

Ο ΠΟΛΙΤΗΣ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 84 ■ Τ.Κ. 114 72 ΑΘΗΝΑ ■ ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022 ■ ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 659 ■ 2,50 ΕΥΡΩ

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΚΑΤΑΔΙΚΑΖΕΙ ΤΗΝ ΑΠΡΟΚΛΗΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΑΡΙΣΤΑΤΑΙ ΣΤΟΝ ΣΚΛΗΡΑ ΔΟΚΙΜΑΖΟΜΕΝΟ ΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΛΑΟ

Συγκλονισμένος από την εισβολή των ενόπλων δυνάμεων της Ρωσικής Ομοσπονδίας στο έδαφος της Δημοκρατίας της Ουκρανίας σήμερα τα ξημερώματα, ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τον Μακαριώτατο Προκαθήμενο της Εκκλησίας της Ουκρανίας κ. Επιφάνιο, εκφράζοντας τη βαθειά του θλίψη για αυτή την κατάφωρη παραβίαση κάθε έννοιας διεθνούς νομιμότητας, καθώς και την συμπαράστασή του στον αγωνιζόμενο υπέρ βωμών και εστιών Ουκρανικό λαό και στις οικογένειες των αθών θυμάτων.

Ο Παναγιώτατος καταδικάζει την απρόκλητη αυτή επίθεση της Ρωσίας εναντίον της Ουκρανίας, ενός ανεξάρτητου και κυρίαρχου κράτους της Ευρώπης, ως και την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την ωμή βία εναντίον των συνανθρώπων μας και πρωτίστως εναντίον των αμάχων. Προσεύχεται δε ο Θεός της αγάπης και της ειρήνης να φωτίσει την ηγεσία της Ρωσικής Ομοσπονδίας, ώστε να κατανοήσει τις τραγικές επιπτώσεις των αποφάσεων και των ενεργειών της, οι οποίες μπορεί να αποτελέσουν έναυσμα ακόμη και για μία παγκόσμια πολεμική σύρραξη. Απευθύνει έκκληση προς τους ηγέτες όλων των κρατών, των ευρωπαϊκών θεσμών και των διεθνών οργανισμών να εργασθούν για την ειρηνική διευθέτηση της κρίσιμης αυτής καταστάσεως με ειλικρινή διάλογο, ο οποίος αποτελεί το μόνο μέσο επίλυσης κάθε προβλήματος και αντιμετώπισης κάθε διαφοράς.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης καλεί αδελφικώς τις κατά τόπους Ορθόδοξες Εκκλησίες, καθώς και όλους τους Χριστιανούς, αλλά και κάθε άνθρωπο καλής θελήσεως, σε αδιάλειπτη προσευχή υπέρ του Ουκρανικού λαού και υπέρ της επικρατήσεως της ειρήνης και της δικαιοσύνης στην Ουκρανία.

ΝΕΟΣ «ΨΥΧΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ» ΧΩΡΙΣ ΔΙΚΛΕΙΔΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

«ΑΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΤΕΣ» ΟΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΡΩΣΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΗ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Τεκτονικές αλλαγές στο διεθνές γεωπολιτικό περιβάλλον προκαλεί η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία δημιουργώντας συνθήκες ενός νέου «Ψυχρού πολέμου» με απρόβλεπτα αποτελέσματα. Οι ανατιμήσεις-φωτιά σε βασικά προϊόντα, στην ενέργεια και στα καύσιμα είναι οι άμεσες συνέπειες που υφίστανται οι πολίτες. Σε μια ευρύτερη ανάλυση της συνολικής εικόνας μπορούμε να κάνουμε λόγο για οπισθοδρόμηση των χωρών και κρίση εσωστρέφειας σε μια ευαίσθητη περίοδο όπου το «άλμα προς τα εμπρός» έμοιαζε ως αδήριτη ανάγκη. Την ίδια στιγμή, η Δύση μπορεί να ξύπνησε από το λήθαργο που βρισκόταν εδώ και δεκαετίες και να όρ-

θωσε το ανάστημα της στην αλαζονεία του Ρώσου ηγέτη, ωστόσο παραμένει αχαρτογράφητο το τοπίο της επόμενης μέρας. Η χώρα μας στάθηκε, σύμφωνα με τους κυβερνητικούς ισχυρισμούς, στη σωστή πλευρά της ιστορίας. Ωστόσο η πρωτοβουλία να δοθεί εκτός της ανθρωπιστικής βοήθειας και αμυντική ενίσχυση στην Ουκρανία άνοιξε μια συζήτηση για τον εάν ήταν απαραίτητο να γίνει ή όχι. Σε κάθε περίπτωση οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι είναι από τις λίγες φορές στη μακραίωνη ιστορία μας που παίρνουμε μια καθαρή θέση χωρίς αστερίσκους. Ευχή όλων να μην χρειαστεί ποτέ η ανταποδοτικότητα από τους συμμάχους.

Στην πραγματική ζωή, με φόντο την τραγωδία που βιώνει ο λαός της Ουκρανίας, είναι σε πλήρη εξέλιξη ένα σκληρό παιχνίδι εξουσίας που αποσκοπεί στην αλλαγή ισορροπιών τόσο στην ευρύτερη περιοχή της πρώην ΕΣΣΔ όσο και στη γειτονιά μας. «Ο λύκος στην αναμπουμπούλα χαίρεται» ισχυρίζεται η λαϊκή σοφία και στη δική μας περίπτωση τα βλέμματα είναι στραμμένα στη γείτονα Τουρκία. Ο Ταγίπ Ερντογάν από τη πρώτη στιγμή επιχείρησε να αδράξει την ευκαιρία προκειμένου να δείξει ένα διαφορετικό πρόσωπο, ενός ηγέτη που αφενός κρατά ισορροπίες αφετέρου εργάζεται για την ειρήνη. Ο σκοπός του είναι να εξομαλύνει τις σχέσεις με τη Δύση, κυρίως με την Ευρώπη. Στο πλαίσιο αυτό γνωρίζει πολύ καλά ότι για να κερδίσει το θετικό βλέμμα των ηγετών της Δύσης πρέπει να «στρώσει ένα χαλί φιλικών σχέσεων» με την Ελλάδα. Και δεν έχασε την ευκαιρία. Η πρόσφατη συνάντηση που είχε με τον Έλληνα Πρωθυπουργό στην Κωνσταντινούπολη μετά από την πρόσκληση για γεύμα που του απήγγειλε με θέα τον Βόσπορο, φαινομενικά είχε ως στόχο να φανεί προς τα έξω μια προσπάθεια να πέσουν οι τόνοι.

> ΣΕΛΙΔΑ 3

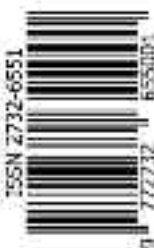
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

«Βικτωρία Λυντιρίδου»

11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2022 • ΩΡΑ 19:00

Ένωση Κωνσταντινουπολιτών
(Δημ. Σούτσου 46, Αμπελόκηποι)

Λόγω κανονισμών Covid, φροντίστε εγκαίρως για κράτηση θέσης μέσω τηλεφώνου στο 6977991088 ή email: vickylindiridi@gmail.com

επικαιρότητα

ΑΓΙΑ ΚΑΙ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνήλθεν, υπό την προεδρεία της Α. Θ. Παναγιότητος, ή Αγία και Ίερά Σύνοδος εις τας τακτικάς αὐτῆς συνεδρίας, τὴν 14ην καὶ 15ην τ.μ. Μαρτίου.

Κατ' ἀρχὴν ἀντιηλλάγησαν μεταξύ τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου καὶ τοῦ α' τῆ τάξει, ἐκ τῶν νέων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων, Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Θυατείρων καὶ Μ. Βρεταννίας κ. Νικήτα, αἱ εἰθισμέναι προσφωνήσεις καὶ ἀντιφωνήσεις, ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς νέας συνοδικῆς περιόδου.

Κατὰ τὰς ὡς ἄνω συνεδρίας ὁμοφώνως ἀπεφασίσθη ὅπως, κατὰ τὸ συλλειτουργῶν τῇ Ἀγίᾳ καὶ Μεγάλῃ Πέμπτῃ ἐπὶ τῷ ἐφετεινῷ καθα-γιασμῷ τοῦ Ἀγίου Μύρου, συνιερουργήσουν μετὰ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος μόνον τὰ μέλη τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἕνεκα τῶν κινδύνων τῆς σοβοῦσης πανδημίας.

Περαιτέρω, ἐθεωρήθησαν ἅπαντα τὰ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάζει ἀναγεγραμμένα θέματα, ἐφ' ὧν καὶ ἐλήφθησαν αἱ προσήκουσαι ἀποφάσεις.

Ἐκ τοῦ Γραφείου

Αγαπητοί συν-αναγνώστες

Πολλοί ἀπὸ εσᾶς καταθέτουν τὴ συνδρομὴ τους στὴν τράπεζα. Τους ευχαριστοῦμε γι' αὐτό. Τὸ πρόβλημα εἶναι ὅτι ορισμένοι ξεχνοῦν νὰ σημειώσουν τὸ ὄνομά τους, ὁπότε καταλαβαίνετε τὸ πρόβλημα ποὺ δημιουργεῖται.

Παρακαλῶ πολὺ λοιπόν, ὅσοι ἔχουν καταθέσει χρήματα καὶ δὲν ἔχουν σημειώσει τὸ ὄνομά τους, ας ἐπικοινωνήσουν με τὰ γραφεῖα ὥστε νὰ τακτοποιηθεῖ τὸ θέμα.

Καλὴ Ἀνάστασις!

Π. Τσουκάτου

Μαυρομικάλη 84 & Καλλιδορίου, 114 72 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 210 8817341, e-mail: ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr,
www.tsoukatou.gr

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΑΘΗΝΟΔΩΡΟΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ Π. ΤΣΟΥΚΑΤΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ: ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ Ι. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΚΑΚΑΝΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: NEW PRESS HOLD

Ωράριο γραφείων: Δευτέρα ἕως Παρασκευή 10.00-18.00

Τα ἐνυπόγραφα ἀρθρα ἐκφράζουν τὶς ἀπόψεις αὐτῶν ποὺ τὰ υπογράφουν καὶ ὀχι κατ' ἀνάγκη τὴς ἐφημερίδας. Ἡ ἐφημερίδα διατηρεῖ τὸ δικαίωμα τῆς ἀλλογῆς ἢ περικοπῆς τῶν κειμένων, ὅταν αὐτὸ κριθεῖ ἀναγκαῖο. Ἡ ἐφημερίδα δέχεται κείμενα μέχρι τὶς 15 κάθε μήνα.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ετήσια γιὰ ὅλη τὴν Εὐρώπη	30 ευρώ
Γιὰ τοὺς Ὀργανισμοὺς	35 ευρώ
Γιὰ Σωματεῖα - Συλλόγους	35 ευρώ
Γιὰ τὴν Ε.Ε.	53 ευρώ
Γιὰ τὴν Τουρκία	53 ευρώ
Γιὰ τὶς υπόλοιπες χώρες	53 ευρώ

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ:

Στα γραφεῖα μας καθημερινὰ 10.00-18.00, με εἰσπράκτορα, μετὰ ἀπὸ τηλέφωνο, με ταχυδρομικὴ ἐπιταγή, στὶς τράπεζες:

ΕΘΝΙΚΗ: 110/936221-54 - IBAN: GR870110110000011093622154

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ἀνακοινῶνται ὅτι τὸ ἑσπέρας τῆς σήμερον, Κυριακῆς, 27ης Φεβρουαρίου 2022, ὁ Πρόεδρος τῆς Οὐκρανίας Ἐξοχότατος κ. Βλαδίμηρος Ζελένσκυ ἐπεκοινώνησε τηλεφωνικῶς πρὸς τὴν Α.Θ.Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαῖον, πρὸς τὸν ὁποῖον περιέγραψε τὴν ἐπικρατοῦσαν κατάστασιν εἰς τὴν χώραν τοῦ μετὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν στρατευμάτων τῆς Ρωσσοικῆς Ὀμοσπονδίας, τὸν ἠὺχαρίστησε διὰ τὰς ἀπὸ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐκδηλώσεις συμπαράστασιν πρὸς τὴν δοκιμαζομένην χώραν τοῦ καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ ἐντείνῃ τὰς προσευχὰς Του διὰ τὸν διεξαγόμενον ἀγῶνα τῶν Οὐκρανῶν διὰ τὴν προάσπισιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῆς πατρίδος τῶν.

Ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης διεβεβαίωσε τὴν Α.Ἐξοχότητα τὸν κ. Πρόεδρον διὰ τὴν ἀλληλεγγύην τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ διὰ τὰς συνεχεῖς προσευχὰς αὐτῆς ὑπὲρ τῆς καταπαύσεως τοῦ πυρός καὶ τοῦ ἀμέσου τερματισμοῦ τῶν πολεμικῶν συγκρούσεων, τὸν συνεχάρη διὰ τὸ ἀκμαῖον ἀγωνιστικὸν φρόνημά του, τὴν ἐμπνευσιν καὶ στήριξιν τὰς ὁποίας δίδει μετὰ τὴν γενναίαν στάσιν τοῦ εἰς τὸν λαόν του, καὶ τοῦ ἠὺχῆσθαι τὴν ἐξ ὕψους δύναμιν καὶ ἀντοχὴν διὰ νὰ ἐπικρατήσῃ ὡς τάχιστα ἡ εἰρήνη εἰς τὴν Οὐκρανίαν, ὁ λαὸς τῆς ὁποίας, ὡς καὶ ἄλλοι λαοί, ἔλαβε τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν ἐκ τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.

*Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 27ῃ Φεβρουαρίου 2022
Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου*

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Σήμερον, Δευτέρα, 28ην λήγοντος μηνὸς Φεβρουαρίου, ἡ Α.Θ. Παναγιότης ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Ἐμμανουὴλ καὶ τοῦ Πανοσιολ. Μ. Συγκέλλου κ. Ἰακώβου, μετέβη εἰς τὸ ἐνταῦθα Γενικὸν Πρόξενιον τῆς Οὐκρανίας καὶ διεβίβασεν εἰς τὸν Γενικὸν Πρόξενον Ἐντιμότατον κ. Roman Nedilskyi καὶ τοὺς συνεργάτας αὐτοῦ τὴν ἀμέριστον συμπάθειαν, συμπάραστασιν καὶ ἀλληλεγγύην τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας πρὸς αὐτοὺς, τὴν ἐν τῇ Πόλει πολυάριθμον Οὐκρανικὴν Κοινότητα καὶ ὁλόκληρον τὸν ἡρωϊκὸν λαόν τῆς χώρας τῶν, ἐνῶ συγχρόνως τοὺς διεβεβαίωσε διὰ τὰς συνεχεῖς προσευχὰς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὑπὲρ τῆς ἐπικρατήσεως τῆς εἰρήνης, τῆς διατηρήσεως τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῆς Οὐκρανίας καὶ τῆς ἀμέσου καταπαύσεως τοῦ πυρός καὶ τῆς εἰσβολῆς ξένων δυνάμεων εἰς αὐτήν.

Ὁ κ. Γενικὸς Πρόξενος ἠὺχαρίστησε τὴν Α.Θ.Παναγιότητα διὰ τὴν νέαν ταύτην στοργικὴν ἐκδήλωσιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἐνημέρωσε λεπτομερῶς τοὺς συνομιλητάς του διὰ τὰς τρεχούσας ἐξελίξεις καὶ τὴν πορείαν τῶν ἀρξαμένων διαπραγματεύσεων.

*Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 28ῃ Φεβρουαρίου 2022
Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου*

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΝΝΗΣΩΝ ΕΠΙ ΤΗ ΕΝΑΡΞΕΙ ΤΟΥ ΤΡΙΩΔΙΟΥ

Μετὰ τὴν ἐλεημένη αυτοσυνειδησίᾳ τοῦ Τελώνου καὶ τὴν ἐπαρση τῆς δῆθεν θρησκευτικῆς αὐταρκειᾶς τοῦ Φαρισαίου ἐνώπιον Θεοῦ, εἰσῆλθαμε εἰς τὴν γρηγορούσα ἱερὰ περίοδο τοῦ Τριωδίου.

Καὶ μόλις προ ἐλαχίστων ἡμερῶν θα πρέπει νὰ νιώσαμε ὅτι τὰ γνωρίσματα τῆς πολυειδούς ασωτίας τοῦ νεωτέρου καὶ τῆς ζηλοφθορίας τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ τῆς παραβολῆς τοῦ Ασώτου εἶναι συνυφασμένα καὶ μετὰ τὴν σημερινή δική μας καθημερινή πραγματικότητα. Τὴν πνευματικὴν κατάστασι, δηλαδὴ, τῶν σημερινῶν κοινωνίων, ποὺ ἀσφαλῶς περιλαμβάνουν καὶ τὰ μέλη τῆς στρατευομένης Ἐκκλησίας.

Αὐτὰ προσεπάθησε κατὰ τρόπο κατανοητὸ νὰ ἀναπτύξῃ πρὸς τοὺς Ὁρθόδοξους πιστοὺς τῆς Ἐπαρχίας τοῦ ο Σεβ. Ποιμενάρχης μας, Μητροπολίτης Γέροντος Πριγκηποννήσων κ. Δημήτριος, κατὰ τὴν χοροστασίαν τοῦ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, 13ης Φεβρουαρίου, καὶ τὴν τελεσθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ Θ. Λειτουργίαν τῆς Κυριακῆς τοῦ Ασώτου, 20ῆς ἰδίου, εἰς τὸν Ἱ.Ναόν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πριγκήπου, ἐπικαλεσθεῖς ἐπὶ πάντας τὸν Θεῖον Φωτισμόν πρὸς «ἐπιστροφὴν μας εἰς Μετάνοιαν».

Με αὐτὴν μόνον λύνονται τὰ δεσμά τῆς αμαρτίας, ποὺ ἀποκόπτουν τὸν «θεόπλαστο» ἄνθρωπον, ἀπὸ τὴν γλυκύτερη καὶ ἀποδοτικότερη ἐπικοινωνία τῆς ζωῆς, τὴν προσευχητικὴ ἐπικοινωνία μας μετὰ τὸν Θεόν!

Ἡ Ἱερὰ Μητρόπολις Πριγκηποννήσων εὐχεται εἰς τὸ ἐνταῦθα ποιμνίό της καὶ τοὺς ἀπανταχοῦ γόνους τῶν Πριγκηποννήσων εὐλογημένο Τριῶδιο καὶ ψυχικὰ νήφουσα τὴν ἐπικειμένη Ἀγία καὶ Μεγάλῃ Τεσσαρακοστή.

Ι. Μητρόπολις, 22 Φεβρουαρίου 2022

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

ΝΕΟΣ «ΨΥΧΡΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ» ΧΩΡΙΣ ΔΙΚΛΕΙΔΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ας μη γελιόμαστε. Η προκλητική ρητορική της Άγκυρας και οι διεκδικήσεις της δεν θα εξαφανιστούν. Ενδεχομένως όμως να υπάρξει ένα ωφέλιμο μορατόριουμ μεταξύ των δυο πλευρών έως ότου φανούν οι πραγματικές συνέπειες αυτής της κρίσης. Πολλώ δε, όταν η τουρκική οικονομία βρίσκεται σε μια διαρκή κατρακύλα και τα σημάδια για τη δική μας είναι ανησυχητικά. Η ελληνική πλευρά από τη στιγμή που άρχισε η κρίση στην Ουκρανία «διάβασε» τις προθέσεις της Τουρκίας και με μια καλά τεκμηριωμένη ρητορική φρόντισε να δείξει προς τους συμμάχους και εταίρους της ότι η «αναθεωρητική νοοτροπία» επικρατεί και στη λογική του Ταγίπ Ερντογάν. Όπως είναι φυσικό ο «πονηρός Ανατολίτης» ηγέτης διείδε τις συνέπειες που θα είχε για τη χώρα και τις επιδιώξεις του η διατήρηση της στρατηγικής έντασης και επιχείρησε να θολώσει την αρνητική εικόνα με μια «επίθεση φιλίας». Πόσο μάλλον όταν ημερολογιακά το 2023, είναι μια εκλογική χρονιά και για τις δυο χώρες.

Το επόμενο όφελος που προέκυψε από τη δίωρη συνάντηση των δυο αντρών είναι ότι εστίασαν, όπως ειπώθηκε, το ενδιαφέρον τους σε αυτά που ενώνουν και όχι σε αυτά που χωρίζουν του λαούς τους. Έτσι συμφωνήθηκε να πραγματοποιηθεί κοινή συνεδρίαση των δύο υπουργικών συμβουλίων το φθινόπωρο στη Θεσσαλονίκη, όπου και θα εξετασθούν ζητήματα συνεργασίας πρωτίστως στον οικονομικό τομέα. Δεν αποκλείεται μάλιστα το επόμενο διάστημα να αφαιρεθούν και «τα αγκάθια» και να προχωρήσει η συμφωνία ακτοπλοϊκής διασύνδεσης Σμύρνης-Θεσσαλονίκης. Ως προς τα ενεργειακά η συζήτηση περιορίστηκε στη διερεύνηση της συνεργασίας για τη μεταφορά αζερικού φυσικού αερίου στην Ελλάδα μέσω Τουρκίας (TAP). Θετικές ήταν και οι προοπτικές για ενίσχυση των εμπορικών σχέσεων μεταξύ των δυο χωρών. Ενδεικτικό πάντως των προθέσεων της τουρκικής πλευράς να δημιουργήσει ένα θετικό αντίκτυπο από τη συνάντηση Μητσοτάκη-Ερντογάν ήταν το πως αντιμετωπίστηκε αυτό το τετ α τετ από τον τουρκικό Τύπο. «Το Αιγαίο να γίνει θάλασσα ειρήνης» ανέφερε στο πρωτοσέλιδό της, η Hurriyet. «Ας ανοίξουμε μια νέα σελίδα» σημείωνε η Yeni Safak, τονίζοντας πως αποφασίστηκε να παραμείνουν ανοιχτοί οι δίαυλοι επικοινωνίας ανάμεσα στις δύο χώρες και να βελτιωθούν οι διμερείς σχέσεις. «Κατά τη διάρκεια της συνάντησης, ο Ερντογάν έδωσε το μήνυμα: “Τα προβλήματα μπορούν να επιλυθούν μέσω ενός ειλικρινούς διαλόγου. Ως δύο γειτονικές χώρες, θα πρέπει να μιλάμε συνέχεια, όχι μόνο σε περιόδους κρίσης”» έγραψε η Milliyet, ενώ «λιώσιμο των πάγων» ανάμεσα σε Ερντογάν και Μητσοτάκη υποστήριξε η Takvim.

ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Στο εσωτερικό μέτωπο οι οιωνοί δεν δίνουν ξεκάθαρο στίγμα για την επόμενη μέρα στο πεδίο της οικονομίας, γεγονός που ενισχύει την αβεβαιότητα. Στο οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης εμφανίζονται ψύχραιμοι και επιχειρούν να «διαβάσουν» τις λεπτομέρειες που κρύβουν οι συνέπειες της διεθνούς κρίσης. Στα πλεονεκτήματα που βάζουν στο τραπέζι είναι η διάθεση για συλλογική αντιμετώπιση της κρίσης από τις χώρες-μέλη της Ε.Ε. γεγονός που δημιουργεί συνθήκες αισιοδοξίας. Για τις προοπτι-

κές της ελληνικής οικονομίας το 2022 αλλά και το πώς επηρεάζεται η χώρα μας από την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία μίλησε στο FIN FORUM 2022 ο υπουργός Οικονομικών, Χρήστος Σταϊκούρας.

«Αν μπορούσα να δομήσω μια τοποθέτηση σε ένα τέτοιο περιβάλλον σαν αυτό που ζούμε σήμερα θα μπορούσε ο τίτλος της τοποθέτησής μου να είναι “ευοίωνες προοπτικές, αυξημένες αβεβαιότητες, μεγάλες προκλήσεις”» είπε χαρακτηριστικά για να προσθέσει: «Γιατί ευοίωνες προοπτικές; Γιατί μια σειρά από δείκτες της οικονομίας αποδεικνύουν ότι κοινωνία και πολιτεία τα κατάφεραν ικανοποιητικά μέσα σε πρωτόγνωρες εξωγενείς κρίσεις τα τελευταία χρόνια. Η μεγέθυνση της οικονομίας φαίνεται να είναι ισχυρή, η χώρα φαίνεται να ανακάμπτει για το 2021 και να αναπτύσσεται βιώσιμα το 2022». Αναφορικά με τις συνέπειες της ρωσικής εισβολής υποστήριξε πως «υπάρχουν και αυξημένες αβεβαιότητες. Στις υφιστάμενες αβεβαιότητες ήρθε να προστεθεί η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία μια απολύτως ανιστόρητη, καταδικαστέα πράξη. Η Ελλάδα στέκεται στη σωστή πλευρά της ιστορίας, στο πλευρό της Ουκρανίας, στο πλευρό της νομιμότητας, της ειρήνης και της δημοκρατίας. Με πράξεις, μαζί με το σύνολο των ευρωπαίων εταίρων και μαζί με τους συμμάχους του ΝΑΤΟ.

- Η εισβολή όμως θα έχει κόστος, σημαντικότερο για τη Ρωσία και βλέπουμε ήδη τις συνέπειες, θα έχει κόστος όμως και για τις ευρωπαϊκές οικονομίες και την ελληνική.
- Συγκεκριμένα, στον αριθμό της οικονομικής μεγέθυνσης προφανώς με απώλεια πλούτου, στον πληθωρισμό, κυρίως μέσα από τα ενεργειακά προϊόντα, τα οποία κάθε μέρα αυξάνονται.
- Θα έχουμε πιθανό κόστος στον τουρισμό, άμεσο και έμμεσο και ηπιότερα θα είναι τα χαρακτηριστικά όσον αφορά το ισοζύγιο, δηλαδή τις εισαγωγές, εξαγωγές ή άμεσες ξένες επενδύσεις.
- Θα υπάρχουν και πρόσθετες δυσμενείς συνέπειες όπως θα είναι η αύξηση του κόστους δανεισμού της χώρας».

Ο κ. Σταϊκούρας ξεκαθάρισε πως «η ελληνική οικονομία έχει ένα βιώσιμο χρέος αλλά το υψηλότερο στην Ευρώπη και επιδιώκουμε να το μειώσουμε. Η Ελλάδα του 2021 χτίζοντας ορθώς ένα δίχτυ ασφαλείας πάνω από νοικοκυριά και επιχειρήσεις εμφάνισε ένα σημαντικό έλλειμμα, με το οποίο θα πρέπει σιγά σιγά να οδηγηθούμε στη σταθερότητα. Αυτό όμως θα εξαρτηθεί από ευρωπαϊκές αποφάσεις. Είμαστε σε καθεστώς ενισχυμένης εποπτείας και αγωνιζόμαστε να βγούμε από αυτό το 2022. Συμπερασματικά: απέναντι σε αυτές τις ευοίωνες προοπτικές η ελληνική κυβέρνηση στέκεται με ψυχραιμία, με αυτοπεποίθηση, με σύνεση και με αποφασιστικότητα». Τέλος, ο κ. Σταϊκούρας έθεσε τους στόχους της κυβέρνησης:

- Οικονομική μεγέθυνση.
- Διατηρησιμότητα ανάπτυξης.
- Έξοδος από τη δημοσιονομική εποπτεία.
- Μείωση του όγκου των «κόκκινων» δανείων σε μονοψήφιο ποσοστό.
- Ενίσχυση της Άμυνας και της αποτρεπτικής ισχύος της χώρας.
- Σταδιακή μετάβαση σε καθεστώς δημοσιονομικής ισορροπίας.
- Επενδυτική βαθμίδα το 2023.

Ο ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΒΙΚΕΤΟΣ ΑΡΧΩΝ ΝΟΤΑΡΙΟΣ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ

Ιδιαίτερη χαρά μας προξένησε η απονομή του οφφικίου του Αρχοντος Νοταρίου της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας στον κ. Αριστείδη Βικέτο, δημοσιογράφο στην εφημερίδα Αγγελιοφόρος της Λευκωσίας και συνεργάτη της Απογευματινής, ο οποίος προβάλλει τα νέα του Φαναρίου, της ομογένειας και των ιδρυμάτων της.

Το Σάββατο, 12 Μαρτίου 2022, η Α.Θ. Παναγιώτης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος χοροστάτησε στον Πατριαρχικό Ναό, στον Μ. Εσπερινό της Κυριακής της Ορθοδοξίας.

Συμπροσευχήθηκαν οι Σεβ. Ιεράρχες Γέρων Πριγκηποννήσων κ. Δημήτριος, Φιλαδελφείας κ. Μελίτων, Σεβαστείας κ. Σεραφείμ, Μύρων κ. Χρυσόστομος, Θυατείρων και Μ. Βρεταννίας κ. Νικήτας, Σηλυβρίας κ. Μάξιμος, Πέτρας και Χερρονήσου κ. Γεράσιμος, Σαράντα Εκκλησιών κ. Ανδρέας και Προύσης κ. Ιωακείμ, κληρικοί και πλήθος πιστών από την Πόλη και το εξωτερικό.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης απένειμε στον δημοσιογράφο κ. Αριστείδη Βικέτο το οφφίκιο του Αρχοντος Νοταρίου της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας. Ο Οικουμενικός Πατριάρχης συγχάρηκε τον νέο Αρχοντα για την επαγγελματική του συνέπεια, την προσφορά του στο εκκλησιαστικό ρεπορτάζ και τον σεβασμό του προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Στην αντιφώνησή του ο εμφανώς συγκινημένος κ. Αριστείδης Βικέτος εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του προς τον Παναγιότατο για την ιδιαίτερη τιμή που του επεφύλαξε και τον διαβεβαίωσε ότι θα συνεχίσει ως δημοσιογράφος να προβάλλει και να υπερασπίζεται σθεναρά τα δίκαια του Οικουμενικού Πατριαρχείου και της Ρωμιοσύνης της Πόλης.

ΕΓΚΛΗΜΑ ΣΤΟΝ ΓΑΛΑΤΑ
ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΜΑΥΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Χρύσα Σπυροπούλου

ΛΕΜΒΟΣ

ειδήσεις

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΤΙΣ ΥΠΟΓΕΙΕΣ ΔΙΑΒΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

Η εφημερίδα *Sabah* (6/3/2022), σε άρθρο του Barış Savaş, αναφέρεται στην επικινδυνότητα των υπόγειων διαβάσεων πεζών στην Πόλη. Με το που σκοτεινιάζει κυκλοφορούν σ' αυτές εκβιαστές, έμποροι ναρκωτικών, ιερόδουλες. Κάτι που δυστυχώς συμβαίνει σε πολλές γειτονιές μεγάλων πόλεων.

Οι υπόγειες διαβάσεις πεζών στην Κωνσταντινούπολη προκαλούν φόβο στους διαβάτες. Οι περισσότερες είναι παραμελημένες, ερειπωμένες, χωρίς κάμερες ασφαλείας και «φιλοξενούν» πολλά παράνομα περιστατικά. Έγιναν πολύ επικίνδυνες. Γράφει ο Barış Savaş για τις υπόγειες διαβάσεις στις περιοχές Unkarani, Taksim, Zincirlikuyu: Φωτογραφίσαμε και ελέγξαμε τα επικίνδυνα σημεία σε δεκάδες υπόγειες διαβάσεις και μιλήσαμε με ανθρώπους που πέρασαν από αυτές.

ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΧΕΙΣ ΤΟΛΜΗ ΓΙΑ ΝΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙΣ ΝΥΧΤΑ

Αν και δεν είχε σκοτεινιάσει ακόμα, γίναμε μάρτυρες στην επιφύλαξη των πολιτών να χρησιμοποιήσουν τις υπόγειες διαβάσεις. Οι πολίτες με τους οποίους συνομιλήσαμε δήλωσαν ότι οι υπόγειες διαβάσεις είναι πιο επικίνδυνες τη νύχτα, ενώ αρκετά άτομα παραπονέθηκαν ότι καταλαμβάνονται από εθισμένους, εκβιαστές, άτομα που ασχολούνται με την πορνεία, αλλά και εμπόρους ναρκωτικών.

ΕΔΩ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΠΑΡΑΝΟΜΙΕΣ

Ο Eyüp Güngör Demiroz, τον οποίο συναντήσαμε στις στενές σκάλες που οδηγούν στο Kasımpaşa, από τη γέφυρα του Unkarani, μας επέστησε την προσοχή για την ελλιπή ασφάλεια στην περιοχή. Μας είπε: «Εκατοντάδες άνθρωποι, ειδικά τις ώρες που σχολάνε από την εργασία τους, αντί να χρησιμοποιήσουν την υπόγεια διάβαση, προτιμούν τον επικίνδυνο δρόμο με τη μεγάλη κυκλοφορία οχημάτων. Στις διαβάσεις δεν υπάρχουν ούτε φώτα ούτε κάμερες ασφαλείας. Ληστεύουν τουρίστες. Τη χρησιμοποιούν για χρήση ναρκωτικών και περιπτώσεις με πόρνες. Έγιναν μάρτυρας ενός επεισοδίου. Ένα άτομο κειτόταν ζαλισμένο με όλο το κορμί του χαραγμένο με ξυράφι. Όταν οι άνθρωποι βλέπουν τέτοιες σκηνές είναι δυνατόν να περάσουν από την υπόγεια διάβαση; Πρέπει να υπάρχει φωτισμός και κάμερες ασφαλείας».

Και οι υπόγειες διαβάσεις της λεωφόρου Taksim δεν παρουσιάζουν καμία διαφορά. Πολίτες μας είπαν: «Η κακή κατάσταση και η βρομιά που υπάρχει εδώ δεν υπάρχει πουθενά αλλού. Το βράδυ φοβόμαστε να βγούμε από τα σπίτια μας. Μαζεύονται άτομα από κάθε χώρα προκειμένου να κάνουν οτιδήποτε παράνομο. Δεν υπάρχει καμία ασφάλεια με το σκοτάδι».

ΔΕΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΟΥΝ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΜΟΝΕΣ

Μετά το Taksim πήγαμε προς την περιοχή Zincirlikuyu, στη στάση των αρθρωτών λεωφορείων και στην υπόγεια διάβαση που οδηγεί στο Balmırcı. Αντικρίσαμε την ίδια εικόνα. Ένας νεαρός που πήγαινε για μάθημα μας είπε: «Σας είδα να τραβάτε φωτογραφίες, για αυτό μπήκα. Αρκετοί είναι αυτοί που δεν χρησιμοποιούν τη διάβαση, αλλά τον δρόμο των τροχοφόρων».

Ο Mustafa Çelik, μάρτυρας σε περιστατικά εδώ και χρόνια, μας είπε: «Η εργασία μου είναι κοντά. Παρακολουθώ τα προβλήματα των υπόγειων διαβάσεων. Δεν περνάει από εδώ ούτε νεαρός ούτε οικογένεια. Είναι περίεργος χώρος. Τον χρησιμοποιούν χρήστες ναρκωτικών. Άστεγοι για να ζεσταθούν ανάβοντας φωτιά. Γίνομαι μάρτυρας των ίδιων προβλημάτων εδώ και τρία χρόνια. Καμία γυναίκα μόνη δεν επιχειρεί να περάσει από τη διάβαση. Αν της συμβεί κάτι, δεν θα την ακούσει κανένας. Δεν θα μπορεί να αποδείξει τίποτα. Είναι αναγκαίο να μπουν κάμερες ασφαλείας».

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΤΗΓΑΝΙΤΕΣ GÖZLEME ΧΩΡΙΣ ΤΥΡΙ

Εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και της αύξησης του κόστους των προϊόντων στην Τουρκία, οι επαγγελματίες ξεκίνησαν να παράγουν μπακλαβάδες χωρίς φιστίκι και καρύδια, τοστ χωρίς τυρί ή αλλαντικά. Τελευταία εμφανίστηκαν και οι παραδοσιακές τουρκικές τηγανίτες τύπου Gözleme* χωρίς τυρί, σπανάκι κ.λπ. Η είδηση δημοσιεύεται σε όλες τις εφημερίδες και τις ιστοσελίδες, όπως στην *Cumhuriyet* (14/2/2022).

Τις νέες μεθόδους των επιχειρήσεων, για να ξεπεράσουν το αυξανόμενο κόστος ζωής, διατυμπανίζουν καθημερινά τα κοινωνικά δίκτυα. Μετά τον άδαιο μπακλαβά και το άδαιο τοστ, εμφανίστηκαν και οι άδειες τηγανίτες τύπου Gözleme, οι οποίες πωλούνται από πρατήρια στην τιμή των 10 Τ.Λ. Ήδη αναφέρεται καθημερινά στα κοινωνικά δίκτυα η πώληση –σε ορισμένες πόλεις της Τουρκίας– «άδειου μπακλαβά», ο οποίος δεν περιέχει φιστίκια ή καρύδια, προς 19,90 Τ.Λ. το κιλό.

Τα καταστήματα πωλήσεως τοστ του επιχειρηματία Mehmet Erol Sorgulu στο Γκαζιαντέπ, αλλά και υποκαταστήματα στην Άγκυρα και την Κωνσταντινούπολη, με την ονομασία «Tostcu Erol» πρωτοπόρησαν, πουλώντας «άδεια τοστ» προς 2 Τ.Λ. Αυτή τη φορά όμως στα κοινωνικά δίκτυα εμφανίζεται και η είδηση, με αναφορά σε ένα πρατήριο, το οποίο πουλά άδειες τηγανίτες Gözleme.

Ο Γενικός Σύμβουλος του Προέδρου του CHP κ. Deniz Demir ανάρτησε στην ιστοσελίδα του (Ιανουάριος 2022) φωτογραφία τιμοκαταλόγου του εν λόγω πρατηρίου. Στον τιμοκατάλογο που αναρτήθηκε εμφανίζεται η εσωτερικά άδεια τηγανίτα Gözleme να τιμάται 10 Τ.Λ. Στον τιμοκατάλογο υπάρχουν ακόμη τηγανίτες με τελεμέ, σπανάκι ή πατάτες, των οποίων η τιμή ξεκινά από 17 Τ.Λ. Η τιμή στις τηγανίτες που περιέχουν κασέρι έχουν φτάσει στις 33 Τ.Λ.

* Gözleme: παραδοσιακή γευστική χειροποίητη τηγανίτα που γίνεται με το άνοιγμα ζυμαριού σε πολύ λεπτό φύλλο και περιέχει διάφορα υλικά. Ψήνεται επάνω σε θολωτή λαμαρίνα, η οποία έχει από κάτω φωτιά.

► ΣΤΙΣ ΚΑΦΕΤΕΡΙΕΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΧΡΕΩΝΟΥΝ ΤΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΘΕΡΜΑΣΤΡΕΣ!

Με την αύξηση τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος σε όλη την Ευρώπη, στην Τουρκία η οποία έχει μεγάλο οικονομικό πρόβλημα εδώ και καιρό, οι ιδιοκτήτες των καφετεριών άρχισαν να εφαρμόζουν ένα σύστημα χρέωσης της θέρμανσης. Δηλαδή όσοι πελάτες επιλέξουν να καθίσουν σε εξωτερικό χώρο λόγω της πανδημίας, θα πρέπει να πληρώσουν επιπλέον για τις γνωστές σόμπες εξωτερικού χώρου, οι οποίες εκπέμπουν κόκκινο φως. Η είδηση έχει γίνει viral στα τουρκικά κοινωνικά δίκτυα. Πήραμε τη δημοσίευση από την ιστοσελίδα Son Dakika (8/2/2022).

Εγινε γνωστό ότι άρχισαν να εφαρμόζονται τιμές για τη θέρμανση στις καφετέριες, η οποία κυμαίνεται από 4 έως 15 Τ.Λ. την ώρα. Η αύξηση τιμής του ηλεκτρικού ρεύματος επηρέασε περισσότερο τους μικροεπαγγελματίες. Με τις αυξήσεις που έφτασαν στο 125%, αυξήθηκαν και τα τιμολόγια εξόδων των επαγγελματιών 3-4 φορές. Οι μικροεπαγγελματίες άρχισαν να παίρνουν μέτρα. Κάποιες καφετέριες εισπράττουν από τους πελάτες επιπλέον τίμημα για τη θέρμανση. Επίσης, έβαλαν όριο στις παραγγελίες 40-50 Τ.Λ.

Τη νέα χρονιά σημειώθηκε αύξηση των αγαθών από 50% μέχρι 127%. Μεταξύ αυτών συμπεριλαμβάνεται και η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος. Παρόλο όμως που περιήλθαν σε δύσκολη κατάσταση οι πολίτες και οι μικροεπαγγελματίες από τις αυξήσεις των τιμολογίων, η τιμή του ηλεκτρικού ρεύματος δεν λέει να μειωθεί.

Μετά τα παράπονα των πολιτών για την αύξηση των τιμολογίων, η κυβέρνηση έκανε ένα πρώτο βήμα. Ξεκίνησε από το νέο έτος το σταδιακό τιμολόγιο, στο οποίο η ποσόστωση χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας με έκπτωση αυξήθηκε από 150 σε 210 κιλοβάτ. Υπολογίζεται ότι η κίνηση αυτή θα μειώσει τα τιμολόγια ηλεκτρικού ρεύματος κατά 40-50 Τ.Λ. Οι αυξήσεις στο ηλεκτρικό ρεύμα επηρέασαν πολύ τους επαγγελματίες. Όταν στα εμπορικά τιμολόγια οι αυξήσεις φτάνουν στο 125%, την προσοχή τραβούν οι αυξήσεις στα τιμολόγια των μικροεπαγγελματιών.

Μετά την αύξηση των τιμών οι επαγγελματίες άρχισαν να λαμβάνουν μέτρα για τις επιχειρήσεις τους. Κάποιες καφετέριες χρεώνουν τις εξωτερικές ηλεκτρικές σόμπες θέρμανσης από 5 έως 15 Τ.Λ. την ώρα. Ακόμη θεσπίστηκε κατώτερο όριο στις παραγγελίες των πελατών στα καταστήματα μεταξύ 40-50 Τ.Λ. Για μικρότερο ποσό δεν γίνονται δεκτοί πελάτες για να καθίσουν στα καταστήματά τους.

ειδήσεις

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΡΝΤΟΓΑΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΙΣΒΟΛΗ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Σε συγκέντρωση στην Άγκυρα, σε εικοσάλεπτη περίπου ομιλία, ο Πρόεδρος Ερντογάν σχολίασε τις εξελίξεις του πολέμου της Ρωσίας με την Ουκρανία. Έθεσε και θέματα σχέσεων της Τουρκίας με την Ευρώπη, δηλώνοντας ότι «Τμήμα της Ανατολικής Θράκης ανήκει στη Ευρώπη, όπως ανήκαν στην Τουρκία και άλλα τμήματα της Ευρώπης στις αρχές του αιώνα». Μεταφέρουμε ένα μικρό απόσπασμα των όσων είπε σχετικά με την Ευρώπη.

«Σας αναφέρω, αφήνοντας στην άκρη τις ιστορικές σελίδες, ότι η Τουρκία, από την αρχή της ίδρυσης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, είναι ευρωπαϊκή χώρα. Από την αρχή του περασμένου αιώνα, οι περισσότερες από τις χώρες που υπάρχουν σήμερα στα ευρωπαϊκά χώματα ήταν τμήματα της χώρας μας. Με τους σημερινούς ιστορικούς και κοινωνικούς δεσμούς, αποτελούμε αναπόσπαστο τμήμα της ευρωπαϊκής ηπείρου με την περιοχή της Θράκης μας. Επομένως, δεν είναι φυσικό οι πολίτες μας που ζουν σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες να συμμετέχουν στις πολιτικές, κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητες των τόπων που ζουν, όπως και να συμμετέχουν αποτελεσματικά έχοντας δική τους φωνή; Ποιοι από το περιβάλλον θέλουν τον αποκλεισμό της χώρας μας από την Ευρώπη;».

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟ ΚΑΝΑΛΙ ΕΔΕΙΞΕ ΣΕ ΧΑΡΤΗ ΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Λεκτική κατά μέτωπο επίθεση από τουρκικές ιστοσελίδες και το κανάλι TV100 κατά του αμερικανικού τηλεοπτικού καναλιού CBS, το οποίο έδειξε γεωγραφικό χάρτη της Τουρκίας με την περιοχή της Κωνσταντινούπολης να ανήκει στην Ελλάδα. Αυτό δημιουργήθηκε στην ανάλυση διέλευσης των ρωσικών πλοίων από τα Στενά του Βοσπόρου και τα Δαρδανέλια. Όλες οι ιστοσελίδες και το TV100 χαρακτηρίζουν ως σκάνδαλο, από τον τηλεοπτικό σταθμό CBS News, ενώ κάποιοι δημοσιεύουν και επικριτικά σχόλια. Η είδηση είναι από την ιστοσελίδα Yeni Akit (28/2/2022).

Όταν ο κόσμος ήταν απασχολημένος με την επίθεση της Ρωσίας στην Ουκρανία, ο τηλεοπτικός αμερικανικός σταθμός CBS την ώρα που ανέλυε για τη διέλευση ρωσικών πλοίων από τα Στενά, πρόβαλε χάρτη, που έδειχνε την περιοχή της Κωνσταντινούπολης να ανήκει στην Ελλάδα. (Στον χάρτη ενώ η Τουρκία ήταν χρωματισμένη κίτρινη, η περιοχή της Κωνσταντινούπολης γύρω από τις δυο όχθες των Στενών του Βοσπόρου ήταν πορτοκαλί, σαν θύλακας, όπως η Ελλάδα).

Ενώ συνεχιζόταν η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία και ο πόλεμος διατηρούσε την πρώτη θέση στην παγκόσμια ατζέντα, το κανάλι CBS News των ΗΠΑ έβγαλε στον αέρα μια είδηση σχετική με το θέμα. Δηλαδή στις ειδήσεις έβαλε στόχο τα χώματα της Τουρκίας. Δημοσίευσε χάρτη που έδειχνε τη διαδρομή διέλευσης των ρωσικών πλοίων, και έκανε το σκανδαλώδες λάθος, εμφανίζοντας την Κωνσταντινούπολη ως ελληνικό έδαφος. Το CBS News, με έναν έγχρωμο χάρτη στις ειδήσεις του, έδειξε την Κωνσταντινούπολη με το ίδιο χρώμα της ελληνικής επικράτειας. Ο χάρτης κυ-

κλοφόρησε γρήγορα στα κοινωνικά μέσα και προκάλεσε έντονες αντιδράσεις. Το CBS News σε άλλη είδηση που μετέδωσε για την κρίση Ρωσίας-Ουκρανίας χρησιμοποίησε ρατσιστικές λέξεις, προξενώντας αντιδράσεις. Ο ανταποκριτής του CBS News χρησιμοποίησε τους όρους: «Εδώ δεν είναι μέρος για συγκρούσεις δεκαετιών, όπως το Ιράκ και το Αφγανιστάν; Εδώ πρόκειται για μια σχετικά πολιτισμένη, ευρωπαϊκή πόλη». **ΣΧΟΛΙΑ**

- Αυτοί είναι οι φίλοι του Ekrem İmamoğlu.
- Αυτά επειδή δεν έπιασαν στον ηγέτη μας Erdoğan τα δολώματα, διαβατήρια, εργασία, χρήματα.
- Ποιανού τη γη δίνεις; Αυτό το έθνος δεν πέθανε ακόμα, έλα, στάσου στο ύψος σου.
- Δεν δίνουμε ούτε δέντρο στην Ελλάδα, μας παίζει τώρα και η Αμερική.

Η ΕΠΑΥΛΗ HUBER* ΣΤΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑ

Προσκεκλημένος για γεύμα ήταν ο πρωθυπουργός της Ελλάδος Κυριάκος Μητσοτάκης από τον Τούρκο Πρόεδρο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στην έπαυλη Huber την Κυριακή 13 Μαρτίου 2022. Η έπαυλη είναι ένα αρχιτεκτονικό κομψοτέχνημα με πανοραμική θέα των Στενών του Βοσπόρου, για τα οποία συζητήθηκε ευρέως τον τελευταίο καιρό να κλείσουν ή όχι εξαιτίας του πολέμου Ρωσίας-Ουκρανίας.

Η έπαυλη Huber βρίσκεται στη δυτική πλευρά του Βοσπόρου, ταξιδεύοντας προς τη Μαύρη Θάλασσα. Κατασκευάστηκε το 1907 από τους αδελφούς Huber, εμπόρους, αντιπρόσωπους των βιομηχανιών πολεμικού υλικού Krup και Mauser στην Οθωμανική Αυτοκρατορία. Το οικόπεδο που κτίστηκε η έπαυλη αγοράστηκε από δύο οικογένειες Αρμενίων, τους Tingiroğlu και Düzoğlu. Ο αρχιτέκτονας είναι άγνωστος. Εικάζεται ότι οι αδελφοί Huber την έκτισαν σε οικόπεδο 34 εκταρίων στα Θεραπεία προκειμένου να βρίσκεται πλησίον της Γερμανικής Πρεσβείας. Δίπλα υπήρχαν ο στάβλος που φυλάσσονταν οι άμαξες, στην επάνω πλευρά κυνηγετικά περίπτερα, γλυπτά και ανάγλυφες τοιχογραφίες. Στη συνέχεια έγιναν διάφορες προσθήκες από τον διάσημο Ιταλό αρχιτέκτονα Raimondo D'Aronco, ο οποίος έδωσε στο αρχοντικό μνημειακή εμφάνιση και μοναδική προοπτική. Μετά την ανακήρυξη της 2ης Συνταγματικής Μοναρχίας το 1908, οι Huber επέστρεψαν στη χώρα τους και η κυριότητα της έπαυλης πήγε στην Αιγύπτια πριγκίπισσα Kadriye και τον σύζυγό της Mahmut Hayri Paşa. Το 1932 δωρήθηκε στο σχολείο Notre Dame de Sion και καταχωρήθηκε στο κτηματολόγιο στα ονόματα των Therese Celement και Marie Aimee Odent. Το 1973 πουλήθηκε στην Ανώνυμη Τουριστική και Κατασκευαστική Εταιρία Βοσπόρου. Το 1985 κρατικοποιήθηκε και μεταβιβάστηκε στη Γενική Γραμματεία της Τουρκικής Προεδρίας. Όταν ο Kemal Atatürk ήρθε στην Κωνσταντινούπολη, χρησιμοποιούσε ως θερινό του γραφείο, το παραθαλάσσιο θέρετρο στα Φλώρια το οποίο είχε κατασκευάσει το 1935, όπου φιλοξενήθηκαν αρκετοί βασιλείς. Μετά τον θάνατό του, η παράδοση συνεχίστηκε από τους επόμενους προέδρους İsmet İnönü, Celal Bayar, Cemal Gürsel, Cevdet Sunay, Fahri Korutürk. Όταν το θέρετρο στα Φλώρια δεν ήταν χρησιμοποιήσιμο, το ενδιαφέρον μετατέθηκε στην έπαυλη Huber. Η προεδρική κατοικία έγινε ξενώνας, για τη φιλοξενία αρχηγών ξένων κρατών. Ο ξενώνας και οι χώροι κοινωνικών εκδηλώσεων χτίστηκαν στην επάνω πλευρά της έπαυλης μετά το 1985, την οποία χρησιμοποιούσαν για υψηλούς επισκέπτες οι προέδροι Turgut Özal, Süleyman Demirel και Ahmet Necdet Sezer όταν ερχόταν στην Κωνσταντινούπολη. Ο Abdullah Gül τη χρησιμοποίησε και για συναντήσεις στην πρώτη περίοδο της προεδρίας του. Εξαιτίας της αναγκαίας ανακαίνισης, η ιστορική έπαυλη εκκενώθηκε και έκλεισε. Ο Abdullah Gül άρχισε τότε να χρησιμοποιεί τα κτίρια που βρίσκονταν στο επάνω τμήμα. Μετά τον Abdullah Gül, ο Erdoğan ανακαίνισε την έπαυλη, η οποία χρησιμοποιήθηκε και για το γεύμα με τον Πρωθυπουργό της Ελλάδος. Η επίσκεψη πραγματοποιήθηκε την Κυριακή της Ορθοδοξίας, 13/3/2022, μετά την παρακολούθηση της Θείας Λειτουργίας στον Πατριαρχικό Ναό.

* Πληροφορίες από ιστοσελίδα Sanyer ses.

ΝΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ GÜMÜŞKAPI & SILVERGATE

Αγαπητοί φίλοι και συμπατριώτες
Ανεξάρτητα από την αιτία που εγκαταλείψατε την Τουρκία και κατοικείτε στην Ελλάδα, αν έχετε προβλήματα περιουσιακά, κληρονομικά, συνταξιοδοτικά ή διεκδικείτε οτιδήποτε σε οποιαδήποτε πόλη της Τουρκίας, σας γνωρίζουμε ότι η δικηγορική μας εταιρεία είναι ικανή να σας συμβουλεύσει για νομικά και εμπορικά ζητήματα, υπηρεσίες που προσφέρει εδώ και 30 χρόνια στην Κωνσταντινούπολη και σε άλλα σημεία της Ευρώπης και του κόσμου με γραφεία που διατηρεί στην Κωνσταντινούπολη και το Ρότερνταμ.
Σας δίνουμε τη δυνατότητα να μας πληρώσετε κατά τη διάρκεια ή μετά το πέρας της υπόθεσής σας. Είμαστε πρόθυμοι να συζητήσουμε μαζί σας σε ταξίδια μας στην Ελλάδα. Έχετε τη δυνατότητα να συνεννοηθείτε μαζί μας στην Τουρκική, Αγγλική και Ελληνική γλώσσα τηλεφωνικά 5 ημέρες την εβδομάδα και με email όλο το 24ωρο, στα κάτωθι τηλέφωνα και διευθύνσεις:
www.mustafademir.av.tr, www.arabulucumustafademir.com
www.silvergate.nl, www.silvergate-legal-consulting.nl
Ελληνικά και Τουρκικά: Nalan Chasanoglou (0090 532 574 82 75)
Αγγλικά και Τουρκικά: Mustafa Demir (0090 555 222 94 89)
Αγγλικά με όλους τους υπόλοιπους νομικούς συνεργάτες μας στα τηλ.: 0090 212-274 47 64, 272 74 68, 275 63 56, Fax: 0090 212-275 63 56.
Email: gumuskapi.hukuk@gmail.com, avukatmustafademir@hotmail.com, nhasanoglu74@gmail.com
Ortaklar Cad. No:12/10, Mecidiyeköy/İstanbul/Turkey

ειδήσεις

Η ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ ΣΕ ΤΖΑΜΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΜΒΑΤΗ ΜΕ ΤΟ ΚΟΡΑΝΙ

Έκπληξη δημιούργησε η ανάλυση της θρησκευτικής θεωρίας του Ισλάμ από διάσημο Τούρκο θεολόγο, ο οποίος δήλωσε: «Η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί είναι αντίθετη πράξη προς το Κοράνι μας». Αυτά δήλωσε, μεταξύ άλλων, ο διάσημος θεολόγος κ. Mustafa İslamoğlu στην παρουσιάστρια κ. Nevşin Mengü στην εκπομπή της στον τηλεοπτικό σταθμό της DW (16/2/2022).

Μίλησε για τις καλές και κακές πράξεις των πιστών και για το ότι δεν είναι σωστή η άφεση αμαρτιών για αυτούς που πάνε στη Μέκκα. Αναφέρθηκε σε θέματα αναγνώρισης χώρων λατρείας των Αλεβιτών, αλλά και των Χριστιανών, Εβραίων και άλλων θρησκειών, λέγοντας ότι «και αυτοί οι πιστοί είναι πολίτες της πατρίδας μας και το δημόσιο κατ'εμέ πρέπει να αναγνωρίζει τους χώρους, όπως τα τζαμιά».

Χαρακτηριστικά είπε στην παρουσιάστρια: «Η μετατροπή της Αγίας Σοφίας σε τζαμί είναι πράξη αντίθετη προς το κοράνι μας. Είναι μια πράξη που δεν είναι σωστή. Το καταλαβαίνετε;». Η παρουσιάστρια τον πα-

ρακάλεσε να εξηγήσει γιατί δεν είναι σωστό.

Ο κ. Mustafa İslamoğlu ανέλυσε το θέμα ως εξής: «Ξεκινάμε αρχικά να δούμε τι σημαίνει πρώτα ο όρος των στίχων του Κορανίου Fetih Suresi=Κατάκτηση, Άλωση, που διαβάζεται μέσα στην Αγία Σοφία. Η κατάκτηση έχει το νόημα της συνθήκης ειρήνης που έγινε με τους πολυθεϊστές. Σήμερα όμως διαβάζουμε ότι χρησιμοποιούν τον όρο αυτό για την κατάκτηση της Κωνσταντινούπολης. Βλέπετε πόση άγνοια έχουν, το γνωρίζετε αυτό; Τους βλέπω να ανεβαίνουν στον άμβωνα της Αγίας Σοφίας με ξίφος στο χέρι. Στην πραγματικότητα, το νόημα της πράξης του όρου αυτού, είναι η κατάκτηση της καρδιάς του ανθρώπου, το άνοιγμα της καρδιάς του ανθρώπου, να συναντηθούν δηλαδή οι καρδιές δύο ανθρώπων. Αυτό είναι το θρησκευτικό νόημα του όρου Fetih Suresi».

Μπορείτε να δείτε τη συνέντευξη στα τουρκικά στην ιστοσελίδα <https://www.facebook.com/watch/?v=1134612180701663> **Στάθης Αρβανίτης**

ΑΝΑΜΟΡΦΩΝΕΤΑΙ ΤΟ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟ TURAN EMEKSIZ

Όλοι οι παλιοί νησιώτες θυμόμαστε τα εννέα ατμοκίνητα όμοια πλοία, τα οποία κατασκευάστηκαν στη Γλασκόβη και εξυπηρετούσαν τους επιβάτες Πριγκηποννήσων και Χαλκηδόνας από το 1961 μέχρι το 2005. Οκτώ από αυτά πήγαν στα διαλυτήρια, το ένα όμως το Turan Emeksiz πουλήθηκε το 2007 στον Δήμο Μουδανίων για να μετατραπεί σε πλωτό εστιατόριο και τετραώροφο ξενοδοχείο. Τα πλοία είχαν το προσωνύμιο Devekusu «Στρουθοκάμηλος», λόγω της περίεργης κατασκευής του φουγάρου τους. Τώρα το Turan Emeksiz επέστρεψε στην Πόλη προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ξανά. Από την εφημερίδα Cumhuriyet (15/2/2022).

Το πλοίο Turan Emeksiz, το οποίο εξυπηρέτησε για 46 χρόνια το επιβατικό κοινό πραγματοποιώντας δρομολόγια για την Εταιρία Θαλασσίων Δρομολογίων της Κωνσταντινούπολης και θεωρήθηκε μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς, δωρήθηκε με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου από τον Δήμο Μουδανίων στον Μητροπολιτικό Δήμο Κωνσταντινούπολης. Υπάρχει η σκέψη το επιβατικό πλοίο να αξιοποιηθεί ως μουσείο, νοσοκομείο ή βιβλιοθήκη. Το πλοίο αναχώρησε από τη μαρίνα Güzelyal για την Κων/πολη.

Στην τελετή παράδοσής του παραβρέθηκε ο Δήμαρχος των Μουδανίων κ. Hayri Türkyilmaz, ο οποίος μίλησε για το όνομα του πλοίου. Ο φοιτητής Turan Emeksiz ήταν ο ήρωας που έπεσε από σφαίρα αστυνομικών σε διαμαρτυρία υπέρ της ελευθερίας στις 28 Απριλίου 1960 στην πλατεία της περιοχής Beyazıt, έξω από το Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης.

Μίλησε ακόμα για τον Δήμαρχο του Μητροπολιτικού Δήμου Κωνσταντινούπολης κ. Ekrem İmamoğlu, τη διευθύντρια της Εταιρίας Θαλασσίων Δρομολογίων της Κωνσταντινούπολης κ. Sinem Dedetaş, τον Πρόεδρο του Λιμένος Μουδανίων κ. Veysel Yaşar και όσους βοήθησαν στη ρυμούλκηση του πλοίου.

* Το κείμενο συνεχίζει επαναλαμβάνοντας τα όσα ήδη αναφέραμε παραπάνω. Τα 9 θρυλικά «αδελφάκια» ήταν τα ατμόπλοια: Kuzguncuk, Kanlıca, Pendik, A.Kavağı, Ataköy, İnkılâp, Harbiye, Teğmen, Ali İhsan Kalmaz και το Turan Emeksiz.

ΖΗΤΗΘΗΚΕ ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΙΝΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟ SEDEF KABAŞ

Έχει γίνει μόνιμο καθεστώς στην Τουρκία να συλλαμβάνεται άμεσα όποιος διαμαρτυρηθεί λεκτικά κατά του Προέδρου Erdoğan. Τη μερίδα του λέοντος σε ποινές και κρατήσεις έχει εισπράξει ο τύπος, οι δημοσιογράφοι και οι πολίτες που διαμαρτύρονται για την οικονομική κατάσταση της χώρας σε τηλεοπτικά κανάλια. Όλοι αυτοί μετά από λίγο βρίσκονται κατηγορούμενοι σε αστυνομικό τμήμα. Έτσι συνέλαβαν και τη δημοσιογράφο Sedef Kabaş, η οποία σε εκπομπή τηλεοπτικού σταθμού είπε μια παροιμία. Την είδηση δημοσιεύει η αντιπολιτευόμενη ιστοσελίδα Cumhuriyet (11/2/2022).

Εχει ετοιμαστεί το κατηγορητήριο για τη δημοσιογράφο Sedef Kabaş, με το οποίο ζητείται ποινή φυλάκισης μέχρι 7 χρόνια, με την κατηγορία «προσβολή του Προέδρου της Δημοκρατίας». Ο δικηγόρος της Uğur Rıyaz έκανε δηλώσεις σχετικές με το θέμα στα κοινωνικά δίκτυα.

Η Sedef Kabaş σε εκπομπή του τηλεοπτικού σταθμού TELE1, στην οποία συμμετείχε, ανέφερε μια παροιμία, η οποία χρησιμοποιείται από τους Κιρκάσιους. Στις 21 Ιανουαρίου συνελήφθη από τις αρχές.

Για τη Sedef Kabaş επίσης προτάθηκε επιπλέον φυλάκιση 4 ετών και 8 μηνών με την κατηγορία «Προσβολής δημόσιου λειτουργού λόγω του καθήκοντός του», για χαρακτηρισμούς που είπε κατά των υπουργών Süleyman Soyulu και Adil Karaismailoğlu. Ο δικηγόρος της Uğur Rıyaz δήλωσε στα κοινωνικά δίκτυα: «Έχει κατατεθεί κατηγορητήριο εναντίον της πελάτισσάς μου, Sedef Kabaş. Προσπάθησαν και εργάστηκαν εντατικά για να δικαιολογήσουν την άδικη σύλληψή της».

* Η παροιμία των Κιρκάσιων την οποία ανέφερε η Sedef Kabaş ήταν: «Όταν ένα βόδι μπαίνει σε ένα παλάτι, δεν γίνεται βασιλιάς. Το παλάτι όμως γίνεται στάβλος».

ΕΜΦΑΝΙΣΤΗΚΑΝ ΞΑΝΑ ΚΟΠΑΔΙΑ ΑΠΟ ΣΚΟΥΜΠΡΙΑ ΣΤΟ ΜΑΡΜΑΡΑ

Τώρα που οι τιμές των κρεάτων είναι απλησίαστες, οι Τούρκοι στρέφονται στα ψάρια, οι τιμές των οποίων τον τελευταίο καιρό είναι πιο προσιτές. Μάλιστα, από ότι διαβάζουμε, σε κάποιες περιοχές εμφανίστηκαν μεγάλες ποσότητες ψαριών. Αρχικά μεγάλες ποσότητες από σαυρίδια στο Zonguldak της Μαύρης Θάλασσας, στη συνέχεια σκουμπριά στη Θάλασσα του Μαρμαρά, τα οποία εδώ και χρόνια είχαν εξαφανιστεί. Από την ιστοσελίδα της Milliyet (22/2/2022).

Αρχισαν μετά από πολλά χρόνια να εμφανίζονται στους πάγκους των ιχθυοπωλείων στο Kocaeli, σκουμπριά μικρού μεγέθους. Ο ψαράς Kemal Bineklioğlu, ο οποίος προσπαθεί να τα πουλήσει σε πελάτες που δεν τα γνωρίζουν, μας είπε: «Για 35 χρόνια το είδος αυτό δεν υπήρχε. Τώρα όμως εμφανίστηκε σε μεγάλες ποσότητες». Αυτά τα ψάρια έχουν γίνει τελευταία πολύ δημοφιλή στους πολίτες».

Και πρόσθεσε: «Το σκουμπρί ήταν το δημοφιλέστερο ψάρι στη Θάλασσα του Μαρμαρά. Ένα ψάρι που αλιευόταν ανοιχτά της Ραιδεστού και στα Στενά, αποφέροντας πολλά έσοδα. Το είδος όμως χάθηκε. Μπορεί η εξαφάνισή του να οφείλεται και στην υπεραλιεία. Τώρα εμφανίστηκε ξανά και υπάρχει σε αφθονία. Προσπαθούμε να το προωθήσουμε στους καταναλωτές. Είναι μια, δυο εβδομάδες που το πουλάω. Όσοι αγοράζουν μένουν ευχαριστημένοι και το αγοράζουν ξανά. Το σκουμπρί, το οποίο ανήκει στα σκούρα ψάρια, είναι πολύ οφέλιμο, ειδικά στην ανάπτυξη των παιδιών».

Ο Kemal Bineklioğlu μίλησε και για τις τιμές των ψαριών: «Οι τιμές είναι ελαφρώς φθηνότερες από τις περασμένες εβδομάδες. Είχα πει ότι όσο ζεσταίνει ο καιρός θα αρχίσουν να φθηναίνουν. Πουλάμε γαύρο με 45 λ.Τ., σαφρίδια με 35 λ.Τ., μπακαλιάρικα 30 λ.Τ., κεφαλόπουλα 40 λ.Τ. Οι τιμές σε σχέση με την περασμένη βδομάδα είναι χαμηλότερες κατά 10%. Τις επόμενες εβδομάδες οι τιμές θα πέσουν ακόμη».

ειδήσεις

ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΤΕΜΕΝΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΠΡΙΓΚΗΠΟΥ

Οι Πριγκηπιανοί, που θα επισκεφθούν το νησί τους μετά την πανδημία του Covid 19, θα εκπλαγούν βλέποντας στο γνωστό «τσαρσί» ένα νέο τέμενος, σε οικόπεδο που υπήρχε παλιότερα το κτήριο της Εταιρίας Διαχείρισης Ηλεκτρικού Ρεύματος (TEDAS), δίπλα ακριβώς από το παλιό καφενείο του Χρήστου Νάνου και το μικρό μπακαλικάκι της Μαρίκας Βερβέρογλου. Τις φωτογραφίες μας έστειλαν φίλοι που ζουν στην Πρίγκηπο και τους ευχαριστούμε πολύ.

■ εκίνησε ταχέως η ανέγερση
■ νέου, δεύτερου τεμένους
■ στην κεντρική αγορά της Πριγκήπου, το οποίο –βλέπουμε σε φωτογραφία– έχει σκελετό από σιδηροδοκούς. Το νέο τέμενος κατασκευάζεται σε γωνιακό οικόπεδο 465 τ.μ. στον κεντρικό δρόμο της αγοράς της Πριγκήπου.

Πριν οι Ρωμιοί εγκαταλείψουν το νησί, τη δεκαετία του '60 υπήρχε μόνο ένα τέμενος, το «Χαμιντιγέ Τζαμί», το οποίο ήταν υπεραρκετό για τον τότε μουσουλμανικό πληθυσμό του νησιού. Μετά όμως τη φυγή και τη μείωση του πληθυσμού των Ρωμιών στο νησί –λόγω των Σεπτεμβριανών του 1955, των απελάσεων του 1964 και την εισβολή στην Κύπρο το 1974– οι τοπικές αρχές προχώρησαν στην κατασκευή νέου τεμένους στο γεφυράκι της περιοχής Νιζάμι, και στη μετατροπή κανονικού κτηρίου σε τέμενος χωρίς μιναρέ στην κεντρική αγορά, στο κέντρο της Πριγκήπου.

Σήμερα πολλοί είναι αυτοί που πιστεύουν ότι επαναλαμβάνεται το ίδιο με το νέο τέμενος στην Πλατεία Ταξίμ, σε σχέση με τις παρακείμενες χριστιανικές εκκλησίες που υπάρχουν εδώ και χρόνια στην περιοχή. Έτσι λοιπόν οι αρχές αποφάσισαν την κατασκευή σε κοντινή απόσταση από το υπάρχον τέμενος, ενός δεύτερου, πάρα τις αντιδράσεις ορισμένων ντόπιων που διαφωνούσαν στην κατασκευή στο συγκεκριμένο σημείο.

Όπως μάθαμε, οι αντιδράσεις προήλθαν από τα παραθαλάσσια κέντρα διασκέδασης και τα εστιατόρια, οι ιδιοκτήτες των οποίων φοβούνται μήπως εφαρμοσθεί ο νόμος «περί διάθεσης αλκοολούχων ποτών», αφού ορισμένα βρίσκονται στην ακτίνα απαγόρευσης γύρω από το τέμενος.

Το τέμενος κατασκευάστηκε από τον «Σύλλογο Ανέγερσης Τεμένους στην Αγορά της Πριγκήπου», ο οποίος ιδρύθηκε το 2013, το δε οικόπεδο προσφέρθηκε από την Εταιρία Διαχείρισης Ηλεκτρικού Ρεύματος (TEDAS) στο Υπουργείο Θρησκευτικών Υποθέσεων.

Στάθης Αρβανίτης

ΕΠΑΝΕΜΦΑΝΙΣΗ ΒΛΕΝΝΑΣ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ΤΟΥ ΜΑΡΜΑΡΑ

Το φαινόμενο της βλέννας, που πέρυσι είχε γίνει εφιάλτης των κατοίκων στις ακτές της Θάλασσας του Μαρμαρά, εμφανίστηκε ξανά στην Κωνσταντινούπολη. Κηλίδα από βλέννα βρέθηκε ανοικτά των ανατολικών ακτών, στο Maltepe. Άρα κινδυνεύουν και πάλι όλες οι ακτές του Μαρμαρά, αν επεκταθεί το φαινόμενο. Την είδηση δημοσιεύει η ιστοσελίδα Sözcü (22/2/2022).

Εικόνες από εναέρια μέσα απεκάλυψαν πώς στρώμα βλέννας άρχισε να καλύπτει την επιφάνεια της θάλασσας. Ωστόσο από υποθαλάσσιες εικόνες που ελήφθησαν δεν διαπιστώθηκε εντατικοποίηση του φαινομένου. Το φαινόμενο βλέννας, όπως το αποκαλούν, είχε εμφανιστεί, πέρυσι το Μάρτιο, στη Θάλασσα του Μαρμαρά και το Αιγαίο. Θυμόμαστε ότι οι ψαράδες της περιοχής επλήγησαν οικονομικά όταν η θάλασσα του Μαρμαρά καλύφθηκε από βλέννα.

φανιστεί, πέρυσι το Μάρτιο, στη Θάλασσα του Μαρμαρά και το Αιγαίο. Θυμόμαστε ότι οι ψαράδες της περιοχής επλήγησαν οικονομικά όταν η θάλασσα του Μαρμαρά καλύφθηκε από βλέννα.

ΤΕΛΕΙΩΝΟΥΝ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ ΤΟΥ ΛΕΑΝΔΡΟΥ

Πλησιάζουν στο τέλος τους οι εργασίες αποκατάστασης του Πύργου του Λεάνδρου, ο οποίος είναι το μαργαριτάρι του Βοσπόρου στην Κωνσταντινούπολη. Ο Υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού της Τουρκίας κ. Nuri Ersoy, ανακοίνωσε

ότι στόχος είναι τα εγκαίνια του Πύργου του Λεάνδρου να γίνουν τον Απρίλιο του 2022. Το δημοσίευμα και η φωτογραφία από drones που δείχνουν την πρόοδο των εργασιών αποκατάστασης είναι από την ιστοσελίδα Yeni Şafak (18/2/2022).

Οι εργασίες αποκατάστασης στον Πύργο του Λεάνδρου, ο οποίος είναι ένα από τα εμβληματικά κτήρια της Κωνσταντινούπολης, ξεκίνησαν τον περασμένο Σεπτέμβριο από το τουρκικό Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού. Οι εργασίες αποκατάστασης συνεχίζονται με γοργούς ρυθμούς και αναμένεται να δοθεί στο κοινό τον Απρίλιο του 2022, μετά τις αλλαγές που έγιναν στο κτήριο.

Στο πλαίσιο των εργασιών αποκατάστασης έγινε η αφαίρεση της στέγης πάνω από την αυλή του Πύργου, ώστε τώρα να έχουν αναδυθεί τα αρχικά «δόντια» (πολεμίστρες) στα τείχη και τα παρατηρητήρια.

Η αυλή και τα δάπεδα αποκαταστάθηκαν εξωτερικά με τα αρχικά παραδοσιακά υλικά, τα οποία καθορίζονταν από τις ιστορικές καταγραφές. Επίσης ενισχύθηκε ο θόλος με ανθρακονήματα.

Οι εργασίες αποκατάστασης του Πύργου του Λεάνδρου αποτυπώνονται σε φωτογραφίες που τραβήχτηκαν από drones, πιστοποιώντας ότι πλησιάζουν στο τέλος τους.

ΣΥΜΒΟΛΟ Ο ΧΑΛΒΑΣ ΑΠΟ ΣΤΡΑΓΑΛΙΑ

Αμέσως μετά τη συνάντηση στην Κωνσταντινούπολη του Έλληνα Πρωθυπουργού κ. Μητσοτάκη και του Τούρκου Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Ερντογάν εμφανίστηκε η είδηση σχετικά για τον χαλβά από στραγάλια «Leblebi Helvası» που προσφέρθηκε στο μεταξύ τους γεύμα. Ο δημοσιογράφος κ. Γιώργος Κιρμπάκης στην εφημερίδα Hürriyet (16/3/2022) αναφέρει ότι ο Έλληνας σεφ κ. Άκης Πετρετζίκης θα φτιάξει στη διάρκεια της τηλεοπτικής εκπομπής του τον συγκεκριμένο χαλβά από στραγάλια, ο οποίος συμπεριλαμβάνεται στο βιβλίο με συνταγές φαγητών της κ. Εμινέ Ερντογάν, συζύγου του Τούρκου Προέδρου. Στην ίδια εκπομπή θα φτιάξει και γαλακτομπούρεκο με συνταγή της αείμνηστης μητέρας του Έλληνα πρωθυπουργού Μαρίκας Μητσοτάκη.

Ο χαλβάς στραγαλιού, τον οποίον σέρβιραν την Κυριακή 15/3/2022 στο επίσημο γεύμα του Προέδρου της Τουρκίας κ. Ταγίπ Ερντογάν, με τον Έλληνα Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη στην «Έπαυλη Vahdettin» στην Κωνσταντινούπολη, έγινε σύμβολο νέας εποχής στην Αθήνα, η οποία στοχεύει να αμβλύνει την τεταμένη ατμόσφαιρα μεταξύ των δύο χωρών.

Σε συζήτηση στην Αθήνα βρίσκεται η συνταγή για ψητό χαλβά στραγαλιού, που περιλαμβάνεται στο βιβλίο της συζύγου του Προέδρου της Τουρκίας της κ. Εμινέ Ερντογάν, «Τουρκική κουζίνα με αιωνόβιες συνταγές».

ΘΑ ΤΟΝ ΦΤΙΑΞΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΟΜΠΗ ΤΟΥ

Ο διάσημος Έλληνας σεφ κ. Άκης Πετρετζίκης μαγειρέψε ζωντανά σε τηλεοπτική του εκπομπή τον χαλβά στραγαλιού με τη συνταγή που υπάρχει στο βιβλίο της κ. Εμινέ Ερντογάν. Στην ίδια εκπομπή κ. Πετρετζίκης αναφέρθηκε και στο γνωστό γαλακτομπούρεκο από τη συνταγή της αείμνηστης μητέρας του Πρωθυπουργού Μαρίκας Μητσοτάκη (1930-2012) στο βιβλίο της Συνταγές με ιστορία. Το γαλακτομπούρεκο στην Τουρκία είναι γνωστό ως «Γλυκό των Λαζών», δηλαδή των Ποντίων.

Στον τηλεοπτικό σταθμό Σκάι σχολίασε: «Θα δοκιμάσουμε πιο είναι γευστικότερο: το γαλακτομπούρεκο ή ο χαλβάς από στραγάλια». Η αδελφή του κ. Μητσοτάκη, η τ. υπουργός κ. Ντόρα Μπακογιάννη γνωστοποίησε ότι η κ. Εμινέ Ερντογάν, της έχει δωρίσει το βιβλίο μαγειρικής της.

μελέτη

ΤΟΠΟΣΗΜΑ ΚΑΙ ΟΡΟΣΗΜΑ, ΑΞΙΟΘΑΥΜΑΣΤΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΑ ΕΡΓΑ

ΚΟΣΜΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ - Δ' ΧΑΛΚΗ ΠΥΛΗ

Σύμφωνα με τις μαρτυρίες μεταγενέστερων χρονογράφων ο Μ. Κωνσταντίνος είχε τοποθετήσει πάνω από το υπέρθυρο της Χαλκής Πύλης, ένα χάλκινο ομοίωμα του Χριστού, το οποίο στα μεταγενέστερα χρόνια ονομάζονταν «Χαλκίτης Χριστός» και ήταν ο προστάτης Θεός του Μεγάλου Παλατίου και της Κωνσταντινούπολης (Κ. Γρίβας).

Το συγκρότημα της Χαλκής Πύλης καταστράφηκε στη μεγάλη πυρκαϊά του 498 μ.Χ. όταν οι Πράσινοι του Ιπποδρόμου ήρθαν σε ρήξη με τον αυτοκράτορα Αναστάσιο Α' (491-518). Ο ίδιος μετά ανοικοδόμησε το συγκρότημα και σ' αυτό συνετέλεσε και ο αρχιτέκτονας Ανθέμιος. (Είναι από τις σπάνιες περιπτώσεις που διασώζεται το όνομα ενός αρχιτέκτονα στο Βυζάντιο).

Μετά τη Στάση του Νίκα το 532 μ.Χ., ο Ιουστινιανός ανοικοδόμησε εξ υπαρχής τη Χαλκή. Στους επόμενους αιώνες διάφοροι βασιλείς την επισκεύαζαν, τη διακοσμούσαν, ακόμη και την ξανάκτιζαν σύμφωνα με την αισθητική και αρχιτεκτονική αντίληψη της εποχής.

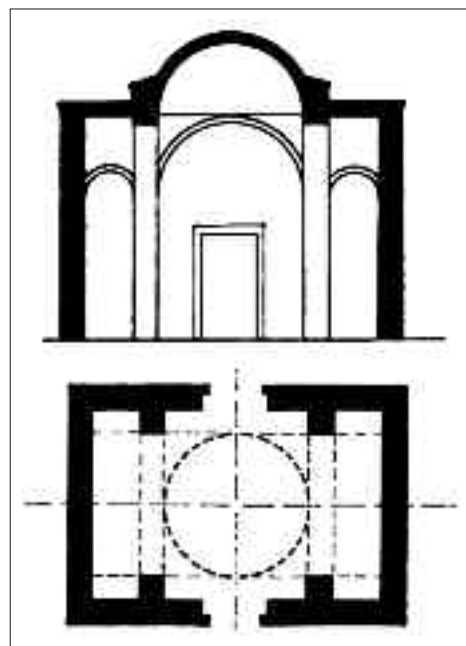
Ο ιστορικός Προκόπιος περιγράφει ότι το κτίσμα της Χαλκής του Ιουστινιανού είχε αναπτυχθεί γύρω από έναν τρουλωτό σταυρικό πυρήνα. Ένας χαμηλός θόλος τύπου ασπίδα πάνω σε λοφία (σφαιρικά τρίγωνα), στηριζόταν πάνω στα τόξα τεσσάρων ημικυλινδρικών καμαρών. Οι γενέσεις αυτών των τόξων άρχιζαν στα βόρεια και νότια από πεσσούς (μεγάλα κτιστά στηρίγματα), που πρόβαλαν προς το εσωτερικό του κτίσματος, και στα ανατολικά και στα δυτικά, από το πίσω μέρος χαμηλοτέρων, στενών ημικυλινδρικών καμαρών, που συνέδεαν τις πλευρές των πεσσών με τους εξωτερικούς τοίχους.

Οι τοίχοι γύρω γύρω μέχρι το ύψος των μωσαϊκών παραστάσεων ήταν επενδεδυμένοι με μάρμαρο – ορθομαρμαρώσεις. Το ίδιο μαρμαρόστρωτα ήταν και όλα τα δάπεδα όπου υπήρχε και το «Πορφυρούν Ομφά-

λιον, προ της Χαλκής Στήλης του Χριστού».

Όλη η οροφή ήταν διακοσμημένη με ποικίλα ψηφιδωτά που απεικόνιζαν τους άθλους του Ιουστινιανού. Στη μέση ο ίδιος και η Θεοδώρα περιστοιχίζονταν από τους συγκλητικούς.

Όταν ξανακτιζόταν η Χαλκή, ο ενδοξότατος στρατηγός Βελισσάριος (π. 505-565), ανακαίνισε και τις κεφαλές των γοργόνων και δεν παρέλειψε να στήσει πάνω σ' αυτές και το σημείο του σταυρού, ως τρόπαιο του Χριστιανισμού, κατά των δαιμόνων και των

Χαλκή Πύλη τομή και κάτοψη.
Σχέδιο R. Krautheimer.

εχθρών! Ο ίδιος έστησε εκεί και το χρυσοβαμμένο άγαλμά του.

Ακόμα μέσα στον χώρο της Χαλκής υπήρχαν διάφορα αγάλματα αυτοκρατόρων και βασιλισσών, καθώς και αδιάντες των Μαξιμιανού, Θεοδοσίου Α' (379-395) και των γιων του, της Πουλχερίας, του Ζήνωνος (474-491), της Αριάδνης, κ.ά.

Ο Κωνσταντίνος Ζ' Πορφυρογέννητος (913-959) αναφέρει ότι κατά την υποδοχή

των Σαρακηνών πρέσβων, μεταξύ των διακοσμητικών στοιχείων της Χαλκής, ήταν και το αργυρό πολυκάνδηλο της Παναγίας των Βλαχερνών. (Σύμφωνα με τον Γάλλο ερευνητή R. Janin (1882-1992), η Χαλκή μ' όλα αυτά που περιελάμβανε, ήταν σαν ένα μουσείο της περιόδου αυτής).

Η Χαλκή εκτός την κύρια πύλη εισόδου, όπως αναφέρθηκε, είχε εσωτερικά δεύτερη πύλη που οδηγούσε στα διάφορα παραρτήματα του Ιερού Παλατίου, και δύο δευτερεύουσες δεξιά και αριστερά, που ονομάζονταν πύλες των Σχολών και ενώνονταν με τα φρουραρχεία.

Εκτός από την κύρια μεγάλη πύλη της Χαλκής, την οποία ο Κωνσταντίνος Πορφυρογέννητος την αποκαλεί και ως σιδηρά καγκελωτή, γύρω στα 50 μ. ανατολικά πά- λι βέβαια επί του τείχους, υπήρχε και η μικρή Χαλκή. Εδώ ένα θολωτό στενό ανέβασμα –οχετός– οδηγούσε προς την πλευρά του Αγίου Φρέατος, στα νοτιοανατολικά της Αγίας Σοφίας, στα κατηχούμενα, δηλαδή στα υπερώα. Κατ' αυτόν τον τρόπο αποφεύγονταν οι διελεύσεις του Αυγουσταίου όταν δεν το επιθυμούσαν οι άρχοντες, οι βασιλείς, κ.ά. (Θεοφάνης, χρονογράφος, π. 769-818).

Απέναντι στη μικρή Χαλκή Πύλη υπήρχε μία καγκελωτή θύρα του Αυγουσταίου ονομαζόμενη πύλη του Στύλου, που παρείχε πρόσβαση στη Μεγάλη Εκκλησία πάλι από την πλευρά του Αγίου Φρέατος.

Με το πέρασμα των ετών, ακόμη και των αιώνων, φαίνεται πως στη Χαλκή γίνονται διάφορες παρεμβάσεις. Σύμφωνα με τον Κωδινό (ιστορικός, μέσα 14ου αι.), ο Ρωμανός Α' Λεκαπηνός (919-944) έκτισε στη Χαλκή μικρό ναό-ευκτήριο του Σωτήρος Χριστού. Στην ίδια θέση ο Μαυρίκιος (582-602) είχε τοποθετήσει πάνω σε στήλες τα αγάλματα του ίδιου, της γυναίκας του και των παιδιών του με υψωμένα τα χέρια. Πάλι ο Κωδινός μας πληροφορεί ότι ο Ιωάννης Τσιμισκής (969-976) επεξέτεινε και ανασκέυασε τον μικρό ναό του Σωτήρος Χριστού, τον οποίο φρόντισε να τον διακοσμήσει με πολύ ασήμι και χρυσό, προσφέροντας και πολλά φιλοδωρήματα στους κληρικούς. Ο ίδιος αυτοκράτορας, μετά από μία ταραχώδη ζωή, όταν πέθανε την 10η Ιανουαρίου 976, ετάφη σ' αυτή την εκκλησία, την οποία έκτισε μάλλον για την εξιλέωσή του για τον φόνο που είχε διαπράξει εναντίον του προκατόχου του στον θρόνο Νικηφόρου Φωκά (963-969).

Στη Χρονογραφία του ο Μιχαήλ Ψελλός (1018-1078 ή 1096, φιλόσοφος και πολιτικός), αναφέρει για κάποια φυλακή της Χαλκής. Ο χρονογράφος Ιωάννης Ζωναράς (Α'

ΤΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ
Αρχιτέκτονα -
Ερευνητή

μισό του 12ου αι.) μας πληροφορεί ότι η εκκλησία και η Πύλη έβλεπαν προς την «Αγορά» που ως γνωστόν αυτή ήταν ο Φόρος του Κωνσταντίνου και αναφέρει και τη Βασιλική οδό, δηλαδή τη γνωστή Μέση.

ΣΧΟΛΙΟ ΓΡΑΦΟΝΤΟΣ: *Τίθεται ένα ζήτημα, δηλαδή η Χαλκή της πρωτοβυζαντινής περιόδου, μετατράπηκε σε φυλακή, όταν μετά τον 10ο-11ο αι. Οι βασιλείς άρχισαν να εγκαταλείπουν τα παραρτήματα του Ιερού Παλατίου και εγκαθίστανται πλέον σχεδόν μονίμως στα νεοϊδρυθέντα παλάτια των Βλαχερνών (σημ. Ayvan Saray);*

Μήπως δηλαδή σε κάποια περίοδο του 10ου αι. άλλαξε η θέση της Χαλκής και προστέθηκε εκεί η εκκλησία του Σωτήρος Χριστού;

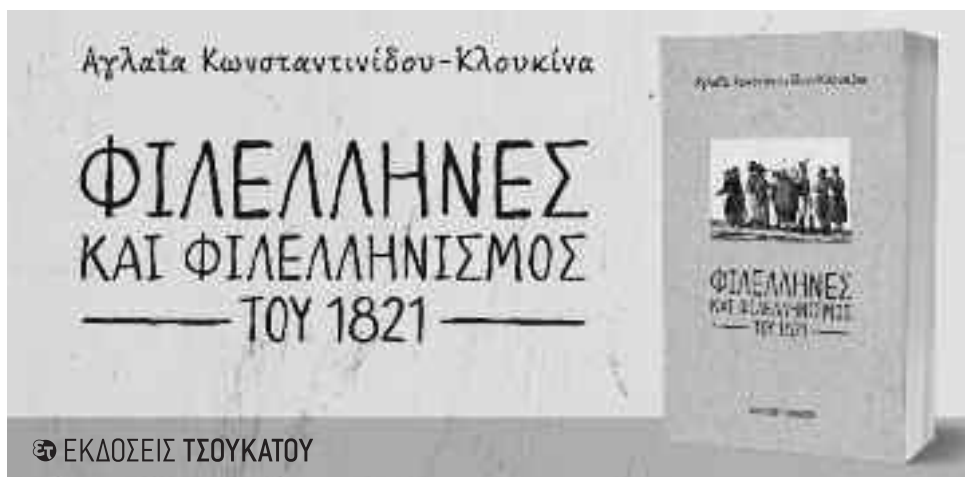
Με βάση την πληροφορία αυτή του χρονογράφου, ο σύγχρονός μας γνωστός βυζαντινολόγος Cyril Mango, στο μελέτημά του «The Brazen House», Copenhagen 1959, σ' ένα μικρό τοπογραφικό σκαρίφημα τη θέση της Χαλκής την τοποθετεί ότι ήταν εξ αρχής στη θέση που αναφέρει ο χρονογράφος Ιωάννης Ζωναράς.

Ο γράφων στη δική του μελέτη-έρευνα για το ίδιο θέμα που περιλαμβάνεται στο σχετικό κεφάλαιο του βιβλίου του με τίτλο «Αναζητώντας τη Βυζαντινή Κωνσταντινούπολη», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Τσουκάτου, βασιζόμενος κυρίως στο τοπογραφικό που εκπόνησε το 1934 ο Γάλλος αρχιτέκτονας A. Vogt και τα σχετικά άρθρα του Γάλλου Βυζαντινολόγου R. Guiland για τα παραρτήματα του Ιερού Παλατίου, τοποθετεί την αρχική θέση της Χαλκής, εκεί όπως την περιγράφει στην αρχή αυτού του άρθρου.

Ο Ανδρόνικος Α' Κομνηνός (1183-1185) την περίοδο της μεγάλης σύγχυσης, διαφθοράς και διεκδίκησης με κάθε τρόπο της εξουσίας, ανακήρυξε τον εαυτό του βασιλιά στην περιώνυμη πλέον εκκλησία του Σωτήρος Χριστού του Χαλκίτου. Έχει ενδιαφέρον ότι εδώ για πρώτη φορά εμφανίζεται η επωνυμία «Χαλκίτης». Μία άλλη επωνυμία που αναφέρεται γι' αυτή την εκκλησία είναι κι αυτή του «Κρεμαστού» (R. Janin), διότι υπήρχε από παλιά πάνω στο υπέρθυρο η χάλκινη εικόνα του Χριστού.

Τις μέρες που γιόρταζε η εκκλησία πολύς κόσμος της Κωνσταντινούπολης μαζεύονταν εκεί, μεταξύ των οποίων υπήρχαν και οι Φράγκοι του Γαλατά. Στο μεταξύ φαίνεται πως η εκκλησία και ο τόπος με τον χρόνο έγινε θαυματουργός, γι' αυτό τις γιορτές πολλοί άρρωστοι πήγαιναν εκεί για να γίνει κάποιο θαύμα.

Συνεχίζεται

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

μουσειοδιαδρομές

Όψεις εργασίας στην προβιομηχανική κοινωνία
Στην έκθεση παρουσιάζονται όψεις εργασίας ανθρώπων που ασκούσαν παραδοσιακά επαγγέλματα σε αστικές, ημιαστικές και αγροτικές περιοχές. Οι αναφορές σχετίζονται κυρίως με την εποχή, κατά την οποία το ελληνικό κράτος συγκροτείται κι αναπτύσσεται μέχρι και τη δεκαετία του '50, τότε που σβήνει και ο απόηχος της κοινωνίας αυτής.

Επαγγέλματα
«Τα δυο σου χεροπάλαμα
ασήμ' είναι και μάλαμα»

Έλεγε το δημοτικό δίστιχο κι ήταν αλήθεια, αν αναλογιστούμε πόσο σημαντική ήταν η εργασία για τους ανθρώπους αυτούς. Αγρότες και τεχνίτες μέσα από την εργασία τους βιοπορίζονται. Η εργασία τους καθορίζει το βιοτικό τους επίπεδο, τις συνθήκες της ζωής τους και προσδιορίζει τη θέση τους στην κοινωνία. Συχνά η άσκηση του επαγγέλματος ταυτίζεται με αυτή την ύπαρξη του επαγγελματία. Έτσι, πολλές φορές η τέχνη του μένει σαν ανάμνηση στο όνομα το δικό του και των απογόνων του.

Μαρτυρίες και τεκμήρια
Επάγγελμα: Πεταλωτής

Η συλλογή πετάλων μας μαθαίνει πως άλλα πέταλα χρησιμοποιούσαν για τα ζώα που ανέβαιναν βουνά, άλλα για όσα κινούνταν στα λιθόστρωτα, άλλα για τα ζώα που είχαν κάλους, άλλα για εκείνα που είχαν πλατυποδιά κ.ο.κ. Και ο πε-

ταλωτής από τον Μανταμάδο της Λέσβου (γεν. το 1916) μας λέει: «Από δύο χρόνων που τάβαζαν σαμάρια, άρχιζαν και τα πεταλώναν. Το πετάλωμα τα βοηθούσε τα ζώα στο λιθόστρωτο γιατί αλλιώς πώς θα μπορούσε να σηκώσει βάρη και ν' ανεβαίνει βουνά ... Δούλευαν τα ζώα, δούλευαν συνέχεια. Η κύρια δύναμη ήταν τα ζώα...».
Επάγγελμα: Καροποιός και Σαμαράς
«Ήταν μια τέχνη, μπορώ να πω η καλύτερη», λέει ο καροποιός από την Καρδίτσα (1928) για την τέχνη του καροποιού που προπολεμικά άκμαζε. Και «Ο σαμαράς ήταν νοικοκύρης», λέει ο ομώνυμος τεχνίτης απ την Κρανιά της Λάρισας (1927). Τα λόγια του συνοδεύει η σέλα του αλόγου με όλα της τα εξαρτήματα, το σαμαράκι που προορίζεται για το υπομονητικό γαϊδουράκι που τοποθετείται στην πλάτη του και οι σακοράφες για το ράψιμο της «στρωματιάς», της εσωτερικής επένδυσης του σαμαριού.

Μουσείο Νεότερου Ελληνικού Πολιτισμού
«Άνθρωποι και Εργαλεία» Οδός Πανός 22

ΤΗΣ ΚΑΛΛΙΟΠΗΣ ΜΑΖΟΚΟΠΟΥ Φιλόλογος - Ιστορικός

Επαγγελματικά επώνυμα
Στον εκθεσιακό χώρο υπάρχουν οι μαρτυρίες πολλών γνωστών Ελλήνων γύρω από την ιστορία του οικογενειακού ονόματός τους.

«Ο προ-προπάππους μου πρέπει να ήταν χρυσοχόος, γιατί του παππού μου το επώνυμο ήταν Κουγιουμτζόγλου, που σημαίνει ο γιος του χρυσοχόου. Στα τουρκικά «κουγιούμ» σημαίνει χρυσός και – σγλού είναι το παιδί, ο γιος. Ο πατέρας μου καταγόταν από ένα χωριό της Τουρκίας, το Ορτάκι, και παντρεύτηκε τη μητέρα μου στην Πόλη με το όνομα Κουγιουμτζόγλου. Όταν ήρθαν στην Ελλάδα «εξελληνίσαν» το Κου-

γιουμτζόγλου σε Κουγιουμτζή κι έτσι εγώ δεν είμαι πλέον ο γιος του χρυσοχόου αλλά ο ηθοποιός και σκηνοθέτης Μίμης Κουγιουμτζής», λέει στη μαρτυρία του ο γνωστός ηθοποιός του Θεάτρου Τέχνης Μίμης Κουγιουμτζής (1936-2003). Για τον χαλκωματά πρόγονό του μιλά ο ηπειρώτης δεξιότεχνης του κλαρίνου Πέτρος Λούκας Χαλκιάς, για τον παππού του που έφτιαχνε βουτσιά, δηλαδή βαρέλια, στους Επιβάτες της Ανατολικής Θράκης μιλά και ο Κώστας Βουτσάς. Στον πρόγονό του που άσκησε το επάγγελμα του χαλκουργού αναφέρεται και ο αρχιτέκτονας Αργύρης Μπακιρτζής αλλά και στον σιδηρουργό πατέρα του που έζησε όλη τη ζωή του στο σπίτι της γωνίας των οδών Φιλίππου και ... Χαλκίων στη Θεσσαλονίκη.

Ο επαγγελματικός οδηγός
Στις αρχές του 20ου αι. κυκλοφορεί «Ο Οδηγός της Ελλάδος» του Νικ. Γ. Ίγγλεση, στις σελίδες του οποίου καταχωρούνται επαγγελματίες κατά κατηγορίες όπως οικονομία, δημόσια έργα, βιομηχανία, ναυτιλία, γεωργία, κτηνοτροφία, τοπογραφία, αρχαιολογία, μεταλλειολογία, συγκοινωνία, χρηματιστήριο κ.ά. Είναι πολύ ενδιαφέρον το περιεχόμενο του συγκεκριμένου «Οδηγού» και ιδιαίτερα προσφέρει πολύτιμο υλικό για έρευνα και μελέτη. Διατρέχοντας βιαστικά όσες σελίδες εκτίθενται στις προθήκες καταλήγουμε στο συμπέρασμα πως οι επαγγελματίες καταχωρούνται κατά συνοικίες και οδούς. Στο Έτος Γ του τόμου Α του 1910-11 διαβάζουμε: «Οδός Αδριανού, συνοικία Αττάλου - Αδριανού - Μητροπόλεως». Παρατηρούμε την καταχώρηση τεχνιτών και εμπόρων όπως αρτοποιεία, παλαιά ενδύματα, βαφεία, ραφεία, φανοποιεία, βαρελοποιεία, σιδηρουργεία κλπ. Ενώ στην «Οδό Τσιτσα, συνοικία Εθνικού Μουσείου - Πολυτεχνείου» οι καταχωρήσεις αφορούν σε στρατιωτικούς, εμπόρους, κτηματίες, καθηγητές, φαρμακοποιούς κι εργοστασιάρχες.

Οι «συντροφίες»
Τον πήραν τον Κολιό, τον πήραν οι μαστόροι
παιδί απ το σχολειό να μάθει πιλοφόρι.
Καρδιά πονετική τον ξέβγαλε με κλάμα
«Τετράδη Κυριακή θα καρτερώ για γράμμα».
Δε σώνει άλλο να ιδεί, παιδεύεται το μάτι
κρατούσε ένα ραβδί, το στρώμα του στην πλάτη.
Μας έφυγε ο Κολιός κι είχε μια τέτοια λύπη,
θα 'ναι όλοι εδώ τ' Άι – Λιός και μόνο αυτός θα λείπει.

«Το μαστορόπουλο» του Γιώργου Κοτζιούλα
Οι παρέες, τα μπουλούκια, των κτιστάδων έφευγαν από τα άγωνα και ορεινά χωριά της Ηπείρου, τα λεγόμενα Μαστοροχώρια, τον Άη Δημήτρη, αφού τελείωναν τις γεωργικές και κτηνοτροφικές εργασίες τους και αφού έκαναν όλες τις αναγκαίες προετοιμασίες για να ξεχειμωνιάσει η οικογένειά καθώς και τα ζώα τους, δηλαδή αμπάριαζαν τις ζωτροφές και γέμιζαν τα κελάρια του σπιτιού με τα απαραίτητα τρόφιμα όπως σιτάρι, βρώμη, κριθάρι, κρασί, τσίπουρο, αλεύρι, όσπρια, τυρί, παστό κρέας και άλλα.

Όταν εξασφαλιζονταν όλα τα αναγκαία, ο πρωτομάστορας αποφάσιζε τη σύνθεση της ομάδας του με κριτήριο, συνήθως, τη συγγένεια, τη φιλία αλλά και την αξιοσύνη των συνεργατών μαστόρων. Ο κάθε μάστορας έπρεπε να διαθέτει ένα μουλάρι για τη μεταφορά των βαριών φορτίων καθώς και τα απαραίτητα εργαλεία για τη δουλειά όπως σφυρί για το πελέκημα της πέτρας, μυστρί, βελόνια, κοπίδια, ζύγι, βαριά, σκεπάρνι, πριόνι κ.ά. Οι κτιστάδες φρόντιζαν και πρόσεχαν ιδιαίτερα τα εργαλεία τους γιατί ήσαν δυσεύρετα και γι αυτό πολύτιμα. Στο ξεκίνημα του ταξιδιού που προορισμό είχε πόλεις της Βαλκανικής αλλά και της Μικράς Ασίας και που θα διαρκούσε μήνες, κάποτε και χρόνια, οι γυναίκες, μάνες, αδελφές, σύζυγοι, τους ξεπροβόδιζαν μέχρι έξω απ το χωριό κι έκοβαν ένα κλαδί κρηνιάς που επιστρέφοντας στο σπίτι το «τρύπωναν» στην εξώθυρα γιατί θεωρούσαν πως θα έφερνε καλοτυχία ώστε ο ξεγιμμένος στην επιστροφή του να φέρει τόσα χρήματα στο σπίτι όσα και τα κρόνια της κρηνιάς.

Συνεχίζεται

πολιτισμός

ECONOMIST: Ο ΚΙΛΙΤΣΕΝΤΑΡΟΓΛΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΚΑΛΟΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΣ

Σε εκτενές άρθρο του το έγκυρο βρετανικό περιοδικό *Economist* επιδιώκει να αναλύσει το προφίλ του Κεμάλ Κιλιτσντάρογλου αρχηγού του σοσιαλδημοκρατικού Ρεπουμπλικανικού Λαϊκού Κόμματος (CHP).

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

Στο άρθρο επισημαίνεται ότι ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης, εν όψει των προεδρικών εκλογών, ετοιμάζεται για τη μεγαλύτερη αναμέτρηση της καριέρας του. Οι αντίπαλοι του κ. Ερντογάν πυκνώνουν τις γραμμές τους. Έξι κόμματα, μεταξύ των οποίων και το CHP, υπέγραψαν διακήρυξη στην οποία περιγράφουν τα σχέδιά τους για την αναθεώρηση του προεδρικού συστήματος. Η συμμαχία δεν έχει ακόμη ανακοινώσει τον υποψήφιό της για την προεδρία. Αλλά υπάρχουν όλες οι ενδείξεις ότι θα είναι ο κ. Κιλιτσντάρογλου.

Υπογραμμίζεται ότι ο κ. Ερντογάν και το κόμμα του, Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (AKP), σπάνια έδειχναν τόσο ευάλωτοι. Ο πληθωρισμός έχει εκτοξευθεί άνω του 54%, αποτέλεσμα της λανθασμένης επιμονής του κ. Ερντογάν σε χαμηλά επιτόκια. Το νόμισμα, που στηρίχθηκε από την αρχή του έτους με πρόγραμμα εγγύησης καταθέσεων και δαπανηρές παρεμβάσεις της κεντρικής τράπεζας, δέχεται πάλι πλήγμα, αυτή τη φορά ως αποτέλεσμα του πολέμου στην Ουκρανία. Οι ελπίδες για οικονομική ανάκαμψη, τις οποίες ο κ. Ερντογάν στήριξε σε ένα ήρεμο καλοκαίρι και δισεκατομμύρια δολάρια τουριστικών εσόδων, διαλύονται από τους ρωσικούς πυραύλους στην Ουκρανία.

Ο κ. Κιλιτσντάρογλου ελπίζει να φτάσει στην προεδρία επωφελούμενος από το ρεύμα το οποίο διογκώθηκε το 2019, όταν το CHP και ο κύριος εταίρος του, το İYİ («Καλό»), επικράτησαν του AKP σε πέντε από τις έξι μεγαλύτερες πόλεις της Τουρκίας, συμπεριλαμβανομένης της Πόλης, στις τοπικές εκλογές. Στον κ. Κιλιτσντάρογλου, ο οποίος συνέθεσε τη συμμαχία της αντιπολίτευσης, οφείλεται μεγάλο μέρος αυτής της επιτυχίας.

Ωστόσο, πολλοί ψηφοφόροι της αντιπολίτευσης φοβούνται ότι ο κ. Κιλιτσντάρογλου είναι ο λάθος υποψήφιος για να αναμετρηθεί με τον ισχυρό άνδρα της Τουρκίας. Από τους τρεις πιο πιθανούς υποψηφίους της αντιπολίτευσης για την προεδρία, ο κ. Κιλιτσντάρογλου έχει τις χειρότερες δημοσκοπήσεις έναντι του κ. Ερντογάν, αν και προηγείται με αξιοπρεπή διαφορά. Σε μια χώρα της οποίας ολόκληρη η πολιτική κουλτούρα χρειάζεται ανανέωση, ο πρώην δημόσιος υπάλληλος αν και ευχάριστος και ζωηρός στα 73 του χρόνια, δύσκολα αποτελεί σύμβολο ανανέωσης.

Παρόλα αυτά, ο κ. Κιλιτσντάρογλου έχει μια σειρά από λυτρωτικές ιδιότητες. Μία από αυτές είναι η κατεύθυνση που έχει οδηγήσει το κόμμα του την τελευταία δεκαετία, δηλαδή, μακριά από την εμμονή με τον κοσμικό χαρακτήρα και προς πιο μετριοπαθή, χωρίς αποκλεισμούς πολιτική. Αξιοσημείωτη εξαίρεση είναι η στάση του απέναντι στους σχεδόν 4 εκατ. Σύρους πρόσφυγες στην Τουρκία, στους οποίους έχει επανειλημμένα υποσχεθεί να στείλει στην πατρίδα τους. Λέει ότι δεν θα τους αναγκάσει να φύγουν, αλλά θα τους διευκολύνει να επιστρέψουν, ανοικοδομώντας τη Συρία.

Το άρθρο φιλοξενεί και τις προβλέψεις του κ. Κιλιτσντάρογλου σύμφωνα με τις οποίες ο Πρόεδρος Ερντογάν «θα αυξήσει την πίεση στη δικαιοσύνη, θα προσπαθήσει να φιμώσει τα ελεύθερα μέσα ενημέρωσης, να χειραγωγήσει την εκλογική επιτροπή». Το σύστημα που επέβαλε ο κ. Ερντογάν στην Τουρκία του δίνει τόσο ευρείες εξουσίες που ο κίνδυνος κατάχρησής τους είναι σημαντικός.

Η μεγαλύτερη δύναμη του κ. Κιλιτσντάρογλου είναι η εμπιστοσύνη που απολαμβάνει μεταξύ της αντιπολίτευσης. Οι άλλοι ηγέτες της αντιπολίτευσης αισθάνονται πιο άνετα με τον κ. Κιλιτσντάρογλου στο τιμόνι από οποιονδήποτε άλλον.

Ο ηγέτης του CHP μπορεί πράγματι να έχει τα φόντα για έναν καλό πρόεδρο. Αλλά πρέπει ακόμη να αποδείξει ότι είναι καλός υποψήφιος, καταλήγει το δημοσίευμα.

Κριτική Θεάτρου

ΤΟΥ ΣΤΕΛΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ

ΤΟ ΑΚΡΩΤΗΡΙΑΣΜΕΝΟ ΑΓΑΛΜΑ

της Φωτεινής Τσαλίκογλου

Η Φωτεινή Τσαλίκογλου έχει σπουδάσει στην Ελβετία με εξειδίκευση την κλινική ψυχολογία. Είναι καθηγήτρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Έχει γράψει πολλά επιστημονικά βιβλία και δοκίμια. Έχει επίσης γράψει έναν μεγάλο αριθμό λογοτεχνικών βιβλίων, πολλά από τα οποία έχουν μεταφραστεί και κυκλοφορούν σε Ευρώπη και Αμερική. Το μυθιστόρημά της *8 ώρες και 35 λεπτά* (*The Secret Sister*) διακρίθηκε από το *World Literature Today* ως ένα από τα αξιοπρόσεκτα μεταφρασμένα βιβλία του 2015. Η μετάφρασή του στα Ιταλικά από τον Maurizio de Rosa ως (*Sorella segreta*) τιμήθηκε με το Κρατικό βραβείο μετάφρασης ελληνικού λογοτεχνικού έργου σε ξένη γλώσσα.

Το μονόπρακτο έργου της *Το ακρωτηριασμένο άγαλμα* παρουσιάστηκε μαζί με άλλα πέντε μονόπρακτα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Ένα Project, της Τατιάνας Λύγαρη «Εξί στα Δώδεκα». Μια πραγματικά πολύ αξιέπαινη πρωτοβουλία.

Το έργο: Ένας φτωχός νεαρός εικοσάχρονος αγρότης, βοσκός, που ζει σε κάποιο ελληνικό νησί και συγκεκριμένα στη Μήλο, λίγο πριν απελευθεωθεί η Ελλάδα από τον οθωμανικό ζυγό, βρίσκει στο χωράφι του ένα κομματιασμένο, μαρμάρينو, ημίγυμνο γυναικείο άγαλμα το οποίο ερωτεύεται! Του μιλάει, το χαϊδεύει το αγκαλιάζει και λυπάται που το άγαλμα, παρόλες τις προσπάθειές του, δεν μπορεί να του μιλήσει. Η μητέρα του όλα αυτά τα χαρακτηρίζει ως αστόχαστα και βλαβερά.

Ο έρωτας του είναι τόσο μεγάλος που αλλάζει τη ζωή του. Ο αποχωρισμός από το λατρεμένο εύρημα του φαίνεται αδύνατος.

Πρέπει όμως να αναλογιστούμε ότι την εποχή εκείνη στην υποδουλωμένη Ελλάδα δεν υπήρχαν αρχές στις οποίες να μπορεί να αναφέρει το εύρημά του, ώστε να παραδοθεί στην αρχαιολογική υπηρεσία. Σε ποιόν ανήκει το άγαλμα αναρωτιέται; Ποια η αρχαιολογική-καλλιτεχνική του σημασία; Ποια η αναγνώριση της αξίας παρόμοιων επιτευγμάτων της τέχνης από τον κατακτητή, ο οποίος έδινε άδειες ανασκαφών σε διάφορους ξένους που κάτω από τον μανδύα του αρχαιολογικού ενδιαφέροντος επιδίδονταν σε στυγνή αρχαιοκαπηλία σε τέτοιο μάλιστα βαθμό που είχαν φτάσει, όπως όλοι ξέρουμε, να ζηλώσουν τα γλυπτά του Παρθενώνα (τα οποία παρόλες τις μακροχρόνιες προσπάθειες ακόμα δεν μπορούσαμε να τα πάρουμε πίσω). Όλα αυτά βέβαια δεν συνέβαιναν μόνο στον ελλαδικό χώρο αλλά και σε όλη την έκταση της αχανούς Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

Από την αρχική σκηνή του έργου το πρώτο που έρχεται στο μυαλό του θεατή είναι ότι πρόκειται για περίπτωση φετιχισμού. Ο μοναχικός αγρότης του βουνού, ο σεξουαλικά πενιασμένος, ο οποίος διεγείρεται στη θέα του γυμνού γυναικείου σώματος. Δεν είναι όμως αυτή η περίπτωση, γιατί ο αγρότης είναι παντρεμένος, έχει σύζυγο τη Μοσχούλα αλλά και παιδί, έναν γιο.

Να είναι η τέχνη της γλυπτικής που τον συγκλονίζει; Μάλλον και αυτή η εκδοχή είναι απίθανη, μια και δεν περιμένει κανείς από έναν αγρότη ενός μικρού νησιού που δεν έχει κάποια σχετική εκπαίδευση, ίσως ούτε και τη βασική, χωρίς επίσης να έχει άλλα μέχρι τότε αισθητικά ερεθίσματα να μπορεί να θαμπωθεί από την ομορφιά της τέχνης και την τεχνική αρτιότητα ενός μαρμάρινου αγάλματος.

Να αισθάνθηκε το κάλεσμα των αρχαίων Ελλήνων προγόνων του και των επιτευγμάτων τους μάλλον είναι απίθανο μια και τότε οι Έλληνες μετά από τετρακόσια χρόνια σκλαβιάς είχαν σε μεγάλο βαθμό απωλέσει την εθνική τους ταυτότητα. Σίγουρα δε οι προσπάθειες αυτών που είχαν κάνει σκοπό τους να ξυπνήσουν το λαό, να τον κάνουν να καταλάβει ποιος είναι και ποιων απόγονος είναι δεν θα είχαν φτάσει ακόμα σε απομακρυσμένες περιοχές όπως κάποια νησιά του Αιγαίου. Τελικά παρόλο που ο σφοδρός του έρωτας τον κάνει να το κρατήσει επί είκοσι χρόνια (ψυχοπαθολογικό πρόβλημα ή δεν έβρισκε αγοραστή) ο αγρότης με το δέλεαρ των χρημάτων αποφασίζει να πουλήσει σε ξένους το αριστούργημα της αρχαίας ελληνικής τέχνης, την Αφροδίτη της Μήλου, έναντι του σοβαρού ποσού των 400 γροσιών και όχι για τριάντα αργύρια, που τον σώζει από τη φτώχεια και τη μιζέρια.

Το γλυπτό εκτίθεται πλέον σε ένα από τα μεγαλύτερα μουσεία του κόσμου που όλοι το βλέπουν και το θαυμάζουν χωρίς όμως κανείς ποτέ να το αγαπήσει όσο ο φτωχός, ταπεινός αγρότης. Αλλά επειδή και τα αγάλματα θυμούνται το γλυπτό αναπολεί τις φωνές του αγρότη που το παρακαλούσε να του μιλήσει.

Η ιστορία παρουσιάζει και μια αλληγορική ανάγνωση που έχει σχέση με την Ελλάδα, τους Έλληνες με τη βαριά κληρονομιά τους, την ομορφιά του μαρμάρου που βρίσκεται σε αφθονία σε διάφορες περιοχές της χώρας και όσα σπουδαία έργα τέχνης φιλοτεχνήθηκαν με το απαράμιλλης ομορφιάς αυτό υλικό. Φυσικά συνυπάρχουν η φτώχεια και η αγραμματοσύνη που δεν επιτρέπει την αναγνώριση της αξίας των έργων τέχνης την οποία όμως εκτιμούσαν οι καλλιεργημένοι ξένοι φροντίζοντας να γεμίσουν τα μουσεία και τις συλλογές τους με τα αριστουργήματα που έφτιαξαν κάποτε οι πρόγονοί μας.

Το έργο είναι εμπνευσμένο από το μυθιστόρημα της συγγραφέως *Ο Έλληνας ασθενής* (εκδ. Καστανιώτη, 2018).

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ: Η σύλληψη της ιδέας από την Τατιάνα Λύγαρη πραγματικά πολύ πετυχημένη. Η σκηνοθεσία της ίδιας με μία λέξη εξαιρετική. Η Εικονοληψία του Πάτροκλου Σκαφίδα άψογη. Τα κοστούμια του μοναδικού Γιάννη Μεντζικώφ δεν μπορεί παρά να είναι καταπληκτικά. Η Μουσική του Φώτη Μυλωνά πάρα πολύ καλή. Η Διεύθυνση φωτογραφίας ανήκει στον πολύ γνωστό Σάκη Μπιρμπίλη. Όλοι οι συντελεστές αξίζουν ένα μεγάλο ΜΠΡΑΒΟ.

ΕΡΜΗΝΕΙΑ: Ο Νέστορας Κοσιδάς, με μία μόνο λέξη αξίζει επίσης ένα μεγάλο ΜΠΡΑΒΟ.

άποψη

ΥΠΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ

«Οί μεγάλοι κλέπτει απάγουν τούς μικρούς» (Διογένης Λαέρτιος)

ΥΠΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΡ. ΧΑΛΚΗΔΟΝΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Εν τῶν σημαντικῶν πορβλημάτων τῆς ἱστορίας τῆς τέχνης ἀποτελεῖ ἡ κλοπὴ ἔργων, ἔχουσα ποικίλα μοτίβα (πολιτικά, οἰκονομικά, καλλιτεχνικά, προσωπικά κ.ἄ.).

Βεβαίως εἰς πολιτισμὸς τοῦ παρελθόντος πολλάκις στηρίζεται ἐπὶ προγενεστέρων (αὐτοῦ πολιτισμῶν) ἐκ τῶν ὁποίων λαμβάνει στοιχεῖα, τὰ μεταλάσσει, δημιουργῶν θαυμάσια νέα, ἀλλὰ καὶ καταστρέφει τὰ μνημεῖα τοῦ ἢ τὰ ὑπεξαιρεῖ. Ἐδῶ θὰ ἀσχοληθῶμεν μὲ τὴν ἀρπαγὴν αὐτῶν, ἡ ὁποία συνεχίζεται, εὐτυχῶς ὀλίγον, μέχρι καὶ τῆς σήμερον.²

Οὕτως, μέχρι τοῦ προηγούμενου αἰῶνος, οἱ κατ'οἰκοὶ τῆς νήσου Νίας εἰς τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανόν, 125 χιλιόμετρα δυτικῶς τῆς Σουμάτρα, τοποθετούσαν ξυλόγλυπτα πρό τῶν οἰκῶν τῶν, ἀποτρεπτικά τοῦ κακοῦ. Σήμερον ἡ νήσος θεωρεῖται παράδεισος τῶν surfers.

Εἰς αὐτὰ ἑκατοῖκουν, κατὰ τὴν πίστιν τῶν, αἱ ψυχαὶ τῶν προγόνων (Wanessa Gliszczynski). Ὑπάρχουν τόσον πολλαὶ μορφαὶ τῆς Νίας εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ Μουσεῖα. Ἡ προέλευσις τῶν δὲν ἔχει ὁμῶς διαλευκανθεῖ πάντοτε. Πιθανῶς τὰ ἐκόμισαν Ἱεραπόστολοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἐδόθησαν ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς. Μερικοὶ ὁμῶς τὰ ἔκασαν ἀμέσως ὡς εἶδωλα!

Ἥγοράσθησαν, ἐδωρήθησαν, ἠρπάγησαν, ἐσυλήθησαν, συνελέγησαν καὶ ὡς τρόπαια πολέμου κ.ἄ. καὶ τοῦτο κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀποικιοκρατίας ὑπὸ τῶν οὕτω καλουμένων “χριστιανῶν τῆς Ἑσπερίας”! (Μ. Φαράντος)

Ποῖος ὁμῶς τὰ ἔφερεν ἀπὸ τὴν νήσον καὶ πῶς; Πολλοὶ ἱεραπόστολοι ἐταξίδευον μέσα τοῦ 19ου αἰῶνος, κυρίως Γερμανοὶ ἢ Ὀλλανδοί. Ἐπέστρεφον δὲ οὐχὶ μόνον ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν μετὰ χαρᾶς τοῦ ἐκχριστιανισμοῦ, ἐνῶ κατέστρεψαν τοὺς γηγενεῖς πολιτισμοὺς, ἀλλὰ καὶ μὲ φορτίον πλοίων ἀπὸ ἔργα τέχνης καὶ ἄλλοτρίων αὐτοῖς ἀντικειμένων καθημερινότητος, ὅπως κουτάλια ξύλινα μέχρι καὶ σάκκων τῶν Σαμάνων. Βεβαίως, οἱ ἱεραπόστολοι οἱ θαλασσόλυκοι, οἱ μετρηταὶ τῆς χώρας, καὶ ἕτεροι ψυχοπαθεῖς, φιλότεχνοι, δὲν ἤρπαζον πάντοτε αὐτὰ, ἀλλὰ ἐφλυάρουν ἢ μεταπωλοῦσαν ἐνίοτε τεμαχίζοντας τὰ ἔργα.³ Ἐλάμβανον ὅ, τι ἐδωσαν ὁ Θεός, ὅ, τι ἠμποροῦσαν καὶ Ἱερά πράγματα, κειμήλια, Ἱεράς εἰκόνας, πίνακες, τελετουργικά καὶ φετιχιστικά.

Ἀκόμη δὲν τοὺς ἐφόβιζεν ἡ τυμβωρυχία καὶ ἔσυραν χιλιάδας κρανίων εἰς τὴν πατρίδα τῶν. Ἡ W. Gliszczynski ἀναφέρει εἰς ἔκθεσίν τῆς ἀφόβως διὰ τὸν ἑρευνητὴν J. Elbert, ὅτι ἐντὸς ἐνός πολυπληθοῦς παζαριοῦ ἀπὸ τελείως φοβισμένους καὶ ἀποροῦντας ἰθαγενεῖς, ἐλάμβανεν ἀντικείμενα μετὰ “μικρὸν φιλοδώρημα” (πινάκιον φακῆς) στήν χεῖρα διὰ τῆς “πωλήσεως”. Δὲν δυνάμεθα ὁμῶς νὰ φυλάσσουμε εἰς τὰ Μουσεῖα καὶ παγκόσμια ἔργα

τέχνης (N. Snoep). Δέον νὰ διακρίνουμε τὰ ἔχοντα ἱερὰν σημασίαν, ἀπὸ τὰς ἀρχαιοτήτας.

Τὰ Ἐθνολογικά Μουσεῖα ἔφεραν εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἐν Γερμανίᾳ, Γαλλίᾳ, Μ. Βρεταννίᾳ ἢ Κάτω Χώραις, ὠραιότατες μάσκες, τελετουργικά, πλεούμενα, ὅπλα, ἐργαλεῖα, ὄργανα μουσικῆς, ἐνδύματα, χιλιάδας ὀστέων καὶ κρανίων, περίπου ἐνός ἑκατομμυρίου.

Μόνον εἰς τὸ Μουσεῖον Φρανκφούρτης ὑπάρχουν 60.000 ἀντικείμενα ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴν, Ἀμερικὴν, Ὠκεανίαν καὶ τὴν Νοτιοανατολικὴν Ἀσίαν. Λίαν πιθανῶς οὐχὶ νομίμως, διότι αἱ οἰκονομικαὶ σχέσεις τῶν ἀποικῶν, τῶν ἀποικιοκρατῶν καὶ τῶν ἀποικιοκρατουμένων δὲν ἦσαν καλὰί. Καὶ οὕτω τίθεται τὸ θέμα ἐπιστροφῆς ἢ μὴ τῶν ἀντικειμένων αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος Macron διέταξεν 26 μπουτζίνα πορτρέτα τοῦ Benin (Νιγηρίας) νὰ ἐπιστραφῶν. Ἡ σύστασις τῶν S. Savoy καὶ F. Sarr, οἱ ὅποιοι ἠτοίμασαν τὸ 2018 ἔκθεσιν τὴν ὁποίαν ἐνεχείρισαν εἰς τὸν Πρόεδρον, ἐκ 200 σελίδων, εἰς τὴν ὁποίαν καταφαίνεται ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι συνεχίζουν τὴν τακτικὴν τῶν καὶ λέγουν ὅτι τὰ ἔργα αὐτὰ δέον νὰ ἐπιστραφῶν ἐκτὸς τῶν νομίμως ὑπεξαίρεθέντων. Δύναται, ὁμῶς τοῦτο νὰ πραγματοποιηθεῖ διὰ τὸ Ἱερὸν τῆς Περγάμου, τὴν Nofretete, τὰ Ἑλγίνεια κ.ἄ. κλοπὰς ἐξόχων ἔργων διὰ τὰς ἑκθέσεις; Τότε 90% ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων δέον νὰ ἐπιστραφῶν. Οἱ Ἀφρικανοὶ οὐδὲν ἔχουν τὸ ὅποιο τοὺς ἐνθυμίζει τὸ παρελθόν πρό τῶν ἀποικιοκρατῶν. Τὰ Μουσεῖα ὁμῶς, χρησιμοποιοῦν ἄλλους λόγους διὰ νὰ μὴ ἐπιστρέψουν αὐτὰ.

Ἡ συζήτηση διὰ τὴν ὑπεξαίρουμένην τέχνην δὲν εἶναι νέα μετὰ τοὺς ὑπὲρ ἢ κατὰ λόγους. Δέον ὁμῶς ἑκαστον ἀντικείμενον κεχωρισμένως νὰ ἐξετάζεται. Εἶναι ἐπίσης σημαντικόν, ὅτι αἱ χῶραι πού ἐνίοτε καὶ “ἔσωσαν” αὐτὰ, ἠμποροῦν νὰ τὰ συντηρήσουν; Ἄλλοι ὑποστηρίζουν, ὅτι τὰ ἔργα αὐτὰ ἀπῆχθησαν κατὰ τὸ δίκαιον τῆς ἀποικιοκρατίας.

Ἡ ἔρευνα προελεύσεως εἶναι ἐργασία ἐγκληματολογικὴ! Δέον νὰ ἐξεταστοῦν ὅρη ἐγγράφων! Πῶς δὲ θὰ ἐβλεπον τοῦτο οἱ γηγενεῖς τῶν περιοχῶν αὐτῶν; Τοὺς ἐνδιαφέρουν πλέον τὰ ἔργα αὐτὰ σήμερον; Πρέπει ἀπὸ κοινὸν νὰ γίνῃ διάλογος μετὰ τοὺς ἐκπροσώπους τῶν χωρῶν καὶ σκέψεις περὶ τοῦ ποῖα δέον νὰ ἐπιστραφῶν.

Μίαν διέξοδον συνιστᾷ ἴσως ἡ σύγχρονος τεχνολογία μετὰ τὰς κάμερας καὶ αἱ δυνατότητες τοῦ διαδικτύου καὶ διὰ τὴν ψηφιακὴν ἀποτύπωσιν τῶν ἔργων.

Μακροπροθέσμως, δέον νὰ ἐξελιχθοῦν ὁράματα, ὅτι τὰ πολιτισμικά ἔργα ἀνήκουν εἰς ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ὄχι εἰς ὀρισμένους. Νὰ ἐπιστραφῶν αὐτὰ καὶ εἰς τὰ κενὰ μουσεῖα νὰ ὑπάρχουν ἀντίγραφα αὐτῶν, ἐάν ἀπῆχθησαν παρανόμως.⁴

ΤΟ ΟΥΚΡΑΝΙΚΟ ΚΑΙ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΡΚΙΚΑ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΜΟΥΤΣΟΓΛΟΥ Πρέσβη ε.τ. - μέλους του ΙΗΑ

Ἡ κατ’ οὐσίαν ἠθικὴ καὶ ὄχι μόνον ἡττα τῆς Ρωσίας, ὁποιαδήποτε καὶ ἀν εἶναι ἡ τελικὴ ἐκβαση τῆς εἰσβολῆς τῆς στὴν Οὐκρανία, μαζί με τὴν προσπάθεια τῆς Τουρκίας νὰ ἀναβαθμίσει τὴ διεθνή τῆς παρουσία μέσω τῆς προσφοράς μεσολάβησης, ματαίωσαν πρὸς τὸ παρὸν ἐνδεχόμενες σκέψεις τῆς τελευταίας γιὰ στρατιωτικὴ ἐπιχείρηση ἐναντίον τῆς Ελλάδας ἢ τῆς Κύπρου. Ἡ τουλάχιστον πολιτικὴ ἀποτυχία τῆς Ρωσικῆς ἐπίθεσης ἀπέδειξε ὅτι ἀκόμη καὶ ἓνας συντριπτικὰ ἀνώτερος στρατὸς ὡς πρὸς τὴ δύναμη πυρός δὲν μπορεῖ νὰ καταβάλῃ τὴν ἀντίσταση ἐνὸς λαοῦ πεπεισμένου γιὰ τὰ δικά του. Καὶ οἱ ὁποιοδήποτε ἰσχυρισμοὶ τῆς Ρωσίας περὶ ἀσφάλειάς τῆς κατέρρευσαν ἐμπροσθεν τοῦ νομικοῦ καὶ ἠθικοῦ ἀδίκου τῆς ἀπρόκλητης ἐπίθεσής τῆς.

Ὅπως ἔχει διαμορφωθεῖ ἡ κατάσταση στὰ Ἑλληνοτουρκικά, κυρίως μετὰ τὸ 2016, δὲν φαίνεται νὰ ὑπάρχουν περιθώρια γιὰ διπλωματικὴ ἐπίλυση τῶν διαφορῶν. Τὸ πρόβλημα δὲν ἐγκτεῖται στὸν ἀναθεωρητισμὸ ἢ στὶς διεκδικήσεις τῆς Τουρκίας, ἀλλὰ στὴν μὴ ὑπαρξὴ πλαισίου συνεννόησης. Μετὰ τὴν ἀποφυγὴ ἀπαντήσεων καὶ ἐπισημάνσεων δημοσίως ἐκ μέρους τῆς Ελλάδας γιὰ μεγάλο διάστημα, ἡ Τουρκία, πολιτικὴ ἡγεσία καὶ λαός, πιστεύουν εὐλκρινὰ στὸ δίκαιο τῶν διεκδικήσεων τους.

Δὲν ὑπάρχει πλᾶσιο συνεννόησης οὔτε στὸν τομέα τοῦ Διεθνούς Δικαίου ἀφοῦ ἡ νομικὴ βάση ἀμφισβητεῖται, οὔτε στὸν τομέα τῆς κοινῆς λογικῆς μετὰ τὶς ἐξωφρενικὲς ἀπαιτήσεις τῆς Τουρκίας. Ὡστόσο θὰ πρέπει νὰ ληφθεῖ ὑπόψη ὅτι οἱ ἀπαιτήσεις αὐτὲς δὲν ἀντιμετωπίσθησαν καὶ τόσο ὡς ἐξωφρενικὲς ἀπὸ τὸν ΟΗΕ, ὁ ὁποῖος τὶς ἀνάρτησε ἐνεργῶντας ἀπολύτως γραφειοκρατικὰ, καὶ κατὰ παράβαση τῶν ἀρχῶν τοῦ.

Ὡς πρὸς τὸ Διεθνὲς Δίκαιο, ἡ Τουρκία προβάλλει ὅτι οἱ διεκδικήσεις τῆς εἶναι νόμιμες βάσει αὐτοῦ, χωρὶς νὰ διευκρινίζει σὲ ποῖο δίκαιο ἀναφέρεται. Παραδείγματος χάριν προβάλλει ὅτι τὰ νησιά δὲν ἔχουν υφαιολογητὴ, δὲν ἐπεξηγεῖ ὁμῶς πού ἀκριβῶς βασίζεται ὡς πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸ τῆς αὐτόν. Καὶ ναι μεν παραπέμπει ἐπιλεκτικὰ σὲ ὀρισμένα σημεῖα τοῦ Διεθνούς Δικαίου, οὐδέποτε ὁμῶς στὸ σύνολό τοῦ. Ἐπομένως, δὲν ὑπάρχει κοινὴ νομικὴ βάση ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὶς δύο χώρες πού θὰ ἐπέτρεπε τὴ διπλωματικὴ ἐπίλυση τῶν διαφορῶν.

Οἱ δύο χώρες δὲν διέπονται ἐπίσης ἀπὸ μιὰ κοινὴ λογικὴ. Ἡ Τουρκία ἐρμηνεύει τὶς συνθήκες μετὰ ἓνα τρόπο πού ἀντιστρατεύεται τὴ λογικὴ, τουλάχιστον τῶν πολλῶν. Προβάλλει ὅτι ὅσα ἀπὸ τὰ Ἑλληνικά νησιά δὲν ἀναφέρονται ρητὰ στὶς συνθήκες, τῆς ἀνήκουν, χωρὶς νὰ ἀντιλαμβάνεται ὅτι καὶ ἐκεῖνη ἔχει νησιά πού δὲν ἀναφέρονται σὲ συνθήκες. Αὐτὸ ὁμῶς δημιουργεῖ ἓνα πρόσθετο πρόβλημα. Τὴν ἔλλειψη συμφωνίας στὴν ἐδαφικὴ βάση ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀκολούθως συζήτηση γιὰ τὰ κυριαρχικά δικαιώματα.

Σὲ μιὰ διαφορὰ μετὰξὺ ἰδιωτῶν, πέραν τοῦ καταναγκασμοῦ πού δὲν ὑφίσταται στὸ Διεθνὲς Δίκαιο, ὑπάρχει τουλάχιστον μιὰ κοινὴ νομικὴ βάση. Στὶς Ἑλληνοτουρκικὲς διαφορὲς δὲν ὑφίσταται αὐτή. Ἐπομένως, καθόσον ἡ Τουρκία διατηρεῖ τὴ στάση αὐτή, ἡ ἐπίλυση τῆς διαφορᾶς ἢ τῶν διαφορῶν, δὲν εἶναι δυνατὴ. Ἀπὸ πλευρᾶς Ελλάδας, ἡ διατήρηση ἐνὸς κλίματος ἡρεμίας στὴ βάση τοῦ status quo εἶναι ἡ καλύτερη δυνατὴ. Γιὰ αὐτὸ ὁμῶς ὑπάρχει μιὰ προϋπόθεση.

Ἡ ἀπουσία ἐμπλοκῆς τῶν Δυτικῶν στὴν ἀδίκῃ ἐπίθεση ἐναντίον τῆς Οὐκρανίας εἶναι ἐνδεικτικὴ τῆς στάσης πού θὰ τηρήσουν καὶ σὲ ἀνάλογες ὑποθέσεις μετὰ διάφορα προσχήματα. Ἐπομένως ἡ Ελλάδα θὰ βασιστεῖ κυρίως στὸ δικό τῆς δυναμικὸ γιὰ τὴν ἀπευκταία περίπτωση ἐμπλοκῆς πού δὲν εἶναι ἀπίθανη. Στὸ δυναμικὸ αὐτὸ συγκαταλέγονται τὸ ἐθνικὸ φρόνημα καὶ οἱ ἐνοπλὲς δυνάμεις. Ὡς πρὸς τὸ ἐθνικὸ φρόνημα, λαμπρὸ παράδειγμα τοῦ ὁποῖο ἀποδείχθησαν οἱ Οὐκρανοὶ, οἱ Ἑλλαδίτες πού προτάσσουν ἄλλες ἰδεολογίες, ἴσως θὰ πρέπει νὰ συμβουλευτοῦν τὸ σχετικὸ βιβλιράκι τοῦ Carlo M. Cipolla.

Σὲ κάθε περίπτωση, κύριος ἀποτρεπτικὸς παράγων εἶναι οἱ ἐνοπλὲς δυνάμεις. Καὶ καθόσον ἀφορᾷ τὴν Ελλάδα, ἡ ὁποία δὲν πρόκειται οὐδέποτε νὰ εἶναι ἐπιτιθέμενη, δὲν τίθεται θέμα ἀνταγωνισμοῦ ἐξοπλισμῶν. Ὁ ἐπιτιθέμενος πρέπει νὰ ἔχει πολλαπλάσια δύναμη τοῦ ἀμυνομένου. Ἐπομένως γιὰ κάθε τρεῖς φρεγάτες πού παίρνει ἡ Ελλάδα, ἡ ἐπίβουλη δύναμη πρέπει νὰ προμηθεύεται τουλάχιστον δέκα, πράγμα ὑπέρτερο τῶν δυνάμεών τῆς. Ἡ Ελλάδα κινεῖται πρὸς τὴ σωστὴ κατεύθυνση ὡς πρὸς αὐτὸ.

Ἡ ὑπόθεση τῆς δύστυχης Οὐκρανίας σηματοδοτεῖ τὴν ἐναρξὴ μιᾶς νέας περιόδου στὴ γεωπολιτικὴ. Λόγω αὐτῆς, πρὸς τὸ παρὸν θὰ ὑπάρξῃ ἓνα πνεῦμα καταλλαγῆς στὶς Ε/Τ σχέσεις. Στους δύσκολους αὐτοὺς καιροὺς, ἡ Τουρκία θὰ πρέπει νὰ ἔχει κατανόησι ὅτι τὸ πρωτεύον γιὰ τὴν διατήρηση τοῦ ἐπιπέδου ζωῆς τῶν κατοίκων τῆς, πού εἶναι ἐν κινδύνῳ καὶ γιὰ τὶς δύο χώρες, ἐκεῖνο πού χρειάζεται εἶναι ἡ ἡρεμία. Ἐλπίζω ὅτι ὁ λαὸς τῆς γείτονος θὰ ἀντιληφθεῖ ὅτι πέραν τῶν πεδίων ἐνδοξων μαχῶν πού ἴσως συμφέρουν στους ἡγέτες τοῦ, ἐκεῖνο πού προέχει εἶναι ἡ ευημερία καὶ αξιοπρέπειά τοῦ, τὴν ὁποία θὰ μπορούσε νὰ ἀπωλέσει μετὰ μιὰ ἀπρόκλητη ἐπίθεση.

1. C. Nixey, Heiliger Zorn. Wie die frühen Christen die Antike zerstörten, München 2019.
2. N. Wolf, Beute-Kunst-Transfers: Eine andere Kunstgeschichte, Wiesbaden 2010; B. Schwarz, Auf Befehl des Führers: Hitler und der NS-Kunstraub, Darmstadt 2014; B. Savoy (Hg.), Beute - Ein Bildatlas zu Kunstraub und Kulturerbe, Berlin 2021.
3. Der Ursprung der Welt. Gustave Courbet 1866 Wikipedia.
4. A. Lehmhofer, alles nur geklaut?, Publik Forum ap. 7 (2019).

βιβλιοφάγος

Ο ΝΙΚΟΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ

Συγκέντρωσε στοιχεία από ελληνικά, τουρκικά και βρετανικά αρχεία, σε έρευνα που κράτησε περισσότερο από 9 χρόνια.

Το βιβλίο χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο Α΄ Μέρος περιγράφονται χρονολογικά τα διεθνή γεγονότα με έμφαση στα ελληνοτουρκικά, ενώ γίνεται προσπάθεια ανάδειξης γεγονότων και από τουρκικές πηγές. Το '40 προβάλλεται από τα τουρκικά ΜΜΕ.

Η Τουρκία διατηρώντας σταθερή την εξωτερική της πολιτική δεν έμεινε ουδέτερη, απλά απέφυγε την εμπλοκή της στον πόλεμο, απορρίπτοντας δελεαστικές προσφορές. Αξιοσημείωτη είναι η στάση, η συμπεριφορά του νεοϊδρυθέντος (29/10/1923) τουρκικού κράτους στους Κωνσταντινουπολίτες. Η εξιστόρηση χρονολογικά της περιόδου (1939 έως και τέλος 1944) συμβάλει στο να καταστεί σαφές το περιβάλλον, οι συνθήκες που έζησαν οι νέοι της Πόλης. Αποκορύφωμα της πολιτικής αυτής, κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, υπήρξε ο «φόρος περιουσίας» και η επιστράτευση των 20 ηλικιών τον Μάιο του 1941, όταν οι Έλληνες μειονοτικοί κλήθηκαν οδηγήθηκαν σε ειδικά στρατόπεδα εργασίας. Πέραν όμως της, σε μεγάλο βαθμό, επηρεασμένης από τη Ναζιστική Γερμανία αντιμειονοτικής πολιτικής των Τούρκων, στο βιβλίο καταγράφεται η καιροσκοπική και διφορούμενη στάση της Τουρκίας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, όταν η τουρκική διπλωματία επιχείρησε να επωφεληθεί από εδαφικές ανακατατάξεις, σε εποχή ένοπλης σύρραξης και παγκόσμιας αβεβαιότητας.

Στο Β΄ Μέρος, αντλώντας πληροφορίες από τους καταταγέντες, συγκεντρώθηκαν προσωπικές εμπειρίες και καταγράφηκαν 340 και πλέον μαρτυρίες. Είναι προφορικές, που αφηγήθηκαν οι λιγοστοί εν ζωή εθελοντές και οι απόγονοι. Οι 171 παρουσιάζονται αναλυτικά με πλήρη βιογραφικά στοιχεία. Το τμήμα αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί συγκροτεί μοναδικό «Αρχείο Προσώπων και Μαρτυριών Κωνσταντινουπολιτών», οι οποίοι έλαβαν μέρος στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Συγκεντρώθηκαν εμπειρίες, αρχαιακό και φωτογραφικό υλικό, πρωτότυπα έγγραφα από τις προσωπικές συλλογές των ερωτώμενων. Έτσι δημιουργήθηκε συγκεκριμένη βάση μαρτυριών, που θα είναι χρήσιμη στον ιστορικό του μέλλοντος.

Τα προσωπικά βιώματα και οι αφηγήσεις δεν θεωρούνται πάντα αξιόπιστα, επειδή επιφορτίζονται με συναισθήματα, σκέψεις, προσωπικές απόψεις, αναμνήσεις, όμως όταν οι αφηγήσεις είναι πολλές και τα στοιχεία συμπίπτουν και αλληλοεπιβεβαιώνονται, τότε θεωρούνται αξιόπιστες πηγές, πρωτογενείς και σημαντικές για εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων. Εξάλλου οι μαρτυρίες των ανθρώπων αυτών είναι Ιστορία, γιατί «Η Ιστορία είναι η Ιστορία των ανθρώπων».

Η εθελοντική προσφορά των Κωνσταντινουπολιτών κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο είναι πραγματικά αξιοσημείωτη, όχι μόνο για το μέγεθος της προσφοράς, αλλά κυρίως γιατί το κύμα εθελοντισμού γεννήθηκε και θέρειψε σε μια ξένη χώρα, συχνά εχθρικής προς την Ελλάδα, χωρίς κρατικό εξαναγκασμό και χωρίς το ευρύ κοινωνικό περιβάλλον να γνωρίζει την οικειοθελή προσφορά τους. Στην τόσο ταραγμένη εξαστία, δηλ. 1939 και μέχρι τέλους του 1944, στην Ελλάδα συμβαίνουν πολλά: ο Ελληνο-Ιταλικός και Ελληνο-Γερμανικός πόλεμος, η κατοχή, ο μεγάλος λιμός, η εγκατάσταση της κυβέρνησης στο εξωτερικό, η ανασυγκρότηση του Ελληνικού στρατού, τα κινήματα στη Μ. Ανατολή, οι μάχες στη Μ. Ανατολή, η μάχη του Ρίμινι, η απελευθέρωση, τα Δεκεμβριανά. Οι Κων/πολίτες συμμετέχουν σε όλα, ενώ παράλληλα υπομένουν τα αντιμειονοτικά μέτρα των τουρκικών κυβερνήσεων για τουρκοποίηση της οικονομίας και ομογενοποίηση του τουρκικού κράτους. Οι περίπου χίλιοι Κωνσταντινουπολίτες εθελοντές του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ήταν ο τελευταίος στρατός της Βασιλεύουσας, που συντεταγμένα προσφέρθηκε να πολεμήσει για την Ελευθερία, που είχε στερηθεί για πεντακόσια χρόνια.

Τα γεγονότα έμειναν στην αφάνεια, σκεπασμένα από ένα πλέπλο σιωπής· το σύνολο των νεκρών Κωνσταντινουπολιτών στην εξαστία έφτασε τους 200, ποσοστό κοντά στο 22%. Στις αφηγήσεις των επιζώντων και των συγγενών τους διακρίνεται πέρα από την αγάπη για την Ελλάδα, πίκρα και απογοήτευση γιατί κανείς δεν τίμησε, δεν επιβράβευσε τη γενναιότητα των περίπου 1.000 έφεδρων, εθελοντών Κωνσταντινουπολιτών. Ενώ και στα πιο απομακρυσμένα μέρη της πατρίδας μας υπάρχει μνημείο αφιερωμένο στους πεσόντες του πολέμου, για τους Κωνσταντινουπολίτες δεν υπήρξε καμία αφιέρωση.

Πολλά χρόνια αργότερα, στις 3/11/2019, στον Φλοίσβο Παλ. Φαλήρου, πραγματοποιήθηκαν σε ειδική τελετή παρουσία της ΑΕ Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλου, τα αποκαλυπτήρια Μνημείου για τους 200 Κων/πολίτες που έπεσαν για την Ελλάδα κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.

ΙΩΣΗΦ ΛΥΝΤΙΡΙΔΗΣ, Η ΖΩΓΡΑΦΟΣ ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΛΥΝΤΙΡΙΔΟΥ, 1905-1968 / DIE KUNSTMALERIN VIKTORIA LINDIRIDOU

Δίγλωσση έκδοση Παρισιάνου Α.Ε., Αθήνα 2021, επιμ. Κάτια Φώσκολου Καρύδη, σ. 150.

Ο γιος της ζωγράφου Ιωσήφ με τη συμπαράσταση του αδελφού του Μανώλη παρουσιάζουν το ζωγραφικό έργο της Κωνσταντινουπολίτισας μητέρας τους κατόπιν συστηματικής φωτογράφισης 68 έργων της που βρίσκονται κυρίως στην κατοχή συγγενών και φίλων της. Το έργο της χαρακτηρίζεται δίκαια ως ποιητικό για την εξύμνηση της ομορφιάς του Βοσπόρου και κυρίως της ανατολικής –ασιατικής– ακτής, γεγονός το οποίο τεκμαίρεται από το αριθμό των έργων της με προσδιορισμό του τόπου ή του τοπίου, στους τίτλους των λεζαντών. Η πλειοψηφία απεικονίζουν τον Βόσπορο, το Καντιλί το χωριό όπου έζησε, το Σκούταρι και τους γύρω οικισμούς.

ΤΟΥ ΣΑΒΒΑ ΤΣΙΛΕΝΗ

Το βιβλίο αποτελείται από πέντε τμήματα: (α) «Η ζωή και το έργο της», (β) «Έκθεση στο Πέρα της Πόλης το 1964», (γ) «Τιμή μετά τον θάνατο της», με αναφορές στο βιβλίο της Μάιντα Σαρή «Έλληνες ζωγράφοι της Κωνσταντινούπολης 2010» και την Έκθεση στο Τοπ Καπί 2011, (δ) «Φωτογραφίες, άρθρα και σχόλια» και (ε) «Συλλογή πινάκων ζωγραφικής».

Στο πρώτο μέρος ο γιος της περιγράφει εν συντομία τη ζωή και τις αναμνήσεις από τη μητέρα του. Γεννήθηκε και έζησε 63 χρόνια στο Καντιλί, μεταξύ 1905-1968, ως το μεγαλύτερο παιδί μιας πενταμελούς ευκατάστατης οικογένειας του Μανώλη και της Μαρίνας Μοσχοπούλου, με τα αδέρφια της Κωνσταντίνο και Κυριακή ή Κίτσα Κανδράλη. Αφού τελείωσε την Αστική σχολή του χωριού της σπούδασε στο Ιωακείμιο Παρθενγωγείο από όπου αποφοίτησε το 1921 και την ίδια χρονιά γράφηκε στο Τμήμα Ζωγραφικής της Σχολής Καλών Τεχνών. Παντρεύεται τον Χαράλαμφο Λυντιρίδη και αποκτούν δύο αγόρια στα οποία αφιερώνει τη ζωή της. Τα παιδιά της τη βοηθούσαν στο έργο της μέχρι την αναχώρησή τους από την Πόλη σε σχετική νεαρά ηλικία.¹ Εκτός από την τοπιογραφία στη ζωγραφική,² ασχολήθηκε με την αγιογραφία· εικόνες της υπάρχουν στην Παναγία Μουχλιώτισσα (Κοίμηση της Θεοτόκου Μουχλίου) στο Φανάρι και στην Αγία Τριάδα της Κοινότητας Σταυροδρομίου, στο Ταξίμ, η προαναφερθείσα των Αρχαγγέλων Μιχαήλ και Γαβριήλ δημοσιεύεται στο βιβλίο και με τη διακόσμηση τραπεζομάντηλων και

πετσετών, μικρών αμπαζούρ για απλές και ξύλινων διακοσμητικών πιάτων. Η μετέπειτα συνεργασία της με τον καθηγητή της Χικμέτ Ονάτ κράτησε χρόνια, «του οποίου η τεχνοτροπία, έστω και παρά την θέληση του, επέδρασε πολύ στην μετέπειτα καλλιτεχνική της εργασία», όπως γράφει και ο Αθανάσιος Παπάς, Μητροπολίτης π. Χαλκη-

δόνας.³ Επίσης ο συγγραφέας θεωρεί ότι το ζωγραφικό στυλ της μητέρας του επηρεάζεται από το δάσκαλό της και ότι πινελιές της γίνονται πιο έντονες, τα χρώματα στους πίνακες πιο πλούσια, ο ιμπρεσιονισμός αντικαθίσταται από τον κλασικό ρομαντισμό. Η Βικτωρία είχε και κοινωνικό έργο ήταν, μαζί με άλλες δέκα συμμαθήτριες της, ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου Αποφοίτων Ιωακείμειου Σχολής, με προτροπή του Πατριάρχου Αθηνών και διετέλεσε για πολύ λίγο διάστημα Πρόεδρος του Συνδέσμου. Η μοναδική ατομική έκθεση που διοργανώθηκε με τα έργα της είχε εγκαίνια την 17η Οκτωβρίου 1964 στην Γκαλερί της Πόλης Şehir Galerisi, που ανήκε στη Δημαρχία του Μπέηογλου· ήταν μια λαμπρή μέρα στη ζωή της. Δεν θα αναφερθώ αναλυτικά στη θεματολογία των εξήντα οκτώ πινάκων και την ταύτιση της τοποθεσίας του από κάποια μνημεία, απλά θα κλείσω τονίζοντας την αγάπη της για το Καντιλί, το πανέμορφο χωριό της που διατηρεί ακόμη αρκετά στοιχεία από την εποχή που έζησε η ακάματη ζωγράφος. Το συνιστώ ανεπιφύλακτα για όσους θα ήθελαν να θυμούνται ή να γνωρίζουν πως ήταν τα τοπία της Πόλης μιας εποχής που πέρασε ανεπιστρεπτή.

1. Ο συγγραφέας Ιωσήφ Λυντιρίδης, ηλεκτρολόγος μηχανικός, γεννήθηκε το 1939, τελείωσε τη Μ.Γ. Σχολή ως Λινδρίδης του Λαμπέρα, το 1961 και το 1962 έφυγε για τη Ζυρίχη, όπου ζει μέχρι σήμερα στο Baden, βλ. σύντομο βιογραφικό του στο συλλογικό έργο των Ν. Λάββας, Ι. Λυντιρίδης, Κ. Φώσκολου- Καρύδη, Χρ. Χατζηκωνσταντίνου, Έλληνες στη Ζυρίχη, Ελληνική Κοινότητα Ζυρίχης, πτυχές της ελληνικής παρουσίας από το 1950, εκδ. Παρισιάνου Α.Ε., Αθήνα 2014, σ. 348-9. Ο αδελφός του Μανώλης φεύγει το 1959, παντρεμένος, για την Αμερική και μετά στον Καναδά.

2. Ο Μητροπολίτης Αθανάσιος Παπάς στο σύντομο βιογραφικό της στο αρχικό του έργο με τίτλο Πολίτες ζωγράφοι και αγιογράφοι του δεκάτου ενάτου και εικοστού αιώνα, εκδ. Δόμος, Αθήνα 1989, γράφει ότι εξετέλεσε με λάδι πάνω σε μουσαμά και κοντραπλακέ, έργα κοσμικού κυρίως χαρακτήρα –τοπία ως επί το πλείστον– πορτραίτα, νεκρές φύσεις (λουλούδια, φρούτα) και μερικά θρησκευτικού τοιούτου, ορισμένα των οποίων είναι αντίγραφα. Ακολούθησε την τεχνοτροπία του ιμπρεσιονιστικού υπαιθρισμού», σ. 67.

3. Αθανασίου Παπά, Πολίτες ζωγράφοι και αγιογράφοι (Αναδημοσιεύσεις εκ της «Απογευματινής», 1976-1990, 2009-2011), χ.ε. Θεσσαλονίκη 2012, σ. 41. Το απόκομμα αυτό δημοσιεύεται στην σ. 68, με ελάχιστες τροποποιήσεις την 28/3/1981 καθώς επίσης κείμενο της Άννας Ωραιοπούλου Μαυρομάτη με τίτλο «Τιμητική αναγνώριση, από την φύση και την ζωή», στην σ. 69, της 12/5/1981 στην Απογευματινή, με αφορμή το προηγούμενο κείμενο του Αθ. Παπά.

βιβλιοφάγος

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Με αφορμή την πρόσφατη έκδοση του βιβλίου του Γιώργου Αναπνιώτη με τίτλο: «ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ», θα ήθελα να προσθέσω και εγώ από πλευράς μου λίγα λόγια για το πολύτιμο περιεχόμενο του βιβλίου αυτού, το οποίο είναι αντικείμενο πολυετούς ερευνας-μελέτης. Το βιβλίο έρχεται να ρίξει φως σε άγνωστες ιστορικές πτυχές της Βυζαντινής Κωνσταντινούπολης που δεν έχουν ερευνηθεί δεόντως και αφορούν τα τεχνολογικά επιτεύγματα του βυζαντινού ελληνισμού, την κουλτούρα της Κωνσταντινούπολης, τη φυσιογνωμία της καθώς και το αστικό της τοπίο. Όλα αυτά τα ευρήματα κατά την γνώμη μου θα διαφωτίσουν τον μελλοντικό αναγνώστη με νέα γνώση εφόσον βεβαίως γίνει και η επιβεβλημένη προώθηση του βιβλίου, όχι μόνον τους συμπολίτες μας αλλά και σε ξένους ακαδημαϊκούς ή μη Πολίτες που θεωρούν και πιστεύουν ότι ο βυζαντινός πολιτισμός έχει προσφέρει τα μέγιστα στην ανάδειξη και διαμόρφωση του ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Το βιβλίο αυτό ταξιδεύει τον αναγνώστη σε σπάνιες αποκαλύψεις, του προσφέρει νέες γνώσεις για την Βυζαντινή Κωνσταντινούπολη σε θέματα αστεοδομίας, αρχιτεκτονικής και τεχνολογίας. Ο Γιώργος Αναπνιώτης κατά την ταπεινή μου γνώμη, είναι ένας άνθρωπος ιδιοσυγκρασιακά ερευνητής, ο οποίος με περίσσεια επιμονή και υπομονή αναλύει και τεκμηριώνει τα ευρήματά του, τα οποία συναρπάζουν τον μέσο αναγνώστη, όπως εν προκειμένω και εμένα, προσφέροντας πολύτιμες πληροφορίες για την Βασιλεύουσα. Η εκπληκτική σύλληψη και φαντασία του Γιώργου προσδίδει μια ανεπανάληπτη εικαστική διάσταση στα έγχρωμα σχέδια με αποτέλεσμα να αγγίζει βαθύτατα τον αναγνώστη με συναισθήματα χαράς και υπερηφάνειας για τα επιτεύγματα των Βυζαντινών προγόνων μας.

Αξίζουν πολλοί έπαινοι στον Γιώργο Αναπνιώτη για αυτό το τεράστιο έργο που εκπόνησε για να γίνει ακόμα πιο γνωστή η Πόλη μας. Εάν ήταν εν ζωή ο Nedim, ο λαμπρός Οθωμανός ποιητής του 19ου αιώνα που έγραψε για την Πόλη:

*Bu Sehristanbul kiMislu behadir
Bir Sengineyekpare Acem mulku fedadir*
(Αυτή η ευλογημένη, χλιοτραγουδισμένη πόλη για ένα λουλούδι της μπορεί να θυσιασθεί όλος ο περσικός λαός)
είμαι σίγουρος ότι και αυτός από πλευράς του θα τιμούσε αυτό το έργο του Γιώργου.

Τέλος, θα ήθελα να κάνω μία έκκληση απευθυνόμενος στους αρμόδιους φορείς, όπως το Υπουργείο Παιδείας και το Υπουργείο Πολιτισμού, να εξετάσουν με τη δέουσα προσοχή τον τεράστιο πλούτο πληροφοριών που προσφέρει το βιβλίο αυτό και να σκεφτούν με ποιον τρόπο θα μπορούσε να είναι χρήσιμο για τους μαθητές της δευτεροβάθμιας έως και την ανώτατη εκπαίδευση, δηλαδή για μαθητές γυμνασίου και λυκείου, φοιτητές Πολυτεχνείου, Ιστορίας και άλλων Πανεπιστημιακών σχολών.

Συγχαρητήρια Γιώργο Αναπνιώτη, εύχομαι το έργο σου αυτό να αποτελέσει μία νέα γόνιμη αφετηρία, το να εμπνεύσει νέους επιστήμονες να ερευνήσουν και να μελετήσουν όμοια θέματα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.

Με ιδιαίτερη εκτίμηση,
Γιάννης Αλατόπουλος
Πρόεδρος Achieve Performance, Απόφοιτος Ζωγραφείου, MA in Management, MSc Θετικής Ψυχολογίας & Coaching

ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΑ ΣΠΙΤΙΑ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ ΜΟΥ

Με ιδιαίτερη επιτυχία ολοκληρώθηκε η εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου της κας Κορνηλίας Τσεβίκ-Μπαϊβερτιάν, με τίτλο *Τα σπίτια της γιαγιάς μου*, που διοργάνωσε η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης, την Τετάρτη 9 Μαρτίου 2022.

Στον σύντομο χαιρετισμό του ο Δήμαρχος Πλατανιά, κ. Γιάννης Μαλανδράκης, αναφέρθηκε στην Πόλη των πόλεων, επισημαίνοντας ότι «μπορεί να έχουν ξεριζωθεί από εκεί οι Έλληνες, αλλά όχι οι μνήμες, ενώ τα χαρακτηριστικά της ομογένειας και της Ορθοδοξίας παραμένουν έως και σήμερα».

Στη συνέχεια τον λόγο έλαβε ο Δρ Κωνσταντίνος Ζορμπάς, Γενικός Διευθυντής της ΟΑΚ, σημειώνοντας ότι η Ορθόδοξος Ακαδημία Κρήτης «βλέπει» το τρέχον έτος ως έτος Εθνικού αναστοχασμού λόγω της συμπλήρωσης 100 ετών από τη Μικρασιατική Καταστροφή. Αφού διηγήθηκε μνήμες από τη δική του γιαγιά, έκανε λόγο για τις μυρωδιές της πολιτικής και της «πολιτικής» κουζίνας, αλλά και για τις μνήμες που φέρνει στην επιφάνεια το βιβλίο της κας Τσεβίκ.

Ο κ. Μανώλης Κωστίδης, δημοσιογράφος, ο οποίος, λόγω έκτακτων επαγγελματικών υποχρεώσεων, δεν κατάφερε να συμμετάσχει ζωντανά στην εκδήλωση, αφού ευχαρίστησε τη συγγραφέα για όλα αυτά που προσφέρει μέσα από τα έργα της στους Έλληνες της Πόλης, ανέφερε ότι «τα ίχνη των Ρωμιών, ακόμη και σήμερα, είναι παντού,

στις εκκλησίες, στα σχολεία και στις γειτονιές». Έπειτα, η κα Στέλλα Χαριτάκη, Πρόεδρος της Αδελφότητας Μικρασιατών Ν. Χανίων, παραλήρησε τους Έλληνες της Μικράς Ασίας και του Πόντου, με τους Ρωμιούς της Πόλης, επισημαίνοντας ότι «και εκείνοι εκδιώχθηκαν, όμως, δεν ξεχνούν ποτέ τι συνέβη στους προγόνους τους και προσπαθούν σήμερα να μεταλαμπαδεύσουν τις μνήμες, αλλά και την αγάπη τους για την Πατρίδα στους νεώτερους».

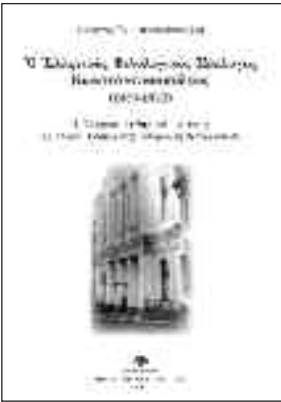
Τέλος, η συγγραφέας κα Κορνηλία Τσεβίκ-Μπαϊβερτιάν ανέφερε πως «πηγή έμπνευσης ήταν η γιαγιά της», υπογραμμίζοντας ότι «μαζί με τα φανταστικά, αλλά και τα αληθινά, γεγονότα που εξιστορούνται στο βιβλίο, αναφέρονται και γεγονότα από τη ζωή των Ρωμιών της Πόλης που εγκατέλειψαν τα σπίτια τους και εγκαταστάθηκαν στη νέα Πόλη, ξανακτίζοντας τη ζωή τους ως μειονότητα. Γι' αυτό στο βιβλίο υπάρχει η χαρμολύπη για την αποδημία και την έξοδο των Ρωμιών στα πέρατα της γης».

Κατά τη διάρκεια της εκδήλωσης διαβάστηκαν αποσπάσματα από το βιβλίο από όλους τους συμμετέχοντες. Ο κ. Ιωάννης Μουντογιαννάκης, Επιστημονικός Συνεργάτης της ΟΑΚ, σημείωσε ότι το βιβλίο θα συμπεριληφθεί στη λίστα των βιβλίων της Λέσχης Φιλαναγνωσίας που λειτουργεί στη Βιβλιοθήκη της ΟΑΚ «Το Φως».

Η εκδήλωση μεταδόθηκε από το κανάλι του Ιδρύματος στο YouTube και είναι διαθέσιμη προς παρακολούθηση μέσω του συνδέσμου: <https://bit.ly/2J7COjq>

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ο Σύλλογος Κωνσταντινουπολιτών έχει την τιμή να σας προσκαλέσει στην παρουσία του βιβλίου του **Γιώργου Α. Γιαννακόπουλου** **‘Ο Έλληνικός Φιλολογικός Σύλλογος Κωνσταντινουπόλεως (1861-1922)** **‘Η Έλληνική Παιδεία και ‘Επιστήμη** **ώς ‘Εθνική Πολιτική στην Οθωμανική Αυτοκρατορία** **την Δευτέρα 4 Απριλίου 2022, ώρα 18:00** **στην Αίθουσα Εκδηλώσεων του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών** **Δημοσθένους 117, Καλλιθέα**

Για το βιβλίο θα μιλήσουν οι:
Κώστας Γαβρόγλου, Ομότιμος Καθηγητής Ιστορίας της Επιστήμης της Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών, πρώην Υπουργός Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων
Άγγελος Συρίγος, Αν. Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου και Εξωτερικής Πολιτικής στο Τμήμα Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών του Παντείου Πανεπιστημίου, Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων για θέματα Ανώτατης Εκπαίδευσης
Ευάνθης Χατζηβασιλείου, Καθηγητής Ιστορίας του Μεταπολεμικού Κόσμου στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, Γενικός Γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία
Γιώργος Γιαννακόπουλος, Καθηγητής, Πρόεδρος του Τμήματος Αρχαιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, πρώην Διευθυντής των Γενικών Αρχείων του Κράτους
Θα ακολουθήσει συζήτηση.

τέχνη του λόγου

ΣΥΜΒΟΛΟ ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ **ΖΩΗΣ ΤΑΤΑΚΗ-ΙΩΣΗΦΙΔΟΥ**

Πώς με ποιόν τρόπο να αλλάξεις την πραγματικότητα; Το μυαλό σπαθί που μπορεί να κόψει το χρόνο στα δύο. Στο χθες και στο σήμερα. Αόρατες δυνάμεις της νύχτας χωρίς να με ρωτήσουν, στήνουν τα σκηνικά και ξυπνών το πρωί μ' ένα έντονο αίσθημα κενού, που γρήγορα προσπαθώ να το γεμίσω. Το βλέμμα μου περιεργάζεται το χώρο. Είναι όνειρο; ή έντονη επιθυμία; ή μια έμφυτη ροπή ανασύνθεσης καθαρά εξωπραγματική; Ωστόσο νιώθω προσιτή την όποια σχέση μου με τα γύρω αντικείμενα. Πόσα γνωστά μου έπιπλα, διακοσμητικά, μικρά ενθυμήματα με την πατίνα του χρόνου ντυμένα, δεν με ταξιδεύουν στο παρελθόν! Εκείνο το μικρό βιενέζικο καναπεδάκι, εκείνη τη συλλογή από καράφες κρυστάλλινες που κατά περιόδους φίλευαν τα λικέρ, μέσα στον παλιό ασημένιο δίσκο σερβιρίσματος. Πορσελάνες, μπιμπελό που το κάθε ένα απ' αυτά με καθιστά ανίκανη να αποχωριστώ την αίσθηση μιας παρουσίας απ' το μακρινό παρελθόν.

Μια μνήμη, μια νοσταλγία, χαμένη μέσα στις σελίδες που γυρίζουν ολοένα με σταθερό ρυθμό. Ένα γύρο ακόμη και η ματιά καρφώνεται πάνω σ' εκείνο το ανατολικό μεταξωτό χαλάκι που πλαισιώνει το κρεβάτι μου. Είναι αυτό που πρώτα θα πατήσω για να νιώσω τη ζεστασιά του κάτω από τις γυμνές μου πατούσες, σαν ένα μητρικό χάδι, που μ' ενθαρρύνει να κάμω τα πρώτα πρωινά βήματα πάνω στα γεωμετρικά του σχήματα. Χωρίς να το καταλάβω ξανά κλείνω τα μάτια και αφήνομαι σ' ένα ονειροπόλημα. «Παραμονή Πρωτοχρονιάς, που για πρώτη φορά θα τη γιορτάσουμε, στο δικό μας σπιτικό, μαζί με τον σύντροφο μου.

Το τραπέζι στρωμένο, το δέντρο στολισμένο και η θερμάστρα γεμάτη κατκόκκινη φωτιά απλώνει τη γλυκιά θαλπωρή της. Οι προετοιμασίες στην κουζίνα έχουν τελειώσει με τη βοήθεια της μητερούλας μου. Το μόνο που μένει είναι να ετοιμαστώ να φορέσω τα γιορτινά μου, και να καλωσορίσω τους αγαπημένους μας. Ένα γλυκό καταφύγιο το σπίτι, για να υποδεχθούμε όλοι μαζί τον νέο χρόνο που σε λίγο θα κάμει την εμφάνισή του. Πλησιάζω στο παράθυρο. Το τετράγωνο τζάμι το έχουν θαμπώσει οι υδρατμοί από τη ζεστασιά του χώρου. Σκουπίζω τη λεία επιφάνειά του και κοιτάω έξω στο δρόμο. Το χιονόνερο πυκνό και παγωμένο πέφτει ατέλειωτο σχηματίζοντας ασημένιες κλωστές κάτω από το φως της λάμπας του δρόμου.

Στη στροφή του δρόμου παρατηρώ ένα παλικάρι. Πρέπει να είναι μεταφορέας, γιατί διακρίνω να κουβαλάει ένα μακρόστενο δέμα κάτω από τη μασχάλη του. Είναι ένα χοντρό ρολό που φαίνεται να τον ενοχλεί κάπως το βάρος του. Και ξαφνικά ακούω το κουδούνι. – Ένας πελώριος καθρέπτης απέναντί μου και σε λίγα δευτερόλεπτα αντικρίζω μέσα στη λαμπερή του επιφάνεια, το πρόσωπό μου, με ζωγραφισμένη πάνω του την χαρούμενη έκπληξη. – Ένα μικρό αλλά πολύτιμο, με λαμπερά χρώματα χαλί, απλώνεται στα πόδια μου». Από εκείνη τη μέρα και μετά, τότε θαυμάζοντας το, τότε πατώντας πάνω στο μεταξωτό του πέλος, νιώθω εκείνη την ανείπωτη ζεστασιά, μια θαλπωρή που καμιά δύναμη στον κόσμο δεν θα μπορούσε να μου την αφαιρέσει.

Ταξίδεψα μαζί μ' εκείνο το «μαγικό χαλί» στην νέα μου πατρίδα και στήριξα πάνω του τη ζωή μου, με θάρρος ψυχής, παραδομένη στα όνειρα με μια ευπιστία μικρού παιδιού. Εκεί πάνω του μπουσούλισαν, έπαιξαν, κάθισαν, διαφώνησαν, χόρεψαν, αγαπήθηκαν τα δυο παιδιά μου. Πάνω στα ζεστά χρώματά του έχουν αποτυπωθεί οι μορφές τους ή μία μέσα στην άλλη, αντικαθιστώντας τη χρηστική μορφή του αντικειμένου, με ένα σύμβολο εικόνων και μορφών που έως σήμερα μου ξυπνούν αισθήματα νοσταλγικής αθεράπευτης ορμής. Όμως αυτό το πρωινό, με κλειστά τα μάτια, μεταξύ ονείρου και πραγματικότητας, παραμονή Πρωτοχρονιάς, έρχονται στο νου μου οι μορφές των γονιών μας. Τα χαμόγελά τους και η χαρά της στιγμής όταν μας δώριζαν το αγαπημένο μου φετίχ.

Προσπαθώ να συγκρατήσω κάτι από τη φυσιολογία τους, τις φωνές τους, σαν έναν ψιθύρο ανέμου ανάμεσα στα φύλλα, σαν ένα μουρμουρητό νερού που κυλάει πάνω στις φλέβες της καρδιάς μου. Για να ξυπνήσω ανάλαφρη με μια ευτυχία που ανταγωνίζεται την πλησμονή καθώς θα πατήσουν πάλι τα πέλματά μου πάνω σ' εκείνο το χαλί των τρυφερών αναμνήσεων. Και που αν και έχει χάσει κάτι από τη λάμψη του, έχει ξεπεράσει τα πλαίσια μιας απλής συντροφιάς. Γιατί είναι το σύμβολο, είναι το κουράγιο μου για μια σιωπηλή ανακωχή με το παρελθόν, ώστε να προχωρώ περισσότερο αισιόδοξα στο μέλλον. Ελπίζοντας σε ότι καλύτερο μπορεί να φέρει η νέα χρόνια, για όλους εμάς, για τον κόσμο, για τον άνθρωπο για την Πατρίδα.

ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ ΣΕ ΓΥΑΛΙΝΟ ΜΠΑΛΚΟΝΙ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Πραγματικά πρέπει να είναι εντυπωσιακό να περπατάς σε γυάλινο μπαλκόνι-ταράτσα, σε ύψος 200μ. από το έδαφος στην ανατολική πλευρά της Κωνσταντινούπολης. Από ότι λένε οι κατασκευαστές, σε καταλαμβάνει ο φόβος και η αγωνία αρχικά αλλά μετά το συνηθίζεις. Την εμπειρία από τον περίπατο σε αυτό το ύψος, περιγράφει η ιστοσελίδα Mynet (19/2/2022) δημοσιεύοντας πολλές φωτογραφίες ατόμων που το επισκέφθηκαν.

Εγκαινιάστηκε στην Κωνσταντινούπολη ένα μπαλκόνι-ταράτσα, το οποίο προσφέρει στους επισκέπτες την εμπειρία περιπάτου σε γυάλινο δάπεδο σε ύψος 200 μ. από το έδαφος. Μια οπτική απόλαυση, αφού το μπαλκόνι προσφέρει θέα 360 μοιρών της Κωνσταντινούπολης. Επισκέπτης, ο οποίος επισκέφτηκε για πρώτη φορά το γυάλινο μπαλκόνι, μας είπε: «Είναι δύσκολο να περιγράψεις αυτό το συναίσθημα. Η Κωνσταντινούπολη ήταν κάτω από τα πόδια μας! Αρχικά μας ήρθε ζαλάδα, αλλά στη συνέχεια συνηθίσαμε». Η διευθύντρια εκμετάλλευσης του χώρου δήλωσε: «Πολλοί φοβούνται να περπατήσουν, αλλά τελικά το αποφασίζουν προκειμένου να ανεβάσουν φωτογραφίες με αυτή τη θέα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης».

Ενώ ορισμένοι επισκέπτες δυσκολεύονται να κάνουν έστω και ένα βήμα στο γυάλινο πάτωμα, άλλοι περπατούν χωρίς να κοιτάζουν το έδαφος. Φαίνονται αρκετά σημεία της Κωνσταντινούπολης και έχεις την αίσθηση ότι περπατάς στον αέρα. Φαίνονται οι γέφυρες του Βοσπόρου, ο νέος πύργος τηλεόρασης της Çamlıca, όλη η ιστορική τριγωνική χερσόνησος και τα Πριγκηπόννησα. Τα βράδια με τα φώτα είναι μαγική η θέα. Το γυάλινο μπαλκόνι προσφέρει τη θέα της Κωνσταντινούπολης με κυκλική ματιά 360 μοιρών και αυτός είναι ο λόγος που τραβάει το ενδιαφέρον των τουριστών.

ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΚΡΥΤΕΡΑ ΓΥΑΛΙΝΑ ΜΠΑΛΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Το μπαλκόνι βρίσκεται στον τελευταίο όροφο εμπορικού κέντρου στην ανατολική πλευρά της Πόλης. Έχει πλάτος 3 μ., μήκος 27 μ. και βρίσκεται σε ύψος 200 μ. από το έδαφος. Έχει χαρακτηριστεί ως ένα από τα μακρύτερα γυάλινα μπαλκόνια της Ευρώπης.

Η κ. Gülnur İnkaya μας πληροφόρησε: «Ο χώρος άνοιξε πριν από τρεις εβδομάδες περίπου. Αποτελείται από 2 ξεχωριστούς ορόφους. Αυτήν τη στιγμή βρισκόμαστε στα 200 μ. πάνω από την επιφάνεια του εδάφους και 300 μ. από τη στάθμη

της θάλασσας. Η ιδιαιτερότητα του γυάλινου μπαλκονιού είναι ότι δεν υπάρχει κάτι αντίστοιχο στην Ευρώπη.

Είναι ένας χώρος που ανεβάζει την αδρεναλίνη σε όσους έχουν υψοφοβία. Υπάρχουν πολλοί επισκέπτες που δοκιμάζουν να χορέψουν στο γυαλί. Και από τους δύο ορόφους υπάρχει θέα 360 μοιρών που μπορείς να ρεμβάσεις».

ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗΣ

Τονίζοντας ότι η γυάλινη ταράτσα προσελκύει την προσοχή των επισκεπτών, η κ. İnkaya είπε: «Θέλουμε να είναι ένα σημείο που θα το επισκεφθούν ντόπιοι και ξένοι. Θέλουμε να αποτελέσει μια εικόνα της Κωνσταντινούπολης. Πολλοί είναι αυτοί που φοβούνται, δυσκολεύονται ακόμα και για να κάνουν ένα βήμα. Το επιχειρούν όμως προκειμένου να το αναρτήσουν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης».

Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΑ ΠΟΔΙΑ ΜΑΣ

Ένας πολίτης, ο οποίος περπάτησε πρώτη φορά στη γυάλινη ταράτσα, μας είπε: «Είναι δύσκολο να περιγράψω το συναίσθημα που σου γεννά. Η Κωνσταντινούπολη ήταν κάτω από τα πόδια μας. Συνιστώ σε όλους να το επισκεφθούν. Αρχικά θα ζαλιστείτε, αλλά μετά θα συνηθίσετε». Άλλος πολίτης, ο οποίος περπάτησε στη γυάλινη ταράτσα, παρόλο που είχε υψοφοβία, δήλωσε: «Μετά από λίγο διάστημα ο άνθρωπος συνηθίζει. Εμένα μου άρεσε πολύ».

εκδηλώσεις

ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΙΜΟΖΑΣ ΣΤΟΝ ΚΗΠΟ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΥ ΠΡΙΓΚΗΠΟΥ

Οι μιμόζες (ακακίες) προαναγγέλλουν τον ερχομό της άνοιξης με τα λαμπερά κίτρινα λουλούδια τους και το χαρακτηριστικό άρωμά τους. Οι μιμόζες είναι εδώ και χρόνια το σύμβολο των Πριγκηποννήσων. Το φυτό ήρθε στα Πριγκηπόννησα το 1800 από έναν Άγγλο άρχοντα και προσαρμόστηκε στο εύφορο έδαφος και το ήπιο κλίμα για περισσότερο από δύο αιώνες. Οι υπεύθυνοι του Μουσείου Πριγκηποννήσων, οργάνωσαν στις 5-6 Μαρτίου 2022 Φεστιβάλ Μιμόζας, με την ονομασία «Mimofest», στην Πρίγκηπο. Στο πλαίσιο του φεστιβάλ, μετά από πρωτοβουλία του συντονιστή εργασιών αναστήλωσης του Εθνικού Ορφανοτροφείου Πριγκήπου κ. Λάκη Βίγκα, πραγματοποιήθηκε μια ακόμη εκδήλωση στο κήπο του Ορφανοτροφείου όπου παρευρέθηκαν, μετά από πρόσκληση, πολλά άτομα από το νησί και την Κων/πολη.

ΤΩΝ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ - ΣΕΡΓΙΟΥ ΕΚΣΙΓΙΑΝ

Στην εκδήλωση, η οποία πραγματοποιήθηκε την Κυριακή 6 Μαρτίου 2022, φυτεύτηκαν στον περιβάλλοντα χώρο του Ορφανοτροφείου αρκετά δέντρα μιμόζας. Προσκλήθηκαν και παραβρέθηκαν ο Δήμαρχος Πριγκηποννήσων κ. Erdem Gül, ο Πρόεδρος του Ιδρύματος Πριγκηποννήσων κ. Halim Bulutoğlu, η Πρόεδρος της Ορθόδοξης Κοινότητας Πριγκηποννήσων κ. Αγνή Νικολαΐδου, η

Πριγκηπιανή γραφίστρια και μουσικός κ. Ήβη Δερμαντζή, ο αρχιτέκτονας από το Dünya Mirası Adalar κ. Korhan Güntüz, η καθηγήτρια του Πανεπιστημίου κ. Εύα Σαρλάκ, ο Βολιώτης δημοσιογράφος κ. Σωτήρης Πολύζος, ο οποίος μάλιστα βιντεοσκόπησε την εκδήλωση, και ο δύτης και ερευνητής κ. Σέργιος Εκσιγιάν, ο οποίος φωτογράφησε την εκδήλωση με Drones και μετέφερε με κάθε λεπτομέρεια όλα τα γεγονότα

στην εφημερίδα ο Πολίτης. Μετά τη φύτευση των ακακιών, οι παρευρισκόμενοι επιβίβαστηκαν στα ηλεκτρικά λεωφορεία του Δήμου και κατευθύνθηκαν στο Μουσείο Πριγκηποννήσων. Εκεί είχαν στηθεί περίπτερα στα οποία πωλούνταν αναμνηστικά με θέμα τις μιμόζες (ακακίες) και παρακολούθησαν μια εξαιρετική συναυλία με την Πριγκηπιανή τραγουδίστρια κ. Cansu Aslan.

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΗ ΕΚΠΟΜΠΗ ΣΤΗΝ ΕΡΤ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ

Την Παρασκευή, 4 Μαρτίου 2022, τα μέλη του Δ.Σ. του εν Αθήναις Συνδέσμου Μεγαλοσχιολιτών, κ.κ. Φάνης Βασαγιώργης και Δημήτρης Δερβεντλής, παραβρέθηκαν στο Μέγαρο της ΕΡΤ στην Αγία Παρασκευή προκειμένου να συμμετέχουν στο ραδιοφωνικό Historia Minimas (επεισόδιο 17), το οποίο μεταδίδεται στα ερτζιανά από τη Φωνή της Ελλάδας, το παγκόσμιο ραδιόφωνο της ΕΡΤ και το παρουσιάζει ο δημοσιογράφος κ. Θωμάς Σίδερης. Στο ραδιοφωνικό ντοκιμαντέρ, που είχε θέμα το αρχαιότερο εκπαιδευτικό ίδρυμα του Ελληνισμού, την Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή, συμμετείχε τηλεφωνικά και ο Σχολάρχης κ. Δημήτριος Ζώτος.

Μεγάλη η ευκαιρία για τον Σύνδεσμο Μεγαλοσχιολιτών, να συμμετάσχουν στο ραδιοφωνικό ντοκιμαντέρ της ΕΡΤ μαζί με τον Σχολάρχη της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής, προβάλλοντας μέσω ραδιοκυμάτων στον όπου γης απόδημο Ελληνισμό, το αρχαιότερο εν λειτουργία Ελληνικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα που βρίσκεται στο Φανάρι της Κωνσταντινούπολης. Την εκπομπή παρουσίασε και συντόνισε ο γνωστός δημοσιογράφος και σκηνοθέτης της ΕΡΤ κ. Θωμάς Σίδερης, ο οποίος πριν από λίγα χρόνια σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Μεγαλοσχιολιτών, δημιούργησαν το ντοκιμαντέρ για την Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή με τίτλο «Σαν τους γλάρους πάνω από τον Κεράτιο», το οποίο κέρδισε αρκετά βραβεία σε ελληνικά και διεθνή Φεστιβάλ. Κατά τη διάρκεια της εκπομπής ο Σχολάρχης της ΠΜΓΣ κ. Δημήτριος Ζώτος, και οι πρώην απόφοιτοι κ.κ. Φάνης Βασαγιώργης (απόφοιτος 1960) και Δημήτρης Δερβεντλής (απόφοιτος 1965) απαντώντας στις ερωτήσεις του κ. Θωμά Σίδηρη, ανέφεραν τις εντυπώσεις τους όταν πρωτοαντίκρισαν στον λόφο του Φαναρίου το μεγαλοπρεπές κόκκινο κτίριο της σχολής, καθώς και τα γεγονότα, τα οποία παραμένουν ανεξίτηλα στη μνήμη τους και σημά-

δεψαν την εσχάτη μαθητική τους ζωή. Ο Σχολάρχης κ. Δημήτριος Ζώτος μίλησε λεπτομερειακά για τους τέσσερις αιώνες λειτουργίας της Σχολής υπό την επίβλεψη του Οικουμενικού Πατριαρχείου, και για τις σημαντικές φυσιογνωμίες που πέρασαν από εκεί. Όλοι μίλησαν για τα εργαστήρια φυσικής, χημείας, βιολογίας, τα όργανα πειραμάτων που υπάρχουν ακόμα, το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα και τη μέθοδο διδασκαλίας, τις καταστροφές που έγιναν τον Σεπτέμβριο του 1955 και για τη μείωση των μαθητών, που άρχισε να δημιουργείται μετά το 1964, όταν ξεκίνησαν οι απελάσεις των Ελλήνων υπηκόων. Η ωριαία εκπομπή μετέφερε στο σήμερα πρόσωπα και γεγονότα που σημάδεψαν τη μαθητική ζωή των μαθητών της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής, καθώς και το άρωμα και την ατμόσφαιρα της Κωνσταντινούπολης στα μέσα του προηγούμενου αιώνα, όπως τη βίωσαν στην παιδική, εφηβική και νεανική ζωή τους πριν εξαναγκασθούν από τα τότε θλιβερά γεγονότα να ξεριζωθούν και να πάρουν τον δρόμο για την Ελλάδα και τον υπόλοιπο κόσμο. Την εκπομπή μπορείτε να παρακολουθήσετε στην ιστοσελίδα: <http://www.megalixoli.gr/Ekdiloseis.html>

Στάθης Αρβανίτης

ΜΑΡΚΟΣ ΠΑΣΑΣ
(ΠΙΤΣΙΠΙΟΣ)
1824-1888

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ-ΑΝΑΤΣ

Ιστορικό βιβλίο, βασισμένο σε επίσημα ιδιωτικά και κρατικά αρχεία, το οποίο αναφέρεται στη ζωή και το έργο του Μάρκο Πασά. Έγκριτος Ιατρός Χειρουργός, Πρύτανης, Γερουσιαστής, Ιδρυτής και πρώτος Πρόεδρος της Τουρκικής Ερυθράς Ημισελήνου. Παραμένει μέχρι και σήμερα ζωντανός θρύλος, 134 χρόνια μετά τον θάνατό του, με την περίφημη έκφραση «Pes ton kahmó sou ston Márko Pasa» (Derdini Marko Pasa ya anlat).

Εκδόσεις Επτάλοφος

ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ
ο ΠΟΛΙΤΗΣ

εκδηλώσεις

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΤΟΥ ΑΚΥΛΑ ΜΗΛΛΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟ
ΑΝΝΑ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΙΓΚΗΠΟ

Η εφημερίδα μας παρακολούθησε την παρουσίαση των έργων του ερευνητή, συλλέκτη και συγγραφέα κ. Ακύλα Μήλλα η οποία πραγματοποιήθηκε στις 20 Φεβρουαρίου 2022 στο νέο πολιτισμικό στέκι (Yüksek Kahve) της Πριγκήπου. Την παρουσίαση οργάνωσε ο Αρχιτέκτονας κ. Korhan Gütmüş, καλώντας την Ελληνίδα Κοινωνιολόγο Δρ. Άννα Θεοδωρίδου, η οποία ζει στο Παρίσι.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Με αρκετά μεγάλο ακροατήριο πραγματοποιήθηκε στο Yüksek Kahve της Πλατείας Ρολογιού Πριγκήπου, η ωριαία παρουσίαση της Κοινωνιολόγου κ. Άννας Θεοδωρίδου, με θέμα «Το καταπληκτικό ιστορικό ταξίδι του συγγραφέα Ακύλα Μήλλα». Η παρουσίαση, μετόθηκε ζωντανά και στο διαδίκτυο, με μεγάλη μάλιστα ακροαματικότητα, και την τεχνική επιμέλεια της ομάδας Dünya Mirası Adalar. Μεταξύ του ακροατηρίου η Προέδρος της Κοινότητας Πριγκήπου κ. Αγνή Νικολαΐδου, η κ. Ήβη Ντερμαντζή, η κ. Ιφιγένεια Μηνάογλου, ο υπεύθυνος του Γαλλικού Ινστιτούτου Κωνσταντινούπολης κ. Bayram Balci, ο Καθηγητής κ. İzik Aydemir. Τη μετάδοση επιμελήθηκε η κ. Derya Tolgay, ενώ την ομιλία που πραγματοποιήθηκε στα Γαλλικά μετέφραζε στα Τουρκικά ο κ. Mehmet Tamer.

Προλόγισε ο Αρχιτέκτονας κ. Korhan Gütmüş, γνωστός στους Κωνσταντινουπολίτες για τη βοήθεια του στη Σχολή Γαλατά. Ευχαρίστησε την κ. Θεοδωρίδου που αποδέχτηκε την πρόσκληση. Μίλησε για το συγγραφικό έργο, τις σημαντικές συλλογές φωτογραφιών, καρτ ποστάλ, σφραγίδων, χαρτών και άλλων αντικειμένων, τα οποία ο κ. Μήλλας απέκτησε με προσωπικές προσπάθειες. Οι συλλογές αυτές ήταν το έναυσμα να γράψει την ιστορία των Πριγκηπονήσων και της Κωνσταντινούπολης.

Τον λόγο έλαβε η Κοινωνιολόγος κ. Άννα Θεοδωρίδου η οποία προβάλλοντας στην οθόνη, εικόνες από τα σκίτσα, εξώφυλλα βιβλίων, χάρτες, φωτογραφίες, εμπλούτισε το κείμενό της.

Μίλησε αρχικά για τη γνωριμία της με τον Ακύλα Μήλλα, πριν περίπου 10 χρόνια, όταν είχε ταξιδέψει στην Αθήνα για το διδακτορικό της, με θέμα τα Σεπτεμβριανά του 1955 και τις απελάσεις των Ελλήνων υπηκόων το 1964.

Τότε είχε επισκεφθεί και τη Θεσσαλονίκη και την Πόλη, όπου πήρε στοιχεία από τις συλλογές του αείμνηστου πατέρα Μελέτιου Σακουλίδη και του Ακύλα Μήλλα. Την ίδια περίοδο είχε πάρει και συνεντεύξεις από πολλούς Κωνσταντινουπολίτες.

Αναφέρθηκε στο βιογραφικό του κ. Μήλλα, ο οποίος έζησε στο Πέρα και την Πρίγκηπο και εργάστηκε στο Ομογενειακό Νοσοκομείο Βαλουκλί ως Ιατρός Ορθοπεδικός.

Από μικρός, είπε, είχε την τάση να συλλέγει διάφορα αντικείμενα, όπως κολεόπτερα, καπάκια αναψυκτικών και τουρκικές εφημερίδες από γνωστούς του. Έτσι, σε μικρή ηλικία, δημιούργησε ένα χειρόγραφο βιβλίο για τα κολεόπτερα. Η κ. Θεοδωρίδου μίλησε αρκετό διάστημα για το πως, από τη συλλογή στοιχείων που απέκτησε με καρποστάλ, φωτογραφίες, σφραγίδες, χάρτες, βιβλία με αφηγήσεις περιηγητών και συνεντεύξεις από ηλικιωμένους, προχώρησε στη συγραφή των βιβλίων του για τα Πριγκηπόννησα, στα οποία αποδεικνύει ότι κατοικούσαν σχεδόν μόνο Ρωμιοί. Αναφέρθηκε ακόμη στις φωτογραφίες ναών και εικόνων, που είχε τραβήξει ο ίδιος και οι οποίες καταστράφηκαν στα Σεπτεμβριανά.

Το ακροατήριο υπέβαλε ερωτήσεις, στις οποίες απάντησε η κ. Θεοδωρίδου.

ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ. 2^Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Το Γενικό Προξενείο της Ελλάδας-Σισμανόγλειο Μέγαρο στην Κωνσταντινούπολη σε συνεργασία με τη Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ-Μπαϊβεργιάν, το απόγευμα της 18ης Φεβρουαρίου 2022 μετέδωσαν την 4η συνέντευξη της φετινής περιόδου, η οποία προστίθεται στον κύκλο συνεντεύξεων που ξεκίνησαν τον Μάιο του 2021. Ήδη σας έχουμε γράψει τον σκοπό αυτών των συνεντεύξεων, οι οποίες αναλύουν το χτες, το σήμερα και το αύριο της Ρωμαϊκής κοινότητας.

Διαφορετική ήταν η νέα συνέντευξη, με την Πριγκηπιανή γραφίστρια, μουσικό και τραγουδίστρια Ήβη Ντερμαντζή, αφού περιείχε και τραγούδια με τη συνοδεία του γνωστού Τούρκου βιρτουόζου στο ακορντεόν κ. Μουαμμέρ Κετεντζόγλου. Οι δύο, στην αρχή και το τέλος της εκπομπής, απέδωσαν γνωστά τραγούδια μεγάλων Ελλήνων δημιουργών.

Η μισάωρη περίπου συνέντευξη πραγματοποιήθηκε στον φιλόξενο χώρο του Σισμανόγλειου Μεγάρου και μεταδόθηκε από το διαδίκτυο στη σελίδα του Facebook και στο κανάλι του Youtube του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας. Τις ερωτήσεις υπέβαλε, όπως πάντα, η εκπαιδευτικός και συγγραφέας Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ.

Η συνέντευξη έγινε στην Ελληνική γλώσσα, μαγνητοσκοπήθηκε αρκετό καιρό πριν από τη μετάδοσή της, είχε δε όπως πάντα υπότιτλους στην Τουρκική γλώσσα.

Η Γενική Πρόξενος της Ελλάδας στην Κωνσταντινούπολη κ. Τζωρτζίνα Σουλτανοπούλου, καλωσόρισε τους φίλους του Σισμανόγλειου Μεγάρου, απευθύνοντας σύντομο χαιρετισμό σε όλους όσοι παρακολουθούσαν. Ακολούθησε η Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ, η οποία προλόγισε τη συνέντευξη αναφερομένη στην προσπάθεια που έγινε για αυτήν τη νέα σειρά συνεντεύξεων, οι οποίες προέκυψαν μετά από την πολύχρονη ενασχόλησή της με την προφορική ιστορία αλλά και με τις σχετικές δημοσιεύσεις στο πολυπολιτισμικό περιοδικό *Paros* και την εφημερίδα *ο Πολίτης*.

Η Δρ. Κορνηλία Τσεβίκ, παρουσίασε το βιογραφικό της κ. Ήβη Ντερμαντζή, η οποία εκτός από γραφίστρια, η οποία σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών της Κωνσταντινούπολης, από μικρή είχε δείξει αγάπη για τη μουσική, κάνοντας μαθήματα πιάνου, κιθάρας και φωνητικής, αφού το τραγούδι είναι μέχρι σήμερα η μεγάλη της αγάπη.

Ακολούθησαν ερωτήσεις, στις οποίες η κ. Ήβη Ντερμαντζή απάντησε άμεσα με πολλή άνεση.

Εξιστόρησε με λεπτομέρεια την καταγωγή, την ιστορία των γονιών της, την κατασκευή του οικογενειακού, καταπληκτικού τους σπιτιού το 1908 στην περιοχή Μαντέμι της Πριγκήπου, όπου πέρασε ανέμελα τα παιδικά της χρόνια. Κατοικεί μέχρι σήμερα στο ίδιο ανακαινισμένο σπίτι, και ανέφερε διάφορα χαρούμενα οικογενειακά γεγονότα από την εποχή που οι γονείς της ήταν στη ζωή. Διηγήθηκε πως ξεκίνησε την καριέρα της στο τραγούδι εδώ και αρκετά χρόνια, μετά από συνάντησή της με τον μουσικό κ. Μουαμμέρ Κετεντζόγλου. Μίλησε για τη συνεργασία της στην Ελλάδα με τους σπουδαίους μουσικούς κ.κ. Κυριάκο Γκουβέντα και Ανδρέα Τσεκούρα, καθώς και ότι συμμετείχε σε συναυλίες του Μίκη Θεοδωράκη μαζί με άλλους τραγουδιστές. Έκλεισε με αναφορά των καλών απόψεων για τις Κοινότητες την Πόλης.

Την εκδήλωση μπορείτε να παρακολουθήσετε από την ιστοσελίδα: www.youtube.com/user/sismanogliomegaro/videos

Στάθης Αρβανίτης

εκδηλώσεις

ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ Σ.Ε.Ζ. ΚΑΙ ΑΠΟΝΟΜΗ ΤΟΥ ΤΙΤΛΟΥ «ΑΞΙΟΣ ΖΩΓΡΑΦΕΙΩΤΗΣ» ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ ΓΙΩΡΓΟ ΑΝΑΠΝΙΩΤΗ

Το απόγευμα της 17ης Φεβρουαρίου 2022 πραγματοποιήθηκε από τον Σύνδεσμο Ζωγραφειωτών Ελλάδος, παρουσία αρκετών Ζωγραφειωτών και Κωνσταντινουπολιτών, στο Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών, η κοπή της βασιλόπιτας του 2022 και η απονομή του τιμητικού τίτλου «Άξιος Ζωγραφειώτης» στον Γεώργιο Αναπνιώτη με σύγχρονη παρουσίαση του βιβλίου του «Αναζητώντας την Βυζαντινή Κωνσταντινούπολη». Στην εκδήλωση τηρήθηκαν πλήρως οι ενδεικνυόμενοι κανόνες προστασίας των παρευρισκόμενων από τον κορονοϊό.

ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Η εκδήλωση ξεκίνησε με καλωσόρισμα της δημοσιογράφου κ. Νεκταρίας Καρακώστα, συντονίστριας της τελετής. Η κ. Καρακώστα κάλεσε στο βήμα τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών κ. Νίκο Κόλμαν και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα οποία παραβρίσκονταν, για να κόψουν την βασιλόπιτα.

Ο κ. Κόλμαν απεύθυνε σύντομο χαιρετισμό, αναφερόμενος στα 70 χρόνια ζωής του ΣΕΖ και τα 128 του Ζωγραφείου Λυκείου. Συνέχισε με το ιστορικό και των δυο, τον αριθμό μαθητών σε όλα τα χρόνια, τα ονόματα των προέδρων του ΣΕΖ και των διευθυντών του Ζωγραφείου, αλλά και με την έκδοση των μέχρι σήμερα ημερολογίων, λέγοντας ότι το ημερολόγιο του 2022 κοσμεύεται με σχέδια από το παρουσιαζόμενο βιβλίο του κ. Γεωργίου Αναπνιώτη και είναι αφιερωμένο στον αείμνηστο Ζωγραφειώτη Νίκο Μαγγίνα.

Ακολούθησε η κοπή της βασιλόπιτας και το μοίρασμά της από τον κ. Νίκο Κόλμαν και τα μέλη Δ.Σ.

Η συντονίστρια κ. Καρακώστα ανέγνωσε δύο επιστολές που έστειλαν ο Πρόεδρος του ΣΑΖ κ. Διαμαντής Κομβόπουλος και ο Διευθυντής του Ζωγραφείου Λυκείου κ. Γιάννης Δεμιρτζόγλου, προκειμένου να χαιρετίσουν και να ευχηθούν καλή επιτυχία στην εκδήλωση.

Αμέσως μετά ξεκίνησε το τελετουργικό απονομής του τιμητικού τίτλου «Άξιος Ζωγραφειώτης», όπου ο κ. Κόλμαν με τον Αντιπρόεδρο κ. Μπάγια, απένειμαν στον τιμώμενο Αρχιτέκτονα-Ερευνητή κ. Γεώργιο Αναπνιώτη, την προβλεπόμενη πλακέτα και πάπυρο, ευχαριστώντας τον για την έρευνα και

συγγραφή του μεγαλειώδους και μνημειώδους έργου του Αναζητώντας την Βυζαντινή Κωνσταντινούπολη. Αστεοδομία-Αρχιτεκτονική Τεχνολογία, το οποίο εκδόθηκε από τις Εκδόσεις Τσουκάτου.

Ο κ. Αναπνιώτης ανέβηκε στο βήμα, ευχαρίστησε τον ΣΕΖ και απεύθυνε σύντομη ομιλία για την τιμή που του έκαναν και τον ανακήρυξαν «Άξιο Ζωγραφειώτη».

Ακολούθησε από το πάνελ η παρουσίαση του βιβλίου με ομιλητές τον Πρόεδρο της Οι.Ομ.Κω. κ. Νίκο Ουζούνoglou, μέσω διαδικτύου και τον Δρ. Αρχιτέκτονα-Πολεοδόμο κ. Σάββα Τσιλένη, των οποίων τα πλούσια βιογραφικά πριν την ομιλία τους παρουσίασε η συντονίστρια κ. Καρακώστα.

Ο κ. Ουζούνoglou, αφού ζήτησε συγγνώμη για τη μη φυσική του παρουσία, παρουσίασε τα στοιχεία για το βιβλίο που, όπως είπε, είναι προϊόν πολυετούς κοπιώδους εργασίας, το οποίο εκδόθηκε από τις εκδόσεις Τσουκάτου. Ασχολήθηκε με το επιστημονικό περιεχόμενο του βιβλίου που, όπως είπε, στις σελίδες του εμβαθύνονται και παρουσιάζονται με ακρίβεια θέματα Αστεοδομίας, Αρχιτεκτονικής και Τεχνολογίας, καθώς και η ιστορική διαδρομή μιας από τις πιο σημαντικές πόλεις της ανθρωπότητας, της Κωνσταντινούπολης. Επίσης ότι στις σελίδες του λύνεται και το ερώτημα τι είναι Ρωμιοί και Ρωμιοσύνη. Τέλος συνεχάρη τον συγγραφέα κ. Αναπνιώτη και τους οργανωτές της εκδήλωσης.

Ο δεύτερος ομιλητής κ. Σάββας Τσιλένης ευχαρίστησε τους οργανωτές της εκδήλωσης και συνέχισε με την παρουσίαση του βιογραφικού του κ. Αναπνιώτη, την επαγγελματική

του πορεία ως αρχιτέκτονα. Στην ομιλία του παρουσίασε λεπτομερώς σημαντικά κεφάλαια του βιβλίου.

Τελευταίος στο πάνελ μίλησε ο κ. Αναπνιώτης, για την ταυτότητα του βιβλίου του σαν να ήταν, όπως είπε, κριτής του προσωπικού του έργου. Τόνισε ότι τα χρόνια που έκανε έρευνα σε βιβλιοθήκες και βιβλιοπωλεία της Ελλάδας, για βιβλία για την Βυζαντινή Κωνσταντινούπολη, έμεινε έκπληκτος όταν δεν βρήκε σχεδόν τίποτα για το θέμα. Αυτός ήταν ο λόγος που προσπάθησε με το βιβλίο του, να καλύψει αυτό το κενό που υπήρχε για τη Βασιλεύουσα. Αναφέρθηκε σε θέματα όπως τα βυζαντινά κατάλοιπα, η πολεοδομία, η χρήση της λέξης αστεοδομία αντί πολεοδομίας του δημοσιογράφου Γ. Κάτσαρη, η μελέτη για την αλυσίδα του Κεράτιου Κόλπου και η μελέτη για την χρησιμοποίηση του «Υγρού Πυρός» από τα βυζαντινά πλοία, τα οποία κατατρόπωσαν τους Άραβες το 715 μ.Χ. Τέλειωσε ευχαριστώντας τις εκδόσεις Τσουκάτου, τον επιμελητή κ. Ιωάννη Δρίνη και την γραφίστρια Στεφάνια Κακανή για την άψογη συνεργασία που είχε μαζί τους για την ολοκλήρωση του βιβλίου. Επίσης αναφέρθηκε στον χορηγό του βιβλίου, αείμνηστο κ. Δημήτρη Στεφανίδη.

Η σημαντική αυτή εκδήλωση έκλεισε με κλήρωση 5 βιβλίων του Özcan Sabudak, 3ων βιντεοταινιών του Γιώργου Μουτεβελή για το Ζωγράφειο και ενός βιβλίου του τιμώμενου κ. Γιώργου Αναπνιώτη.

Οι εκδόσεις Τσουκάτου ευχαριστούν τους ομιλητές για την αναφορά τους στον εκδοτικό οίκο στη διάρκεια της εκδήλωσης.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ο φετινός κύκλος διαδικτυακών διαλέξεων του Συλλόγου Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής παρουσίασε την Τέταρτη 9 Μαρτίου 2022, με το σύστημα zoom την ομιλία «Η οργανοθήκη της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής- Επιστημονικά όργανα, άνθρωποι και ιστορίες» του κ. Παναγιώτη Λάζου, υπεύθυνου του Εργαστηριακού Κέντρου Φυσικών Επιστημών Ηλιούπολης και υπ. Δρ. Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του ΕΚΠΑ. Την εκδήλωση παρακολούθησε και ο

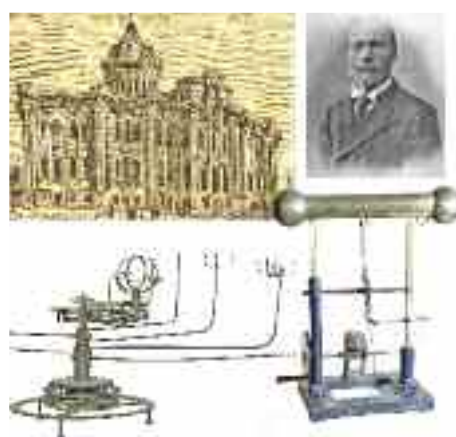
ΤΟΥ ΣΤΑΘΗ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Η ενδιαφέρουσα και κατατοπιστική διάλεξη, διάρκειας μίας ώρας περίπου, την οποία παρακολούθησαν 35 μέλη και φίλοι του συλλόγου, ξεκίνησε με καλωσόρισμα και σύντομο χαιρετισμό του συντονιστή και Προέδρου του Συλλόγου, Ιστορικού και Αρχαιολόγου Δρ. Σταύρου Αρβανιτοπούλου, ο οποίος ανέγνωσε και το βιογραφικό του ομιλητή κ. Παναγιώτη Λάζου και αναφέρθηκε στο θέμα της πρώτης ομιλίας της νέας περιόδου.

Η ομιλία του κ. Παναγιώτη Λάζου εντυπώσασε με την ταυτόχρονη προβολή φωτογραφιών και σκίτσων οργάνων φυσικής, τα οποία κατέγραψε κατά την επίσκεψή του πριν λίγα χρόνια στα ελληνικά εκπαιδευτήρια της Κων-

σταντινούπολης. Πρόβαλε κυρίως ορισμένα όργανα, τα οποία υπάρχουν μέχρι σήμερα ασυντήρητα στο εργαστήριο φυσικής της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής.

Από την αρχή ανέφερε το ιστορικό απόκτησης των οργάνων κατά περιόδους από τις διάφορες σχολές της Πόλης, της Μαδύτου, αλλά και της ΠΜΓΣ με κύριο πρωταγωνιστή τον Ανδρέα Σπαθάρη, ο οποίος γεννήθηκε το 1837 στη Χάλκη και απεβίωσε το 1901 στην Κωνσταντινούπολη. Ο Σπαθάρης ήταν άνθρωπος αγαπητός σε όλους, αναγεννησιακού χαρακτήρα, επιστήμονας με ευρύτατη μάθηση, μουσικός, ποιητής, φυσικομαθηματικός. Ήταν ο πρώτος που ασχολήθηκε με την προμήθεια των οργάνων και την επίδειξη

πειραμάτων, ακόμα και στον Ελληνικό Φιλολογικό Σύλλογο. Τα όργανα πειραμάτων ανα-

πτύχθηκαν από το 1800 και κατασκεύαζονταν πρώτα σε Αγγλία, Γαλλία και μετά στη Γερμανία.

Ο κ. Παναγιώτης Λάζος συνέχισε το δεύτερο μέρος της παρουσιάσής του, προβάλλοντας φωτογραφίες και χαλκογραφίες αρκετών πειραματικών οργάνων, εξηγώντας λεπτομερώς τη χρήση και τη λειτουργία τους.

Μετά το τέλος της παρουσιάσης, ο Σχολάρχης της ΠΜΓΣ κ. Δημήτρης Ζώτος αναφέρθηκε στην γνωριμία του με τον κ. Λάζο και ρώτησε μάλιστα πως μπορεί η σχολή να αναδείξει αυτά τα ιστορικά όργανα.

Ακολούθησαν ερωτήσεις προς τον ομιλητή, από άτομα που παρακολούθησαν αυτή την ενδιαφέρουσα διαδικτυακή διάλεξη.

Εικ 1. Το γραμματόσημο με την παράσταση της Μεγάλης του Γένους Σχολής.

Εικ 3. Σελίδες του αρχικού πληροφοριακού εντύπου των ΕΛΤΑ με εικόνες των τεσσάρων προγραμματισμένων γραμματοσήμων.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗ σε ακυκλοφορητο ελληνικό γραμματόσημο (1971)

ΤΟΥ ΗΛΙΑ ΤΕΜΠΕΛΗ*

Τα Ελληνικά Ταχυδρομεία είχαν αποφασίσει να εκδώσουν με πρώτη ημέρα κυκλοφορίας την 21.6.1971 σειρά τεσσάρων αναμνηστικών γραμματοσήμων για τον εορτασμό των 150 ετών από την Επανάσταση του 1821 με τίτλο: «Η Παιδεία και ο Αγών» (ΦΕΚ 713/ΔΑΕ και ΕΠΕ/17.5.1971). Ένα από αυτά τα γραμματόσημα θα απεικόνιζε το κτίριο της Μεγάλης του Γένους Σχολής¹ και εδώ παρουσιάζονται από τη φιλοτελική συλλογή του υπογράφοντος τα μέχρι σήμερα γνωστά τεκμήρια. Το εν λόγω γραμματόσημο ονομαστικής αξίας 2 δραχ. σε σχέδιο του ζωγράφου Παναγιώτη Γράββαλου (1933-2014), ο οποίος ήταν μόνιμος συνεργάτης των ΕΛΤΑ ήδη από το 1966, τυπώθηκε από τις Γραφικές Τέχνες ΑΣΠΙΩΤΗ-ΕΛΚΑ Α.Ε. σε 3.000.000 αντίτυπα διαστάσεων 31x43,5 χιλ. (εικ. 1). Δεδομένου ότι το γραμματόσημο όχι μόνο συμπεριελήφθη στον επίσημο προγραμματισμό των ΕΛΤΑ, αλλά τυπώθηκε κιόλας, έχει αριθμηθεί σε εμπορικούς καταλόγους των ελληνικών γραμματοσήμων (π.χ., Βλαστός 1141Α, Hellas 1194Α).

Στο εσωτερικό του αρχικού πληροφοριακού εντύπου, το οποίο κυκλοφόρησε πριν από τη σειρά η Υπηρεσία Φιλοτελισμού των ΕΛΤΑ με στοιχεία για όλα τα προγραμματισμένα γραμματόσημά της,² η παράσταση του συγκεκριμένου γραμματοσήμου περιγραφόταν ως εξής: «Το εν Κωνσταντινουπόλει κτίριον εις το οποίον εστεγάσθη μετά το 1882 η «Μεγάλη του Γένους Σχολή». Το αρχαιότατον τούτο εκπαιδευτήριον ιδρύθη αρχικώς περί το 1454 και υπήρξε το μεγαλύτερον πνευματικόν κέντρον του Γένους» (εικ. 2).

Επίσης, στο εσωτερικό του αρχικού πληροφοριακού εντύπου εικονίζονταν τα προ-

Εικ. 2. Σελίδα του αρχικού πληροφοριακού εντύπου των ΕΛΤΑ με περιγραφές των τεσσάρων προγραμματισμένων γραμματοσήμων.

γράμματισμένα τέσσερα γραμματόσημα της σειράς και αναγραφόταν ότι για τους ονομαστικής αξίας 20 δραχ. Φακέλους Πρώτης Ημέρας Κυκλοφορίας, οι προεγγραφές έπρεπε να γίνονταν μέχρι 15.6.1971 (εικ. 3).

Στην πίσω όψη του ίδιου εντύπου περιλαμβάνονταν εκτενές κείμενο του καθηγητή της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Απόστολου Βακαλόπουλου (1909-2000) σχετικά με τη θεματική της εν λόγω σειράς γραμματοσήμων, όπου, σε μία παράγραφο για την εκπαίδευση στην Κωνσταντινούπολη, ειδικά για τη Μεγάλη του Γένους Σχολής αναγράφονταν τα εξής: «Ένα ορόσημο αξιόλογο στην ιστορία της παιδείας επί τουρκοκρατίας αποτελεί η ίδρυση της πατριαρχικής Ακαδημίας ή Μεγάλης του Γένους Σχολής, από τον πρώτο πατριάρχη μετά την Άλωση, τον Γεννάδιο, στα 1454. Η Σχολή αυτή, που είναι το αρχαιότερο ελληνικό εκπαιδευτικό ίδρυμα, εξακολουθεί να υφίσταται ως σήμερα και αντιστοιχεί προς ένα σημερινό ελληνικό Γυμνάσιο».

Η αναγγελία της έκδοσης αυτού του γραμματοσήμου προκάλεσε δυσφορία στην τουρκική πλευρά, η οποία προέβη σε διάβημα, υποστηρίζοντας ότι το γραμματόσημο προβάλλει εδαφικές διεκδικήσεις.³ Ακολούθως, το Διοικητικό Συμβούλιο των ΕΛΤΑ υπό την προεδρία του Λεωνίδα Αλεξανδρόπουλου χωρίς αιτιολόγηση αποφάσισε στις 14.6.1971, μια εβδομάδα πριν από την έκδοση της σειράς των γραμματοσήμων, να μην τεθεί σε κυκλοφορία το επίμαχο γραμματόσημο, όπως προκύπτει από το πρακτικό της 1.7.1971, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1271/ΔΑΕ & ΕΠΕ/12.7.1971 με θέμα «Περί αποφάσεως εκδόσεως Γραμματοσήμων»:

«Ομοίως το ίδιον Διοικητικόν Συμβούλιον απεφάσισε, κατά την συνεδρίασιν αυτού υπ' αριθ. 45 της 14.6.1971, όπως το φέρον ως παράστασιν την εν Κωνσταντινουπόλει Μεγάλην του Γένους Σχολήν γραμματόσημον, κλάσεως δραχ. 2, της εκδόσεως υπό τον τίτλον «Η Παιδεία και ο Αγών» μη τεθή εις κυκλοφορίαν, τροποποιουμένης ως προς το σημείον τούτο της σχετικής αποφάσεώς του, δημοσιευθείσας εις το υπ' αριθ. 713/17.5.1971 Δελτίον Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως».⁴ Προφανώς, σε συνέχεια της ίδιας απόφασης αποσύρθηκε το αρχικό πληροφοριακό έντυπο των ΕΛΤΑ και τυπώθηκε άλλο, αναφερόμενο μόνο στις τρεις κλάσεις γραμματοσήμων, που τελικά κυκλοφόρησαν στις 21.6.1971. Είναι, όμως, αξιοσημείωτο ότι στο δεύτερο πληροφοριακό έντυπο από το κείμενο του Βακαλόπουλου δεν αφαιρέθηκε η αναφορά στη Μεγάλη του Γένους Σχολή.

Όπως περαιτέρω μνημονεύει ο Ι. Χαλβατζιδόπουλος (βλ. σημ. 3), «Για τα γραμματόσημα των 2 δραχμών δόθηκε εντολή να καούν. Είναι όμως σίγουρο, ότι δεν κάηκαν όλα. Ένα μήνα μετά το κάψιμο και ενώ το θέμα είχε αρχίσει να ξεχνιέται, έφτασε στα αρμόδια γραφεία των ΕΛΤΑ ένας φάκελος από το Γενικό Χημείο του Κράτους που περιείχε τη γνωμάτευση για το εάν ο ανάδοχος της εκτύπωσης είχε τηρήσει τους όρους επακριβώς, και μαζί με τη γνωμάτευση και τα δύο αντίτυπα που είχαν υποβληθεί προς εξέταση. Οι δύο υπάλληλοι, βλέποντας τα δύο γραμματόσημα, και αφού ξεπέρασαν το αρχικό σοκ, σκέφτηκαν το θέμα πιο ψύχραμα. Τελικά, πήραν ο καθένας από ένα. Γνωρίζοντας τη συγκεκριμένη ιστορία από πρώτο χέρι, για πολλά χρόνια πίστευα ότι αυτά τα δύο αντίτυπα ήταν τα μόνα που είχαν διασωθεί. Έμαθα όμως αργότερα ότι σε γνωστό έμπορο της Βόρειας Ελλάδας προσφέρθηκαν άλλα πέντε αντίτυπα, έτσι ώστε να θεωρείται σίγουρη η ύπαρξη επτά τουλάχιστον γραμματοσήμων». Η πληροφορία για την ύπαρξη τουλάχιστον επτά αντιτύπων του γραμματοσήμου αναγράφεται και στον κατάλογο γραμματοσήμων Hellas.⁵ Είναι, επίσης, σίγουρο ότι έχει διασωθεί τουλάχιστον ένα αντίτυπο του αρ-

χικού πληροφοριακού εντύπου των ΕΛΤΑ.

Σε αυτό το άρθρο παρουσιάστηκαν συγκεντρωτικά για πρώτη φορά όλα τα μέχρι σήμερα γνωστά στοιχεία για το ακυκλοφόρητο γραμματόσημο του 1971 με την παράσταση της Μεγάλης του Γένους Σχολής και για το αποσυρθέν αρχικό πληροφοριακό έντυπο των ΕΛΤΑ, ο συνδυασμός των διασωθέντων αντιτύπων των οποίων συνιστά μία σημαντική φιλοτελική σπανιότητα. Στα ζητούμενα της έρευνας, βέβαια, παραμένει ακόμη η ανεύρεση περισσότερων λεπτομερειών κυρίως σχετικά με το ίδιο το διάβημα της τουρκικής πλευράς, προκειμένου να φωτισθεί πληρέστερα και το συγκεκριμένο γεγονός της φιλοτελικής ιστορίας μας.

* Ο Ηλίας Τεμπέλης είναι πτυχιούχος του Τμήματος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών (1987) και Διδάκτωρ Ελληνικής Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Λονδίνου (1994), Καθηγητής Φιλοσοφίας στον Τομέα Ανθρωπιστικών και Πολιτικών Επιστημών της Σχολής Ναυτικών Δοκίμων, ενώ διδάσκει και στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Εκτός από αυτοτελείς μονογραφίες, μελέτες του στην ιστορία της φιλοσοφίας και των επιστημών κατά την Ύστερη Αρχαιότητα και τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό έχουν δημοσιευθεί σε συλλογικούς τόμους στην Ελλάδα και το εξωτερικό, ενώ στα δημοσιεύματά του περιλαμβάνονται και άρθρα φιλοτελικού περιεχομένου.

1. Για αυτό το κτίριο, που θεμελιώθηκε στις 30.1.1880 και εγκαινιάστηκε στις 12.9.1882, βλ., ενδεικτικά, Σάββας Τσιλένης, «Το κτίριο της Μεγάλης του Γένους Σχολής και ο δημιουργός του Κωνσταντίνος Δημάδης», Η Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή: Ιστορία και Προσφορά, 30 Ιανουαρίου 2002, Εταιρεία Μελέτης της καθ' ημάς Ανατολής, Αθήνα 2004, σσ. 323-366, όπου και σχετική βιβλιογραφία.

2. Από τα άλλα τρία γραμματόσημα της σειράς, το αξίας 50 λ. απεικόνιζε τον Ευγένιο Βούλγαρη, το αξίας 2,50 δραχ. τον Αδαμάντιο Κοραή, ενώ το αξίας 15 δραχ. τον Πάνακα του Νικ. Γύζη «Το κρυφό σχολειό».

3. Ιωακείμ Χαλβατζιδόπουλος, «Τα μη τεθέντα σε ταχυδρομική χρήση γραμματόσημα του 1971», Φιλοτέλεια, τ. 651, Ιούλιος-Αύγουστος 2008, σσ. 252-253. Επίσης, Μυρσίνη Βαρδοπούλου, Ελληνικά γραμματόσημα 1861-1961. Ιστορία, Ιδεολογία, Αισθητική, Ελληνικά Ταχυδρομεία, Αθήνα 2016, κεφ. «Το γραμματόσημο ως σύστημα προώθησης ιδεών», σ. 51.

4. Ευχαριστίες οφείλονται για την ανεύρεση αυτής της πηγής στον Γεώργιο Παπανικολάου, Γραμματέα Οργανωτικού και Γραμματέα Τύπου και Δημ. Σχέσεων της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Σωματείων Ταχυδρομικών.

ιστορία

Χωνευτήρι πολιτισμών και ιδεών η Κωνσταντινούπολη υπήρξε για πολλούς αιώνες ελληνορωμαϊκή, βυζαντινή και χριστιανική, κέντρο πολιτισμού και θρησκευτικής εξουσίας με οικουμενική ακτινοβολία, κοιτίδα της τέχνης και του πολιτισμού, φέρει μέχρι και σήμερα τα εμφανή σημάδια των αλλεπάλληλων στρωμάτων του παρελθόντος της, επηρεάζοντας τη νεότερη και σύγχρονη υπόστασή της.

Πανάρχαιες Ελληνικές Κοινότητες - Κωνσταντινούπολη

ΤΗΣ ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ-ΚΛΟΥΚΙΝΑ
Φιλολόγος - Συγγραφέας

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΛΕΣΧΕΣ - ΣΥΛΛΟΓΟΙ, ΣΩΜΑΤΕΙΑ - ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΕΣ - ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

Το ιδεώδες της διάδοσης των γραμμάτων και της επιστήμης, που υπήρξε κυρίαρχο για τις κοινότητες των Ρωμιών της Πόλης κατά τον 19ο και 20ό αιώνα, εκφράστηκε με τη δημιουργία συλλόγων και λεσχών που διακρίθηκαν για την έντονη δραστηριότητά τους, όπως ήταν οι λέσχες «Μνημοσύνη» στο Φανάρι και «Κοραής» στο Μακροχώρι, οι σύλλογοι «Πρόοδος» των Ταταούλων και «Ερμής» του Πέραν, αλλά κυρίως ο «Εν Κωνσταντινουπόλει Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος» (1861). Σκοπός του συλλόγου ορίστηκε η καλλιέργεια των γραμμάτων (εκδόσεις, σύσταση βιβλιοθήκης, αναγνωστήριο, διαλέξεις, θεσμοθέτηση βραβείων, συγγραφή μελετών, επίλυση επιστημονικών θεμάτων). Το 1871 η δράση του συλλόγου συνδέθηκε και με τα σχολεία για τη βελτίωση της εκπαίδευσης και παράλληλα δημιουργήσε μία κοινότητα λογίων και επιστημόνων, που βρισκόταν σε διαρκή διάλογο με ακαδημαϊκούς και επιστημονικούς φορείς σε Ευρώπη και Αμερική. Παρόμοιους στόχους είχαν και άλλοι σύλλογοι και αδελφότητες, όπως ο «Ηπειρωτικός Φιλολογικός Σύλλογος» (1870), ο «Θρακικός Σύλλογος» (1872), της «Μακεδονικής Αδελφότητας» (1871), κ.λπ.

Μετά το 1860, η διακυβέρνηση των οικονομικών συμφερόντων των κοινοτήτων περιήλθε αποκλειστικά στα κοινοτικά συμβούλια, εφορείες και επιτροπές. Άλλωστε υπό την αιγίδα των κοινοτικών και ενοριακών αρχών, τέθηκαν, μετά το 1870 και οι διάφορες φιλανθρωπικές και φιλεκπαιδευτικές αδελφότητες, τα σωματεία και οι σύνδεσμοι που έγιναν κύριοι φορείς της φιλανθρωπικής δράσης. Συνεισέφεραν, μεταξύ άλλων, και στη συντήρηση των Εθνικών Φιλανθρωπικών Καταστημάτων (γηροκομείο, φρενοκομείο και ορφανοτροφείο) που λειτουργούσαν ήδη από τον 18ο αιώνα στην περιοχή κοντά στο Αγίασμα και τη Μονή της Ζωοδόχου Πηγής του Βαλουκλή και στα οποία στα χρόνια που ακολούθησαν προσετέθηκαν πρότυποι χώροι νοσηλευτικών και ιατρικών παρχών, όπου οι άποροι ανεξαρτήτως φυλής, θρησκείας ή ηλικίας νοσηλεύονταν δωρεάν. Τα Φιλανθρωπικά Καταστήματα είχαν έσοδα από δωρεές ακινήτων που διέθεταν προς εκμετάλλευση αλλά και δωρεές ανακαινίσεων (στις αρχές του 20ού αιώνα ο Ανδρέας Συγγρός και η οικογένεια Μαυρογορδάτου ανακαίνισαν το φρενοκομείο και το χειρουργείο με σύγχρονους και πλήρεις εξοπλισμούς) και χρημάτων από τις κοινότητες και τους ενορίτες των εκκλησιών. Από τα ταμεία των Εθνικών Φιλανθρωπικών Καταστημάτων συντηρούντο και τα εθνικά ορφανοτροφεία θηλέων που λειτούργησε στη νήσο Πρώτη και αρρένων στη νήσο Πρίγκηπο.

Το 1861 ιδρύθηκε στο Πέραν η «Φιλόπρωχος Αδελφότης Κυριών». Σκοπός του σωματείου ήταν η παροχή δωρεάν περίθαλψης κατ' οίκον αλλά και των φτωχών και απόρων στα ιατρεία της αδελφότητας, καθώς και φαρμάκων, ρούχων, τροφίμων και χρημάτων. Το 1876 η αδελφότητα απέκτησε

και εργαστήριο ραπτικής, ενώ το 1877 ιδιόκτητο οίκημα με τις δωρεές Ζαρίφη, Ταμπάκου, Σκυλίτζη, Νεγρεπόντη, Ζωγράφου, κ.λπ.

Στις αρχές του 20ού αιώνα λειτούργησε η αδελφότητα «Άγιος Μηνάς» με σκοπό την παροχή βιβλίων και ρούχων για απόρους μαθητές των δημοτικών σχολείων.

Μία άλλη αδελφότητα κυριών «Άγιος Ελευθέριος» ίδρυσε και συντήρησε ομώνυμο μαιευτήριο για γυναίκες των ασθενέστερων οικονομικά στρωμάτων της Πόλης.

Ανάμεσα στα κοινωφελή έργα ήταν και το «Ευγενίδειον Ξυστίτιον», δωρεά της οικογένειας Ευσταθίου Ευγενίδη προς τους Έλληνες της Πόλης (1908), το οποίο βρισκόταν στο προαύλιο του ναού της Αγίας Τριάδας στο Ταξίμ του Πέραν.

Παράλληλα με τα παραπάνω στην Κωνσταντινούπολη του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα λειτούργησαν επίσης τοπικού και επαγγελματικού χαρακτήρα αδελφότητες και σύλλογοι.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΤΥΠΟΣ

Το πρώτο ελληνικό τυπογραφείο στην Κωνσταντινούπολη ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του πατριάρχη Κυρίλλου Λουκάρεως από τον αρχιμανδρίτη Νεόφυτο Μεταξά το 1627. Το δεύτερο επί Σαμουήλ του Χαντζερή στα μέσα του 18ου αιώνα, ενώ το τρίτο το 1798 επί Γρηγορίου του Ε'. Από τότε τα διάφορα ελληνικά ιδιωτικά τυπογραφεία αυξήθηκαν στην Κωνσταντινούπολη και η τακτική έκδοση ελληνικών εφημερίδων και περιοδικών ξεκίνησε στα μέσα του 19ου αιώνα.

Το 1854 εκδόθηκε ο *Τηλέγραφος*, το 1861 και ως το 1890 ο *Ανατολικός Αστήρ*, το 1862 η *Ομόνοια* για αρκετά χρόνια, η *Βυζαντίς*, κ.ά. Από το 1866 εκδίδεται ο *Νεολόγος*, ημερήσιο φύλλο ισάξιο με τα αντίστοιχα της Ευρώπης. Από το 1879 ο *Νεολόγος* εξέδιδε και εβδομαδιαίο επιστημονικό και φιλολογικό τεύχος, ενώ λίγο αργότερα μοίραζε σε καθημερινή βάση, ως παράρτημα σε τεύχη το επτάτομο *Λεξικόν Ιστορίας και Γεωγραφίας*.

Στην Κωνσταντινούπολη κυκλοφορούσαν επίσης η εφημερίδα *Θράκη* και η *Αυγή*, η οποία μετονομάστηκε σε *Κωνσταντινούπολις*, η *Επιθεώρησις*, η *Νέα Επιθεώρησις*, ο *Ταχυδρόμος*, κ.ά. Επίσης πολλά περιοδικά, όπως ο *Κόσμος* και η *Βοσπορίς* της Κορνηλίας Πρεβεζιώτου, η οποία κυκλοφόρησε από το 1899 έως το 1907 και δεν ήταν το πρώτο έντυπο που εκδόθηκε από γυναίκα στην Κωνσταντινούπολη. Το 1845 είχε κυκλοφορήσει η Κυψέλη της πρώτης στην ουσία Ελληνίδας γυναίκας δημοσιογράφου, της ποιήτριας Ευφροσύνης Σαμαρτζίδου, ενώ το 1870 η Ευριδίκη της Αιμιλίας Κτενά.

«Οι εφημερίδες έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην πνευματική ανάπτυξη της Ρωμιοσύνης, στη βελτίωση της προφορικής και γραπτής γλώσσας, στην αποδοχή των μεταρρυθμιστικών ρευμάτων που έρχονταν από τη Δύση, στη διέγερση της κοι-

νωνικής συνείδησης των πολιτών, στη συγκρότηση ομάδων που θα ενίσχυαν το Οικουμενικό Πατριαρχείο, στη βελτίωση της παρεχόμενης παιδείας στα παιδιά και τους νέους, στην ίδρυση προτύπων Πνευματικών και Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, κ.ά.», όπως τονίζει ο κ. Σ. Ταρίνας.

Όπως ήταν φυσικό, οι εφημερίδες και τα περιοδικά ακολούθησαν τη μοίρα των Ρωμιών της Πόλης, που ήταν και το αναγνωστικό τους κοινό, με κομβικό σημείο τους διωγμούς των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης.

Η ανταλλαγή των πληθυσμών που ακολούθησε τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 και η μεταφορά της πρωτεύουσας στην Άγκυρα είναι μόνο δύο από τα γεγονότα που επηρέασαν τη ζωή των Ελλήνων της Πόλης στις αρχές του 20ού αιώνα. Σε αυτό προσθέτουμε τους Βαλκανικούς και τους δύο Παγκόσμιους Πολέμους, τους εκτοπισμούς στα τάγματα εργασίας εκείνων που δεν είχαν να πληρώσουν τους επαχθείς φόρους, τα βαρλίκια που επιβλήθηκαν στην περίοδο 1941-1942, τα Σεπτεμβριανά που ρήμαξαν κυριολεκτικά την ελληνική κοινότητα τον Σεπτέμβριο του 1955, τις απελάσεις του '64. Όλα αυτά τα ιστορικά γεγονότα επιφύλαξαν στους Έλληνες της Πόλης μία δύσκολη ζωή και τους ανάγκασαν να φύγουν, διαλόντας σε μεγάλο βαθμό τις ευημερούσες κοινότητες, τα σχολεία, τους συλλόγους και τα σωματεία. Οι πολιτικές εξελίξεις με τη φυγή της ελληνικής μειονότητας είχαν σοβαρές επιπτώσεις στις εκκλησίες και στο έργο του οικουμενικού θρόνου, ο οποίος στην ουσία έχασε, μεταξύ άλλων, σχεδόν το σύνολο του ποιμνίου του.

Συνεχίζεται

Εξερτζόγλου Χ., *Εθνική Ταυτότητα στην Κωνσταντινούπολη τον 19ο αι. Ο Ελληνικός Φιλολογικός Σύλλογος Κωνσταντινουπόλεως (1861-1912)*, Αθήνα 1996.

Κάννερ Ε., *Φτώχεια και φιλανθρωπία στην ορθόδοξη κοινότητα της Κωνσταντινούπολης (1753-1912)*, Αθήνα 2004.

Μπόζη Σ., *Ο ελληνισμός της Κωνσταντινούπολης*, κεφ. Ο Ελληνικός Τύπος της Κωνσταντινούπολης, σελ. 315-318, Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 2002.

Σιδηρόπουλος Φ., *Τα Εθνικά Φιλανθρωπικά Καταστήματα στην Κωνσταντινούπολη*, Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού, Αθήνα 1999.

ΟΙ ΦΑΣΕΙΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ - ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΠΟΥ ΥΠΕΣΤΗ Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘ' ΗΜΑΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ (X)

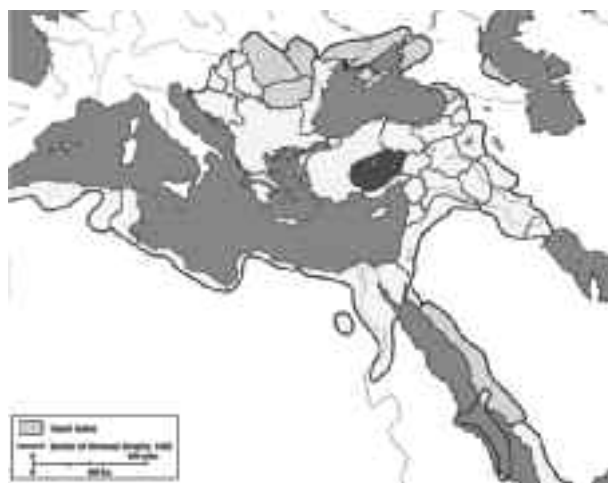
Τα 4 Α της καταστροφής της ανθρωπότητας: Αμάθεια, Αντιζηλία, Απληστία, Αλαζονεία.

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΚΥΡΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΙ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΔΕΣ

Ας ξεκινήσουμε από τους Καραμανλήδες. Η ονομασία τους οφείλεται σε δύο παράμετρους:

α) Ήταν οι Έλληνες που κατοικούσαν στη διοικητική περιφέρεια Καραμάν [Karaman, Κοίτα χάρτη XIV] του ΟσΚ, που θεσμοθετείται το 1470 με πρωτεύουσα το Ικόνιο. Την περίοδο 1700-1740 την περιφέρεια αποτελούσαν 7 νομοί (Sancak):⁸² Konya (Ικόνιο), Niğde (Νίγδη), Kayseri (Καισάρεια), Kırşehir (Μάκισσος), Beyşehir (Μίσθεια), Aksaray (Κολώνια), Akşehir (Φιλομέλι). Η περιφέρεια θα φέρει την εν λόγω ονομασία μέχρι τη διοικητική μεταρρύθμιση του 1864. Έκτοτε με διαφορετικά περιφερειακά σύνορα θα μετονομαστεί σε Konya (ως νομός με μικρότερη έκταση φέρει και επί των ημερών μας την ίδια ονομασία). Οι τουρκόφωνοι όμως Έλληνες που πλέον δεν κατοικούν στα στενά σύνορα της περιφέρειας θα συνεχίσουν να αποκαλούνται Καραμανλήδες.

Χάρτης XIV: Η περιφέρεια Karaman του ΟσΚ το 1609. Πηγή: Gabor A'goston, Bruce Alan Masters, *Encyclopedia of the Ottoman Empire*, NY, ΗΠΑ 2009.

β) Λόγω της συνεργασίας τους με τη δυναστεία των Karaman (1225-1474), που θα τους βοηθήσει να παραμείνουν στα πάτρια εδάφη τους μέχρι τις αρχές του 20ου αι.

Τα μέλη της δυναστείας των Karaman (Καραμάν) λόγω των διαμαχών Σουνιτών-Σιιτών θα δραπετεύσουν από το Αζερμπαϊτζάν προς την Ανατολία, στην οποία οι κρατούντες την περιοχή Σελτζούκοι Τούρκοι επέβαλαν τους αυστηρούς Σουνιτικούς νόμους του Ισλάμ και παράλληλα μάχονταν τους Μογγόλους βόρεια και ανατολικά και τους Σταυροφόρους νότια και δυτικά.

Οι Karaman της Τουρκικής φυλής των Afşar (Αφσαρ) του κλαν Turğutlu (Τουργκουτλού)⁸³ αρχικά θα εγκατασταθούν στην σημερινή περιοχή της Σεβάστειας (Δυτικά της Κουρδικής περιφέρειας Dersim) και θα υποστηρίξουν τον αγώνα του Αλεβίτικου Τάγματος των Vefâiyye (Βεφαϊγιέ)⁸⁴ κατά των Σελτζούκων Σουνιτών της Ανατολίας. Την περίοδο εκείνη οι Σελτζούκοι της Ανατολίας έχοντας ως πρωτεύουσα το Ικόνιο μάχονταν τους Σταυροφόρους. Οι Baba İlyas (Μπαμπά Ηλίας) και Baba İshak (Μπαμπά Ισχάκ)⁸⁵ ηγούνταν του κινήματος των Vefâiyye της Ανατολίας. Θα συγκεντρώσουν στρατό από τους τοπικούς Χριστιανούς και Τουρκομάνους και μετά την κατάληψη Σουνιτικών φρουριών θα απειλήσουν το Ικόνιο. Οι αξιωματικοί του στρατεύματος ήταν Δερβίσηδες ενώ ακολουθούσαν και οι οικογένειες των στρατευμένων. Τέλος ο Baba İlyas θα συλληφθεί από τους Σελτζούκους και θα εκτελεστεί στην Αμάσεια, ενώ ο Baba İshak, θα πέσει στη μάχη που δίνονταν στα περίχωρα του Ικονίου. Οι Σελτζούκοι για να νικήσουν τους στασιαστές θα εντάξουν στο στράτευμά τους μισθοφόρους από το Λατινικό Βασίλειο της Κωνσταντινούπολης (1204-

1261) και θα εκτελέσουν όλους τους άνδρες που έλαβαν θέση στη στάση. Οι διασωθέντες Δερβίσηδες με τη βοήθεια της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας της Νίκαιας (1205-1261) θα εγκατασταθούν στα παράλια του Αιγαίου και μερικοί εξ αυτών θα περάσουν στα Βαλκάνια. Έτσι θα αρχίσουν να διδάσκουν ένα Σιίτικο Ισλάμ εμπλουτισμένο με Ελληνορθόδοξα στοιχεία και θανάσιμο εχθρό του βαθύ Σουνιτικού Ισλάμ.

Βέβαια εδώ πρέπει να τονιστεί ιδιαίτερα η υποχώρηση των Ελλαδικών κυβερνήσεων του 20ου αι., που έχουν παραδώσει τους Μουσουλμάνους της Θράκης στους Χανεφί Σουνίτες της ΤΔ, ενώ οι Πνευματικοί Πατέρες των Μουσουλμάνων της Βαλκανικής δικαιούνταν να ανήκουν σε Σιιτικά Τάγματα.

Το κίνημα των İlyas και İshak, αποκαλείται ως Babai İsyani (Στάση Μπαμπαή, δηλαδή Στάση των Πατέρων) και θα στηριχτεί στο έπακρο από τον τοπικό πληθυσμό της Κεντρικής Ανατολίας. Το κίνημα θα αποτελέσει τον πρόδρομο όλων των Αλεβίτικων και Σιιτικών κινήματων, που θα εμφανιστούν στην Κεντρική Ανατολία μέχρι και τον 20ο αι. Όταν οι τοπικοί Τουρκομάνοι και Χριστιανοί μετά τη σφαγή του ανδρικού πληθυσμού της δεκαετίας 1240, θα άρουν την στήριξή τους στους Σελτζούκους, η Ανατολία θα αποτελέσει εύκολη λεία για τους Μογγόλους, που στήριζαν την ανεξιθροσεία.

Οι Karaman εκτοπίζοντας τους Αρμένιους της Κιλικίας από τη Σελεύκεια της Παμφυλίας, που ήταν έδρα του Ελληνορθόδοξου Επισκόπου της Μητροπόλεως Σίδης, θα ιδρύσουν το πρώτο Μπεηλίκι τους. Έκτοτε οι Ρωμιοί της Κεντρικής Ανατολίας θα συμβιώσουν με τα θρησκευτικά τάγματα των Karaman.

Παραμένει να διευκρινιστεί η καταγωγή των Ρωμιών της Κεντρικής Ανατολίας. Στην Κεντρική Ανατολία, κατά μήκος του εμπορικού δρόμου που συνδέει τις ιστορικές Ελληνικές αποικιακές πόλεις Σινώπη (ιδρύεται ως αποικία των Μιλησίων τον 8ο αι π.Χ.) με την Ταρσό (ιδρύεται από Αργείους τον 7ο αι π.Χ.), ιδρύονται δύο Αχαμένικες **Σατραπείες της Καππαδοκίας** (520 π.Χ.), οι οποίες διατηρούνται και στην Ελληνιστική περίοδο (351 π.Χ.-258 π.Χ.) και αποκαλούνται **Καππαδοκία του Ταύρου και Ποντιακή Καππαδοκία**⁸⁶. Αμφότερες θα εξελιχτούν σε Βασίλεια των Αριαραθίων (ή Αρταξιάδων, 189 π.Χ.-12 μ.Χ.). Η Καππαδοκία, περιφέρεια των ομόγλωσσων κατοίκων, που έχει δεχτεί συχνές μεταβολές, χαρτογραφείται από τον Στράβωνα ως [Κοίτα χάρτη XVII]⁸⁷:

- Νότια, ο Ταύρος της Κιλικίας,
- Ανατολικά, η Αρμενία και η Κολχίδα,
- Βόρεια, ο Εύξεινος Πόντος [σύνορα θεωρούνται οι πηγές του ποταμού Άλυ (Kızılırmak)],
- Δυτικά, οι Παφλαγόνες, οι Γαλάτες (Κέλτες) της Φρυγίας, οι Λυκάονες και οι Κύλικες

Χάρτης XVII: Στράβων, Πόντος, Παφλαγονία, Καππαδοκία. Πηγή: Γεωγραφικών, ΙΒ' βιβλίο.

Λόγω συναλλαγών αλλά και εξάρτησης των λαών της Καππαδοκίας από τις παραλιακές Ελληνικές πόλεις, οι Καππαδόκες ή Λευκοσύριοι⁸⁸ θα υιοθετήσουν την Ελληνική διοίκηση και νομοθεσία, και η άρχουσα τάξη ως επίσημη γλώσσα την Ελληνική της περιόδου εκείνης. Δηλαδή εξελληνίστηκαν αυτόβουλα⁸⁹. Ο Αριαράθης Γ' (~ 255 π.Χ.-220 π.Χ.) θα απαλλαχτεί από τους διαδόχους του Μεγ. Αλεξάνδρου και θα ιδρύσει το Βασίλειο της Καππαδοκίας⁹⁰, το οποίο από το 100 π.Χ. περίπου, θα συμπορευτεί με το Βασίλειο του Πόντου. Όταν θα εισβάλει στην Καππαδοκία ο Αρμένιος Μέγ. Τιγράν Β' θα υποδουλώσει τους Αριαραθίτες και ή θα τους εξορίσει στη Μεσοποταμία ή θα τους μεταφέρει στην Τιγρανόκερτα⁹¹. Με την εισβολή των Ρωμαίων στην Αρμενία (69 π.Χ.), και την υποταγή της στη Ρώμη, οι επιβιώσαντες υπόδουλοι Αριαραθίτες θα επιστρέψουν στην χώρα τους και το 17 π.Χ. η Καππαδοκία θα μετατραπεί σε επαρχία της Ρώμης.

Ο Πομπήιος (γ. 106 π.Χ.-θ. 48 π.Χ., Ύπατος της Ρωμαϊκής Δημοκρατίας: 70 π.Χ.-69 π.Χ., 52 π.Χ.-51 π.Χ., 55 π.Χ.-54 π.Χ.), πριν αναχωρήσει για την Ρώμη, θα ιδρύσει στη Νικόπολη αποικία για τους στρατιώτες του. Είναι η περιφέρεια για την οποία καταβάλλονται προσπάθειες να ενταχθεί στον κατάλογο της UNESCO μαζί με τις υπόλοιπες ήδη ενταγμένες περιοχές της Καππαδοκίας⁹².

Είναι γεγονός ότι όλα τα ιστορικά συγγράμματα συμφωνούν ότι κατά την Ελληνιστική περίοδο η περιοχή εξελληνίστηκε πλήρως. Το γεγονός αυτό αποδεικνύεται και από την Επιστολή του Αποστόλου Παύλου, με την οποία καλούσε τους Γαλάτες (Κέλτες και Εβραίους) στο Χριστό και στην οποία αναφέρονταν στον Έλληνα μαθητή του Τίτο [Επισ. προς Γαλάτας 2, 2-4]. Είναι η Επιστολή στην οποία επισημαίνεται ότι σημαντικότερες είναι η Πίστη και η Αγάπη και όχι ο Νόμος και η περικοπή.

Συνεχίζεται

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

82. Κοίτα Orhan Kılıç, XVII. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin Eyalet ve Sancak Teşkilatlanması, τομ. 6: εκδ. οικ. Teşkilât, Yeni Türkiye Yayınları, Άγκυρα, 1999.

83. Κοίτα TDV İslâm Ansiklopedisi (εγκυκλοπαίδεια του Ισλάμ), λίμα Karamanoğulları, τομ. 24, σελ. 454 - 460 Κωνσταντινούπολη 2001.

84. Το Τάγμα **Vefâiyye** ιδρύεται στη Μεσοποταμία στο δεύτερο ήμισυ του 11ου αι [Κοίτα TDV İslâm Ansiklopedisi (εγκυκλοπαίδεια του Ισλάμ), λίμα Vefâiyye, τομ. 42, σελ. 600 - 603, Κωνσταντινούπολη 2012]. Στο τμήμα της Ανατολίας αρχές του 13ου αι. διαμορφώνεται ως μία νέα Ισλαμική αίρεση, που στα λατρευτικά της περιέχει πολλά Ελληνορθόδοξα στοιχεία. Θα προσηλυτιστούν Κούρδοι στην Μεσοποταμία ενώ Τουρκομάνοι και Χριστιανοί στην Ανατολία [Κοίτα Bahri Arslan, *Babailer İsyani ve Anadolu Selçuklu Devletinin Drumu*, από Ιστορικά σεμινάρια του Πανεπιστημίου Hacettepe, Άγκυρα 2017].

85. Το **Baba** χρησιμοποιείται με την ίδια έννοια της Ελληνορθόδοξης παράδοσης "Πατήρ ή Πατέρας" [Κοίτα Sencer Dıvıçioğlu, *Osmanlı Beyliğinin Kuruluşu*, εκδ. οικ. Alfa, Κωνσταντινούπολη 2015 σελ. 92]. Αν και λείπουν στοιχεία φημολογείται ότι ο Baba İshak, ήταν Έλληνας της δυναστείας των Κομνηνών [Κοίτα TDV İslâm Ansiklopedisi (εγκυκλοπαίδεια του Ισλάμ), λίμα **Baba İshak**, τομ. 4, σελ. 368 - 369, Κωνσταντινούπολη 2012.]

86. Κοίτα Στράβων Γεωγραφικών, τομ. ΙΒ' κεφ. 1.4.

87. Κοίτα Στράβων, Γεωγραφικών τομ. ΙΒ', κεφ. 1.1-2.

88. Κοίτα Στράβων, Γεωγραφικών τομ. ΙΒ', κεφ. 3.9.

89. Κοίτα, Louis Robert, *Noms indigènes dans l'Asie-Mineure gréco-romaine*, εκδ. οικ. Maisonneuve, Παρίσι 1963.

90. Για διάφορες σύγχρονες εκδόσεις κοίτα Αθανασία Σοφού, *Το Ελληνιστικό Βασίλειο της Καππαδοκίας*, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 2011.

91. Κοίτα Στράβων, Γεωγραφικών, τομ. ΙΒ', κεφ. 2.9

92. Για να δείτε τα ενταγμένα της ΤΔ μέχρι και το 2020, κοίτα <https://whc.unesco.org/en/statesparties/tr>.

ελληνοτουρκικά

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΟΠΤΣΟΓΛΟΥ

«Ελλάδα το νέο No 1 στο NATO»,
γράφει η Welt

«Καμία άλλη χώρα-μέλος του NATO δεν δαπανά, σε σχέση με το ΑΕΠ, τόσα πολλά χρήματα για την άμυνα. Ακόμα και τις ΗΠΑ ξεπερνά πλέον η Ελλάδα», παρατηρεί η Die Welt σε ανταπόκριση από την Αθήνα με τίτλο «Ελλάδα το νέο No 1 στο NATO». Η γερμανική εφημερίδα σημειώνει: «2% του ΑΕΠ είναι ο στόχος, στον οποίο συμφώνησαν τα μέλη της νατοϊκής συμμαχίας για το ύψος των αμυντικών δαπανών. Οι γερμανικές αμυντικές δαπάνες βρίσκονται σταθερά κάτω του 2%, γεγονός που επέκρινε επανειλημμένα ο Ντόναλντ Τραμπ όσο ήταν ένοικος του Λευκού Οίκου.

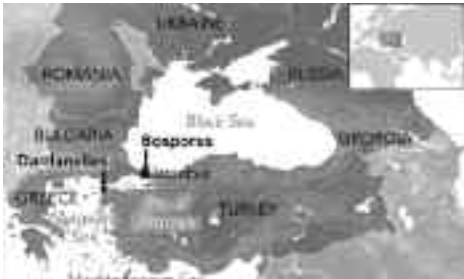

Για πολλά χρόνια, οι ΗΠΑ βρίσκονταν στην κορυφή των αμυντικών δαπανών σε σχέση με το ΑΕΠ. Πέρυσι, η Ελλάδα ξεπέρασε την υπερδύναμη με τις δαπάνες της να φθάνουν το 3,8% του ΑΕΠ, σχεδόν διπλάσιες δηλαδή από ό,τι προβλέπει ο στόχος του NATO. Για μια χώρα, η οποία επί χρόνια επέβαλε λιτότητα κατά τη διάρκεια της δημοσιονομικής κρίσης οι αμυντικές δαπάνες είναι τεράστιες. Το εντυπωσιακό είναι ότι ο ελληνικός λαός στηρίζει τις επενδύσεις στην άμυνα, παρά το ότι η λιτότητα ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης εξασθένησε το σύστημα υγείας. «Αυτό οφείλεται στο συναίσθημα άμεσης απειλής από την Τουρκία», δηλώνει ο ομότιμος καθηγητής, ειδικός σε ζητήματα ασφαλείας Παναγιώτης Ιωακείμης και προσθέτει ότι στην Ελλάδα σχεδόν όλα εξετάζονται κάτω από αυτό το πρίσμα.

Κυριαρχία στα Στενά: Ανταγωνισμός με
Ρωσία από το ...1453!

Σε μία ιστορική αναδρομή η αυστριακή εφημερίδα *Der Standard* εστιάζει στον ανταγωνισμό Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, μετέπειτα Τουρκίας, με τη Ρωσία, μετέπειτα Σοβιετική Ένωση αναφορικά με τα Στενά. Στο δημοσίευμα σημειώνεται: «Ο αγώνας για την κυριαρχία στα Στενά ανάμεσα στη Ρωσία και την Οθωμανική Αυτοκρατορία είχε ξεκινήσει από το 1453, όταν οι Οθωμανοί κατέκτησαν την Κωνσταντινούπολη, καταφέροντας θανάσιμο πλήγμα στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Την εποχή εκείνη οι Οθωμανοί είχαν υπό τον έλεγχό τους σχεδόν όλες τις ακτές της Μαύρης Θάλασσας, περιλαμβανομένης της Κριμαίας. Ωστόσο, από τον 17ο αιώνα, το Βασίλειο του Τσάρου ενισχυόταν συνεχώς, ενώ η Οθωμανική Αυτοκρατορία εξασθενούσε. Στην αρχή

οι Οθωμανοί έχασαν τον Καύκασο, στη συνέχεια τις βόρειες βαλκανικές επαρχίες τους. Μέσω της σημερινής Ρουμανίας και Βουλγαρίας ο τσαρικός στρατός εξαπέλυσε διαδοχικές επιθέσεις για την κατάληψη των Στενών τον 18ο και 19ο αιώνα, και γύρω στο 1880 έφθασε κοντά στην Κωνσταντινούπολη». Ακόμη επισημαίνεται: «Στο τέλος του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου Βρετανοί και Γάλλοι κατέλαβαν την Κωνσταντινούπολη και ο μόνος λό-

γος που οι Ρώσοι απείχαν ήταν ότι προ δύο ετών οι Μπολσεβίκοι είχαν ανατρέψει τον Τσάρο και είχαν συνάψει ξεχωριστή ειρήνη με τους Οθωμανούς και με τους Γερμανούς». «Με τη νίκη στον τουρκικό πόλεμο της Ανεξαρτησίας», συνεχίζει η εφημερίδα, «οι Τούρκοι ανέκτησαν την Κωνσταντινούπολη και τα Στενά, ενώ με τη Συνθήκη του Μοντρέ το 1936 ρύθμισαν οριστικά το καθεστώς διέλευσης των Στενών. Ή τουλάχιστον έτσι νόμιζαν όλοι. Διότι στα τέλη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου ο Γότφρεντ Στάλιν έθεσε υπό αμφισβήτηση την τουρκική επικυριαρχία στα Στενά. Αυτός ήταν ο κύριος λόγος για τον οποίο, ήδη από το 1952, η Τουρκία εντάχθηκε στο NATO, στράφηκε εναντίον της Σοβιετικής Ένωσης και ενσωματώθηκε στη δυτική (αμυντική) συμμαχία».

Αύξηση 32,8% στο εξωτερικό εμπόριο
Τουρκίας για το 2021

Σύμφωνα με την τουρκική Στατιστική Υπηρεσία (TUIK), οι τουρκικές εξαγωγές το 2021 ανήλθαν σε \$ 225,3 δισ., σημειώνοντας αύξηση 32,8%. Οι εισαγωγές σημείωσαν αύξηση κατά 23,6% φτάνοντας στα 271,4 δισ. Το εμπορικό έλλειμμα της χώρας το 2021 ανήλθε σε \$ 46,1 δισ., μειωμένο κατά 7,5%, σε σχέση με το 2020. Το μεγαλύτερο μέρος των τουρκικών εξαγωγών αφορά προϊόντα μεταποιητικής βιομηχανίας (94,5%), ενώ με πολύ μικρότερα ποσοστά ακολουθούν προϊόντα του αγροτικού τομέα (3,2%) και προϊόντα εξόρυξης (1,8%). Ο σημαντικότερος εξαγωγικός κλάδος της τουρκικής οικονομίας διαχρονικά είναι η αυτοκινητοβιομηχανία, ενώ ακολουθούν βιομηχανικά προϊόντα, χημικά και χάλυβας. Η Γερμανία παρέμεινε η σημαντικότερη χώρα-προορισμός των τουρκικών εξαγωγών (\$19,3 δισεκ.) και ακολουθούν οι ΗΠΑ (\$14,7 δισεκ.), το Ην. Βασίλειο (\$13,7 δισεκ.), η Ιταλία (\$11,5 δισεκ.) και το Ιράκ (\$11,1 δισεκ.). Οι πέντε πρώτες χώρες απορρόφησαν ποσοστό 31,2% των συνολικών εξαγωγών.

Η Ελλάδα, σύμφωνα με τα τουρκικά στατιστικά στοιχεία, κατέλαβε τη 18η θέση μεταξύ των χωρών-πελατών, απορροφώντας εξαγωγές αξίας \$3,1 δισεκ. Σε σχέση με το 2020, τη σημαντικότερη αύξηση (μεταξύ των 20 πρώτων χωρών) σημείωσαν οι εξαγωγές προς τα ΗΑΕ, οποίες έφτασαν σχεδόν τα \$5,5 δισεκ., αυξημένες κατά 94%, ενώ ακολουθεί η χώρα μας σημειώνοντας εντυπωσιακή αύξηση 73%.

Ως προς τις χώρες-προμηθευτές των εισαγόμενων προϊόντων, η Κίνα παρέμεινε στην πρώτη θέση (\$32,2 δισεκ.), ενώ την πρώτη πεντάδα συμπληρώνουν Ρωσία (\$28,9 δισεκ.), Γερμανία (\$21,7 δισεκ.), ΗΠΑ (\$13,1 δισεκ.) και Ιταλία (\$11,6 δισεκ.). Οι πέντε πρώτες χώρες συγκέντρωσαν ποσοστό 39,7% του συνόλου των εισαγωγών. Η Ελλάδα, σύμφωνα με την τουρκική Στατιστική Υπηρεσία, το 2021 κατέλαβε την 21η θέση μεταξύ των χωρών προέλευσης των τουρκικών εισαγωγών, με τις ελληνικές εξαγωγές να ανέρχονται σε \$2,16 δισεκ., σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 63,7%. Αξίζει να σημειωθεί, επίσης, η εντυπωσιακή αύξηση των τουρκικών εισαγωγών από τη Σαουδική Αραβία, οι οποίες ανήλθαν σε \$3,5 δισεκ., αυξημένες κατά 101%, παρόλο που οι τουρκικές εξαγωγές στη Σαουδική Αραβία το 2021 περιορίστηκαν σε μόλις \$265 εκατ. (από \$2,5 δισεκ. το 2020), εξαιτίας του ανεπίσημου σαουδαραβικού εμπάργκο στα τουρκικά προϊόντα.

Ως προς την εσωτερική κατανομή των εμπορικών ροών, η περιφέρεια με τις σημαντικότερες εξαγωγές παραδοσιακά είναι η Κωνσταντινούπολη με \$108,9 δισεκ., ενώ ακολουθούν Σμύρνη (\$14,7 δισεκ.), Κοτζαέλι (\$12,2 δισεκ.), Προύσα (\$11,6 δισεκ.), Γκαζιαντέπ (\$10,3 δισεκ.) και Άγκυρα (\$9,4 δισεκ.). Όσον αφορά τις εισαγωγές, μετά την Κωνσταντινούπολη (\$138 δισεκ.) ακολουθούν Κοτζαέλι (\$14,7 δισεκ.), Άγκυρα (\$14,6 δισεκ.), Σμύρνη (\$10,9 δισεκ.), Προύσα (\$8,5 δισεκ.) και Γκαζιαντέπ (\$7,4 δισεκ.). Οι ως άνω περιοχές, πέραν των βιομηχανικών ζωνών στην περιφέρειά τους, διαθέτουν, επίσης, σύγχρονες υποδομές οποίες εξυπηρετούν τις εμπορευματικές μεταφορές.

Όπως είχε προαναγγείλει ο Τούρκος Πρόεδρος σε παρουσίαση για τις επιδόσεις των τουρκικών εξαγωγών, στις αρχές του έτους, το 2021 το εξωτερικό εμπόριο της χώρας ξεπέρασε τα επίπεδα προ πανδημίας, με τις εξαγωγές να αποτελούν «κινητήρια δύναμη» της οικονομίας.

Η Μεγάλη του Γένους Σχολή και
η Κωνσταντινούπολη το 19ο αιώνα

Σε συνέχεια του περυσινού κύκλου διαλέξεων ο Σύλλογος Φίλων της Πατριαρχικής Μεγάλης του Γένους Σχολής σε συνεργασία με την Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή προγραμματίσει πέντε διαδικτυακές ομιλίες με θεματικό άξονα την ίδια τη Σχολή και την Πόλη του 19ου αιώνα. Οι διαδικτυακές εισηγήσεις άρχισαν τον Μάρτιο συνεχίζονται αυτό τον μήνα και ολοκληρώνονται τον Μάιο.

Όπως σημειώνεται στην ανακοίνωση: «Ειδικευμένοι ερευνητές παρουσιάζουν όψεις της ιστορίας του αρχαιότερου εν λειτουργία εκπαιδευτικού ιδρύματος του ελληνισμού, καθώς και της αείποτε Βασιλεύουσας των πόλεων, μέσα από την πλουσιότερη κληρονομιά των Ρωμίων κατοίκων της κατά την περίοδο της μεγίστης ακμής τους και από τις εντυπώσεις των Ευρωπαίων επισκεπτών της». Η πρώτη διάλεξη είχε ως θέμα την οργανοθήκη της Σχολής και εισηγητής ήταν ο κ. Παναγιώτης Λάζος υπεύθυνος του Εργαστηριακού Κέντρου Φυσικών Επιστημών Ηλιούπολης. Οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν την πλούσια, αλλά άγνωστη συλλογή από επιστημονικά όργανα, που έπαιξαν κεντρικό ρόλο στη διδασκαλία της πειραματικής φυσικής και της χημείας. Επιχειρήθηκε μία ξενάγηση στη συλλογή, εστιάζοντας σε επιλεγμένα αντικείμενα, αλλά και στους ανθρώπους που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην απόκτηση και στη χρήση της κατά το 19ο αιώνα.

Η δεύτερη διάλεξη με εισηγητή τον κ. Βασίλειο Σύρο, διευθυντή του Προγράμματος Early Modern Greek Culture του Πανεπιστημίου Κέμπριτζ, αναφερόταν στους απόφοιτους της Σχολής και τη συμβολή τους στα ιταλικά γράμματα στα πλαίσια του πρότζεκτ για τα αρχεία Medici. Με ενδιαφέρον αναμένεται η τρίτη διάλεξη με τίτλο «Τότε οι νεκροί πεθαίνουνε, όταν τους λησμονούνε» και υπότιτλο «Το κοιμητήριο Σισλί, ένα υπαίθριο μουσείο στην καρδιά της Κωνσταντινούπολης» η οποία θα πραγματοποιηθεί την Τετάρτη 6 Απριλίου στις 6.00 μ.μ. και εισηγητής θα είναι ο ερευνητής κ. Νίκος Μιχαηλίδης. Οι δύο τελευταίες διαλέξεις θα πραγματοποιηθούν τον Μάιο (18 & 25 στις 6.00 μ.μ.) και θα βρεθούμε (18.05) «Στην Κωνσταντινούπολη με τους Ευρωπαίους περιηγητές του 19ου αιώνα: διαπλοκές, αντιθέσεις, συνθέσεις, φαντασμαγορία» με εισηγήτρια την κα Ιόλη Βιγγοπούλου, Δρ Ιστορίας και τ. ερευνήτρια στο Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Ο κύκλος των διαλέξεων θα κλείσει με «Μια αρχιτεκτονική προσέγγιση στο κτήριο της Μεγάλης του Γένους Σχολής» από τον κ. Απόστολο Πορίδη, αρχιτέκτονα μηχανικό και επίκουρο καθηγητή της Σχολής Μηχανικών και Αρχιτεκτόνων Εσένγιουρτ. Οι διαλέξεις πραγματοποιούνται μέσω της πλατφόρμας ZOOM, στο σύνδεσμο: <https://us02web.zoom.us/j/85336484003...> (αν χρειασθεί Passcode: 922033).

τα σωματεία μας

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΓΡΑΦΕΙΩΝ: Αμφιτρίτης 28, Π. Φάληρο, Τηλ.: 2109820901, 2109832243, Fax: 2109813456, <http://www.estiakon.org>, e-mail: estiakon@otenet.gr,

Τηλ. Γηροκομείου: 2291037816, 2291037819, 2291040826 Fax: 2291037817. Τα Γραφεία λειτουργούν καθημερινά Δευτέρα-Πέμπτη 8:30-12:30 -14:30-16:30 & Παρασκευή 9:00-15:00.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟΥ

Περιλαμβάνονται οι προσφορές και τα γεύματα που έγιναν από 16/2/2022 έως 15/3/2022

Προσέφεραν οι παρακάτω φιλογενείς κυρίες και κύριοι:
2ο ΓΕΛ ΓΕΡΑΚΑ στη μνήμη Σοφοκλή Αναστασιάδη **120 100 €**

Οικογ. Ειρήνης και Ρίκας Τζεράν στη μνήμη Χρυσής Σενκάλα, οικογ. Ιωσήφ Ορνιθόπουλου στη μνήμη Δημήτρη Παπαναγιώτου, οικογ. Ιωσήφ Ορνιθόπουλου στη μνήμη Αντιγόνης Μαυρίδου, Σούλα Δημοπούλου στη μνήμη των προσφιλών γονέων της
Η βιβλιοθήκη «ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ» στη μνήμη Ρούσας Παγοπούλου **50 €**

Βούλα Λεμοντζόγλου στη μνήμη της μητέρας της Ελευθερίας Τζινογλου **30 €**

Παρασκευή Πάγκου στη μνήμη Σοφοκλή Αναστασιάδη **20 €**

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ

Στη μνήμη ΕΥΦΡΟΣΥΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ: Βένος και Όλγα Ζαχαριάδη **100 €**, Βασιλική Μπουκίου **50 €**, οικογ. Στέλιου Αντωνιάδη **100 €**, Άλκης Σενικόπουλος **30 €**, Βασίλειος Κιοσέογλου **30 €**, Ελισάβετ Παπάζογλου **20 €**, Κωνσταντίνος Τριανταφυλλίδης **20 €**, Μάγδα Γραμμανδάνη **30 €**, Σάββας Παρασκευόπουλος **50 €**, Ηλίας Νίνος **50 €**, οικογ. Γεωργίου Τσαμπάρη **150 €**, Κυβέλη Μιτέκου **50 €**, Ιφιγένεια Ηλιοπούλου **50 €**, Μαρία Τυρανή **50 €**, Χρήστος και Σούλα Κουλιάτσα **100 €**, Σοφία Τσακίρη **20 €**, Διογένης Τσιπίτης **50 €**, Κωνσταντίνος Στρατηγός **50 €**, Αντώνης Βεντούρης **50 €**, Χριστίνα Δονούπογλου **50 €**, Ευάγγελος Περιβολάρης **20 €**, Αλεξάνδρα Πάουλος **50 €**, Νικόλαος Αλεξανδράτος **50 €**, Χαλκιά Κούλα-Νατάσα-Μαρία **100 €**

Στη μνήμη ΦΩΤΙΚΑΣ ΛΕΜΟΝΙΔΟΥ: Μάρθα Γιαννακοπούλου **10 €**, Πηνελόπη Τσιτσιάνη **5 €**, Ανώνυμος **50 €**, οικογ. Δημητρίου Τοπούζ **50 €**

Στη μνήμη ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΡΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ: Οι-

κογ. Χανά **50 €**, Νίκος Καραθανασόπουλος **30 €**, Δημήτρης Καραθανασόπουλος **20 €**, Κωνσταντίνος Μούκας **20 €**, Αναστάσιος Γκιουλμπάογλου **10 €**

ΠΑΡΑΘΕΣΕΙΣ ΓΕΥΜΑΤΩΝ

Παρέθεσαν γεύματα με την προσφορά ποσών:

800 € Ο Ιωάννης Παγόπουλος και ο Γεώργιος Παγόπουλος στη μνήμη της μητέρας τους Ρούσας Παγοπούλου με τη συμπλήρωση 40 ημερών από τον θάνατό της αντί μνημόσυνου, την Κυριακή, 20/2/2022

400 € Η κα Αλεξάνδρα Νότη, στη μνήμη Μηνά-Ειρήνης-Ελένης, την Κυριακή, 27/2/2022

450 € Ρούλα Ωραιοπούλου υπέρ υγείας της, την Τρίτη, 1/3/2022

400 € Η κα Φεβρωνία (Νίτσα) Τοπάλογλου και η κα Νεφέλη Κόνα, προσέφεραν στη μνήμη της μητέρας τους Μαρίκας Παπάζογλου με τη συμπλήρωση έτους από τον θάνατό της, την Κυριακή, 6/3/2022

400 € Η κα Γεωργία Ζουρμπάκη, στη μνήμη της αδελφής της Παναγιώτας Γρηγοριάδου, τη Δευτέρα, 14/3/2022

Σύνολο Εισπράξεων: € 4.635,00

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΕ ΕΙΔΟΣ

Ο κος Δημήτριος Κόνας προσέφερε 10 κουτιά με ατομικές συσκευασίες μαρμελάδας.

Η κα Ηρώ Καρακάση στη μνήμη των νεκρών της προσέφερε 65 κυπελάκια σμιγδαλένιο χαλβά.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΟΝΟΜΑΤΟΣ (στο τεύχος του Μαρτίου): Η δωρεά στη μνήμη Ρούσας Παγοπούλου έγινε από Νικήτα και Ίρις Παπαδοπούλου και Ευτέρπη Βούδρη **150 €**.

**Το Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί θερμά
Οι γέροντες ευγνωμονούν
Εκ του Γραφείου Διοίκησης**

ΠΡΩΙΝΟ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΤΥΡΙΝΗΣ ΣΤΟ ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ

Την Κυριακή 6 Μαρτίου 2022, το προσωπικό βάρδιας του Ιδρύματος, επέλεξε με μεγάλη διάθεση, μαζί με τον πρωινό καφέ, να διασκεδάσει τους θαμώνες του Γηροκομείου με μουσική, χορό σε αποκριτική ατμόσφαιρα...
Ευχόμαστε σε όλους Καλή Σαρακοστή με υγεία και πάντα χαρές!!!

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΣΙΚΝΟΠΕΜΠΤΗΣ (24.2.2022)

Η Διεύθυνση του Γηροκομείου σε συνεργασία με το προσωπικό, φρόντισαν να οργανώσουν μια εκδήλωση που αφορούσε αποκλειστικά τους φιλοξενούμενους της Εστίας, ώστε να προσδώσουν γέλιο, χαρά και διασκέδαση, σε μια ιδιαίτερα επιβαρυνμένη μέρα για την ανθρωπότητα. Αρκετοί μεταμφιέστηκαν, χόρεψαν και απόλαυσαν ποικιλία εδεσμάτων, σχετικών με το έθιμο της ημέρας, συνοδεία μπίρας και αναψυκτικών.

Αξίζει ένα μεγάλο μπράβο και πολλά «ευχαριστώ» στη Διεύθυνση και στο προσωπικό, που ασχολήθηκαν, οργάνωσαν και ολοκλήρωσαν επιτυχώς, με διάθεση και αγάπη, τη γιορτή της Τσικνοπέμπτης!!!

ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ για ΔΩΡΕΕΣ: Alpha Bank IBAN: GR 5501401920192002002003370

Παρακαλούνται οι δωρητές να δηλώνουν στην τράπεζα τα ακριβή στοιχεία τους και να ενημερώνουν τα γραφεία μας στο 210 9820901 (Δευτέρα-Παρασκευή 8.30-12.30)

τα σωματεία μας

www.tsoukatou.gr

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ζαππιδών με μεγάλη θλίψη πληροφορήθηκε την εκδημία της

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑΣ ΜΙΡΑΝΚΟ

το γένος Μπαχτσετζή

Η εκδημούσα υπήρξε εκπαιδευτικός, με πολυετή και πολύτιμη προσφορά στο Ζάππειο, στο Ζωγράφειο και γενικότερα στην ομογενειακή παιδεία, επί τριακονταετία πρόεδρος του Συνδέσμου Αποφοίτων Ζαππείου στην Κωνσταντινούπολη και προσφιλής μητέρα της Γενικής Γραμματέως του Συλλόγου μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ζαππιδών αποφάσισε:

1. Να εκφράσει τα θερμά του συλλυπητήρια προς τους οικείους της.
2. Να παραστεί σύσσωμο το Δ.Σ. του Συλλόγου μας στην εξόδιο ακολουθία
3. Να κατατεθεί ποσόν υπέρ των αναγκών της Ζαππείου Σχολής
4. Να κατατεθεί ποσόν υπέρ του Συνδέσμου αποφοίτων Ζαππείου
5. Να δημοσιευθεί το παρόν στον τύπο.

Δ.Σ. του Συλλόγου Ζαππιδών

ΔΩΡΕΕΣ

Η κ. Άννα (Νίτσα) Τσαμπαρλίδου προσέφερε **100 €**
Εισ μνήμην Ιφιγένειας Μιράνκο-Μπαχτσετζή προσέφεραν:
Ιωάννα Ψαροπούλου-Δόκου **100 €**
Ελένη Δόκου **50 €**
Άννα (Νίτσα) Τσαμπαρλίδου προσέφερε **50 €**
Τασούλα Μπογιατζόγλου **50 €**
Ελένη Μωυσάκη **100 €**
Μαρία (Ρίκα) Παντελάρα **30 €**

Το Δ.Σ. του Συλλόγου ευχαριστεί θερμώς

Σύνδεσμος Κεντρικιάδων

Αγαπητά μας Μέλη, Φίλες και Φίλοι,

Με ιδιαίτερη χαρά επικοινωνούμε και πάλι μαζί σας για να σας ανακοινώσουμε την έναρξη των δραστηριοτήτων μας, μετά τους δύσκολους μήνες που όλοι αναγκασθήκαμε να περάσουμε λόγω της πανδημίας. Ευχόμαστε και ελπίζουμε πλέον να φτάνει στο τέλος της.

Παρασκευή 1 Απριλίου 2022: Για την Ακολουθία των Δ' ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΩΝ (πρωινό) προγραμματίσαμε να πάμε στη Νέα Πέραμο στην Ι.Μ. Αγίου Νικολάου. Στη συνέχεια για το μεσημεριανό μας γεύμα θα πάμε σε παραλιακή ταβέρνα. Το απογευματάκι θα κάνουμε βόλτα στο γραφικό λιμανάκι όπου θα πιούμε και το καφεδάκι μας με την ωραία παρέα μας.
Σάββατο 7 Μαΐου 2022: Προγραμματίζουμε το παραδοσιακό ΓΕΥΜΑ ΑΓΑΠΗΣ του Συνδέσμου μας. (Προσεχώς θα υπάρχει ανακοίνωση και στην ιστοσελίδα μας). www.syndesmosken-trikiadon.gr
Προγραμματίζουμε ακόμα πολλές νέες ενδιαφέρουσες δράσεις!!!

Σας ευχόμαστε ολόψυχα να περάσετε ένα

ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΠΑΣΧΑ!!!

Είθε η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ να χαρίζει σε όλο τον κόσμο υγεία, αγάπη και ειρήνη!!!

Με θερμούς χαιρετισμούς από το Δ.Σ.

Η Πρόεδρος
Όλγα Χάρτμαν

Η Γεν. Γραμματέας
Μαρία Πετλορέντζου

Δωρεά υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου: Η κ. Σοφία Τσακίρη προσέφερε 30 ευρώ. Ευχαριστούμε.

E-MAIL & SITE: [ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ](mailto:ekdoseis.tsoukatou@yahoo.gr)
www.tsoukatou.gr

ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΤΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΒΕΒΗΛΩΣΗ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΣΟΥΜΕΛΑ
ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΟΥΝΤΟΣ

9 Φεβρουαρίου 2022

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Κωνσταντινουπολιτών καταδικάζει απερίφραστα την βεβήλωση του ιερού χώρου της παλαιφάτου Πατριαρχικής και Σταυροπηγιακής Μονής Παναγίας Σουμελά της Τραπεζούντος.

Αυτή η εξοργιστική πράξη προσβάλλει βάναντα το θρησκευτικό αίσθημα των Ελλήνων και των απανταχού της γης Χριστιανών, αλλά και περιφρονεί τις πανανθρώπινες αντλήσεις περί προστασίας και σεβασμού των θρησκευτικών και ιστορικών μνημείων από κάθε απόπειρα αλλοίωσης του χαρακτήρα τους.

Αποτελεί τη συνέχεια μιας σειράς μεθοδευμένων ενεργειών των τουρκικών αρχών εις βάρος Μνημείων της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς και καταδεικνύει περίτρανα στη διεθνή κοινότητα την διαβόητη «ιστορία» του τουρκικού κράτους.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Σύνδεσμος των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών

Σ.Ε.Ζ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών ευχαριστεί τους ομογάλακτους αδελφούς Νίκο Μπιντζή, Πέτρο Τσουκάτο και Μιχάλη Φράγκο, για την υποστήριξη τους στην κοπή της βασιλόπιτας και την τιμήση σε «**Άξιο Ζωγραφειώτη**» του **Γιώργου Αναπινιώτη** στις 17 Φεβρουαρίου 2022 στο ΠΚΚ.

Επίσης σας ενημερώνει ότι διατίθενται:

1ον το Ημερολόγιο του ΣΕΖ με 12 έργα από το βιβλίο Αναζητώντας τη *Βυζαντινή Κωνσταντινούπολη* του Γ. Αναπινιώτη
2ον μπλουζάκι με το λογότυπο του ΣΕΖ 70 ΧΡΟΝΙΑ
3ον κάρτα με θέματα από το Ημερολόγιο 2022

Όσοι ενδιαφέρεστε να τα αποκτήσετε

μπορείτε να επικοινωνήσετε με:

Τάνια Δεμριτζόγλου 6986962370

Ντίνιο Κατσαρό 6979013173

Ηλία Τσιμπίδη 6934860043

Και την εφημερίδα ο *Πολίτης*

Ο Πρόεδρος
Νικόλαος Θ. Κόλμαν

Η Γ.Γραμματέας
Τάνια Δεμριτζόγλου

Δ. Σούτσου 46 115 21 Αμπελόκηποι (Πνευματικό Κέντρο Κωνσταντινουπολιτών) *mail: sezograf@gmail.com*

ΖΩΓΡΑΦΕΙΟ ΛΥΚΕΙΟ

Στη μνήμη της αείμνηστης Ιφιγένειας Μπαχτσετζή Μιράνκο προσέφεραν για τις ανάγκες του Ζωγραφείου Λυκείου: Βασίλης Διαμάντογλου 2.000 λ.Τ., Νουρχάν Παλάκογλου 200 λ.Τ., Γιάννης Δεμριτζόγλου 500 λ.Τ., Οικογ. Τσώκων 300 λ.Τ., Ζωή Τουράτσου 200 λ.Τ., Ευρυδίκη Πίγκου 200 λ.Τ., Άννα Ντελ Ρε 100 λ.Τ., Έλλη Τσιρανίδου 100 λ.Τ., Διαμαντής Κομβόπουλος 100 λ.Τ., Οικογ. Ιωάννου Κώτσια 100 λ.Τ., Αικατερίνη Τζιτζή 100 λ.Τ., Ιόλη Μπουγιουκγεωργιάδου 100 λ.Τ., Χαρίκλεια Λώλη 100 λ.Τ., Στυλιανή Μισάκα 100 λ.Τ., Ευρυδίκη Δάκου 100 λ.Τ.

Η Διεύθυνση ευχαριστεί θερμά

ΑΓΟΡΑΖΩ ΑΚΙΝΗΤΕΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ
Καμπούρης Χρήστος
Τηλ. 6983510450

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΣΤΟΛΟΓΙΑΣ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Η Ελληνική Εταιρεία Μαστολογίας (ΕΕΜ) άμα τω ακούσματος της πρόωρης εις Κύριον Αποδημίας της εκλεκτού Συνδελφού Ιατρού, τ. Υπουργού Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τ. Υπουργού Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, τ. Ευρωβουλευτού της ΝΔ, Επικεφαλής της Ελληνικής Κοινοβουλευτικής Αντιπροσωπείας στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση του ΝΑΤΟ, Βουλευτού Επικρατείας της ΝΔ, αξιόλογης και αγαπητής **MARINETTAS ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**, συνελθούσα εκτάκτως απεφάσισε ομόφωνα τα κάτωθι:

- Να εκφράσει δημόσια με θλίψη τη συντριβή για την απώλεια της.
- Να εκπροσωπηθεί η Εταιρεία από την Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του Δ.Σ. στην εξόδιο ακολουθία.
- Να αναρτηθεί το παρόν στην ιστοσελίδα της Εταιρείας.
- Να κατατεθούν αντί στεφάνου, από 50 € από κάθε Μέλος του Δ.Σ. στον λογαριασμό της Εταιρείας.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Η Γεν. Γραμματέας
Δρ Αντιγόνη Πουλτσίδη

Η Πρόεδρος
Δρ Λυδία Ιωαννίδου Μουζάκα

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΙΛΩΝ
ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ
ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2022

Αγαπητά μέλη, αγαπητοί φίλοι,

Σε συνέχεια του περυσινού κύκλου διαλέξεων, ο Σύλλογος σε συνεργασία με την Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή προγραμματίσε διαδικτυακές ομιλίες με θεματικό άξονα την ίδια τη Σχολή και την Πόλη του 19ου αιώνα. Ειδικευμένοι ερευνητές παρουσιάζουν όψεις της ιστορίας του αρχαιότερου εν λειτουργία εκπαιδευτικού ιδρύματος του ελληνισμού, καθώς και της αείποτε Βασιλεύουσας των πόλεων, μέσα από την πλουσιότερη κληρονομιά των Ρωμίων κατοίκων της κατά την περίοδο της μεγίστης ακμής τους και από τις εντυπώσεις των Ευρωπαίων επισκεπτών της.

Οι διαλέξεις θα πραγματοποιηθούν μέσω της πλατφόρμας ZOOM, στο σύνδεσμο: <https://us02web.zoom.us/j/85336484003?pwd=QIQ0RlhDNVdrVVZDMGZWRVdxWDB4dz09> (Passcode: 922033). Η συμμετοχή είναι ελεύθερη.

* * *

ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΑ 18:00

Νίκος Μιχαηλίδης, ερευνητής

«Τότε οι νεκροί πεθαίνουνε, όταν τους λησμονούνε».

Το κοιμητήριο Σισλί, ένα υπαίθριο μουσείο στην καρδιά της Κωνσταντινούπολης

Στο μεγαλύτερο κοιμητήριο της Κωνσταντινουπόλεως, του Σισλί, είναι συγκεντρωμένα σπουδαία ταφικά μνημεία γνωστών ευπατριδών του Γένους, κατασκευασμένα από πολύ γνωστούς καλλιτέχνες, όπως του Γάλλου Antonin Mercié –έργα του κοσμούν το Λούβρο–, του Λάζαρου Σώχου, του Acquisti Luigi, του αρχιτέκτονος Φωτιάδη και άλλων πολλών. Τα μοναδικά αυτά μνημεία, κατάλοιπα της πληθυσμικής ευρωστίας των Ελληνορθόδοξων της Κωνσταντινουπόλεως, δυστυχώς λόγω της συρρίκνωσης της Ομογένειας, των Σεπτεμβριανών γεγονότων του 1955 και άλλων κατά καιρούς καταστάσεων ήταν αφημένα στην εγκατάλειψη. Τα μνημεία αυτά πριν από λίγα χρόνια επισκευάστηκαν και αναστηλωθήκαν υπό την επίβλεψη ειδικών συντηρητών από την Πόλη και την Αθήνα. Το κοιμητήριο είναι ένας τόπος στον οποίο οφείλουμε σεβασμό, τόσο στη μνήμη των νεκρών όσο και στην πολιτιστική κληρονομιά που μας παρέδωσε.

ειδήσεις

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

ΤΟΥ ΝΕΟΥ «ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ»

Το απόγευμα της 13ης Φεβρουαρίου 2022 παρακολουθήσαμε διαδικτυακά, ενημέρωση του νεοϊδρυθέντος «Σωματείου Εθελοντών για την Κωνσταντινούπολη» με τίτλο «Η σημασία του εθελοντισμού προς τον Ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης». Την τεχνική επιμέλεια είχε, όπως πάντα, ο εθελοντής κ. Παναγιώτης Κρανιδιώτης.

Τη δώρη εκδήλωση παρακολούθησαν 65 περίπου εθελοντές και άλλοι ενδιαφερόμενοι, αρκετοί και από την Κωνσταντινούπολη. Παρόντες ο κ. Γιάννης Κότσιας, ως εκπρόσωπος του Προέδρου της Κοινότητας Σταυροδρομίου κ. Παπαλιάρη και ο Δ/ντης της Παιδούπολης της νήσου Πρώτης κ. Διαμαντής Κομβόπουλος.

Η συντονίστρια κ. Μαριαρίνα Μπουκίου καλωσόρισε τους ακροατές και σε σύντομη ομιλία της αναφέρθηκε στον σκοπό του εθελοντισμού, ζητώντας να ενταχθούν όσοι περισσότεροι μπορούν στο νέο σωματείο και να προσφέρουν ότι μπορεί ο καθένας. Κλείνοντας γνωστοποίησε τα θέματα της ενημέρωσης.

Ο Πρόεδρος της Οι.Ομ.Κω. κ. Νίκος Ουζούνογλου, προβάλλοντας συγχρόνως κείμενα και φωτογραφίες με Power Point, παρουσίασε το κύριο θέμα. Αναφέρθηκε στην Οι.Ομ.Κω., στο πως θα μεταλαμπαδευτεί η ιδέα της Κωνσταντινούπολης στη νέα γενιά και στις δράσεις, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από το 2012 μέχρι και το 2021 από εθελοντές.

- Αποστολές εθελοντών στην Κωνσταντινούπολη.
- Βοήθεια στο πρόγραμμα κοινωνικής αλληλεγγύης.
- Μελέτη και ανάδειξη του Αρχείου του Πανεπιστημίου Σμύρνης.
- Ψηφιοποίηση Αρχείων Προσφύγων Μικρασιατικής Καταστροφής.
- Υποστήριξη της θερινής κατασκήνωσης της Παιδούπολης στην Πρώτη.
- Αποστολή 6 εθελοντών για τα κάλαντα στην Πόλη.
- Αποτύπωση της Ζαππείου Σχολής.
- Πραγματοποίηση έκθεσης στην Άγκυρα για τη συμβολή των Ρωμιών στην οθωμανική και μεταοθωμανική περίοδο.
- Προετοιμασία και παρακολούθηση της μελέτης συντήρησης του Μουσουλίου Χρηστάκη Ζωγράφου.
- Βοήθεια στη δημιουργία Μνημείου Πεσόντων Κωνσταντινουπολιτών στον Β' Π.Π.
- Επιμορφωτικά προγράμματα για μαθητές.
- Στατικές και ηλεκτρομηχανολογικές μελέτες για την Ιωακείμιο Σχολή στο Φανάρι.
- Τεχνική μελέτη του Ορφανοτροφείου Πριγκήπου για αποτροπή κατάρρευσής του.
- Βασική εκπαίδευση στελεχών αντιμετώπισης καταστροφών από τον Ε.Ε.Σ.
- Αποτύπωση Ασσυριακών μνημείων της περιοχής Τουρ-Αμπνίν.
- Έκδοση ημερολογίων 2022 σε συνεργασία με κωνσταντινουπολίτικα σωματεία εκτός Ελλάδος.
- Νέες δράσεις.
- Πρόγραμμα Ελπίς.
- Επίλυση του δημογραφικού προβλήματος στην Πόλη.

Ακολούθησε συζήτηση στοργυλής τραπέζης με συντονίστρια την κ. Δήμητρα Τσέτσικα. Συμμετείχαν οι κ.κ.: Φαίδων Τουφεξής, Διαμαντής Κομβόπουλος, ο οποίος παρουσίασε και βίντεο της Παιδούπολης, Αντιγόνη Μάρα, Δάφνη Ζαχαριάδου, Αλεξάνδρα Παπακωνσταντίνου, Παναγιώτης Κρανιδιώτης, Μαρία-Αλεξάνδρα Ηλιάδου, Γιάννης Κότσιας, Γιάννης Ορφανουδάκης, Αντώνης Φιλιππίδης, Ελίζα Φερεκίδου, Κώστας Καλτσάς, Αλεξάνδρα Κουμπούλη, Θανάσης Γιαλιάς, Μάριος Παπαγεωργίου.

Μίλησαν όλοι για την εμπειρία τους ως εθελοντές. Πολύ καλές οι τοποθετήσεις των κ.κ. Γιάννη Ορφανουδάκη, ο οποίος ασχολείται με θρησκευτικά ζητήματα, και Αντώνη Φιλιππίδη, ιδιοκτήτη μεγάλης εταιρίας τεχνολογίας λογισμικού στον τομέα υγείας στη Γερμανία, οι οποίοι μίλησαν από την Κων/πολη.

Πριν τελειώσει η εκδήλωση η σκηνοθέτης κ. Ευτυχία Φράγκου μίλησε για τη βοήθεια της Οι.Ομ.Κω. στην ταινία της και ο προσωρινός Πρόεδρος του «Σωματείου Εθελοντών για την Κωνσταντινούπολη» κ. Φαίδων Τουφεξής ανέφερε το πρόγραμμα των επόμενων δράσεων.

Στάθης Αρβανίτης

Αθλητικά Νέα

ΝΕΑ ΤΗΣ ΑΕΚ (ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ)

Διά την 23ην αγωνιστική του πρωταθλήματος Ελλάδος η ΑΕΚ αντιμετώπισε εντός έδρας τον ΠΑΣ Ιωάννινα τον οποίον ενίκησε 2-0. Στο Α' ημίχρονο, το αποτέλεσμα ήτο 0-0. Στο Β' ημίχρονο προηγήθη 1-0, ενώ επέτυχε και δεύτερο τέρμα και ήτο καλύτερη από τον αντίπαλο της. Στον επόμενο αγώνα με τον ΠΑΟ, στο γήπεδο της Λεωφόρου, ηττήθη 3-0 με τέρμα που εδέχθη στο 4' και με το σκορ να έχει διαμορφωθεί από το πρώτο ημίχρονο. Η ΑΕΚ είχε πολύ κακήν απόδοσιν και ως εκ τούτου η ευρεία νίκη του ΠΑΟ ήτο, σαφώς, δίκαιη. Στην συνέχεια, αντιμετώπισε στο ΟΑΚΑ τον ΠΑΟΚ με τις δύο ομάδες να μένουν ισόπαλες 1-1. Στο πρώτο ημίχρονο, η ΑΕΚ προηγήθη 1-0. Όμως αργότερα εδέχθη τέρμα, με το ημίχρονο αλλά και τον αγώνα να λήγουν με αυτό το σκορ το οποίο θεωρείται δίκαιο. Την επομένην αγωνιστικήν στο ΟΑΚΑ, στον τελευταίο αγώνα της κανονικής περιόδου ενίκησε τον Αστέρα Τριπόλεως 2-1. Η ΑΕΚ που ήτο καλύτερη στο Α' ημίχρονο, προηγήθη 1-0, όμως στην συνέχεια εδέχθη τέρμα και το ημίχρονο έληξε 1-1. Στο Β' ημίχρονο, έχασε πολλές ευκαιρίες αλλά κατάφερε να επιτύχει δεύτερο τέρμα και παίρνει την νίκη. Στον πρώτον αγώνα της φάσεως των play-off, αντιμετώπισε εκτός έδρας τον ΠΑΟ. Όπως και στον προηγούμενο αγώνα εδέχθη και πάλι τέρμα στο 4' από λάθος τής άμυνας της. Όμως, αυτήν την φορά υπήρχε στο γήπεδο μία διαφορετική ΑΕΚ αρκετά καλύτερη από τον αντίπαλο της, ισοφαρίζοντας τον αγώνα στο 45' με πέναλτυ. Στο δεύτερο ημίχρονο, ο ΠΑΟ ήτο βελτιωμένος αλλά η ΑΕΚ είχε την υπεροχή και έχασε ευκαιρίες, με τον αγώνα να μένει στο 1-1, σκορ που ίσως αδικεί την ΑΕΚ.

Διά το Κύπελλο Ελλάδος, η ΑΕΚ έμεινε ισόπαλη 0-0, εκτός έδρας, με τον ΠΑΟΚ ύστερα από έναν ισορροπημένον αγώνα χωρίς πολλές φάσεις. Θεωρητικά ήτο ένα αποτέλεσμα το οποίο εξυπηρετούσε την ΑΕΚ εν όψει της ρεβάνς στο ΟΑΚΑ. Εκεί, στο ημίχρονο οι δύο ομάδες ήταν ισόπαλες 0-0, ενώ στο δεύτερο προηγήθη η ΑΕΚ στο 83' και εφαινότο ότι θα έπαιρνε την νίκη. Όμως, στις καθυστερήσεις, στο 94' ο ΠΑΟΚ ισοφάρισε ενώ επέτυχε και δεύτερο τέρμα στο 96', με τον αγώνα να λήγει 1-2 και έτσι να προκρίνεται ο ΠΑΟΚ στον επόμενο γύρο. Πάντως, η γενική εικόνα αδικεί την ΑΕΚ η οποία εδικαιούτο, τουλάχιστον, την ισοπαλία ασχέτως του θέματος της προκρίσεως στην επομένην φάσιν.

Προ μερικών εβδομάδων απεβίωσε ο παλαίμαχος ποδοσφαιριστής του ΟΣΦΠ Βασίλ. Μποτίνος σε ηλικία 77 ετών ύστερα από μάχη με τον κορωνοϊό. Ο εκλιπών, τον οποίον είχε διεκδικήσει και η ΑΕΚ, από τον Βόλο, έπαιξε στον ΟΣΦΠ στην περίοδο 1964-1972, και μετά σε δύο άλλες ομάδες. Ήτο ένας ποδοσφαιριστής με πολλά χαρίσματα όπως, ταχύτητα, τεχνική αλλά κυρίως άλμα. Είχε αγωνισθή και στην Εθνική Ομάδα και είχε επιτύχει τρία τέρματα. Δυστυχώς, είχε πολλούς τραυματισμούς και διά αυτόν τον λόγο σταμάτησε το ποδόσφαιρο στην σχετικά νέα ηλικία των 28 ετών.

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ

Η ΑΕΚ διά το πρωτάθλημα Ελλάδος (Α1), στην 15ην αγωνιστικήν αντιμετώπισε εντός έδρας τον Απόλλωνα Πατρών ο οποίος έχει αρκετά καλή ομάδα. Ύστερα από αμφίρροπο αγώνα ενίκησε δύσκολα 77-75, ενώ στο ημίχρονο προηγείτο 43-41. Στην συ-

ΤΟΥ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΣΙΔΕΡΙΔΗ
Αναπλ. Καθηγητού ΕΜΠ

νέχεια, αντίπαλος ήτο ο Άρης, στην Θεσ/νίκη. Το παιχνίδι ήτο ισορροπημένο διά τρία δεκάλεπτα, με το ημίχρονο να λήγει 44-41. Στο τελευταίο δεκάλεπτο η ΑΕΚ κατέρρευσε και ηττήθη 91-73, με τον Άρη να παίρνει μία νίκη την οποία εδικαιούτο.

Στο Κύπελλο Ελλάδος, στον ημιτελικό της τελικής τετράδος [final four], είχε αντίπαλο τον ΟΣΦΠ, ο οποίος εφέτος αποτελεί την πληρέστερη ομάδα του πρωταθλήματος. Η ΑΕΚ παρά τις απουσίες προέβαλε σθεναράν αντίστασιν διά 3,5 δεκάλεπτα, προηγίθη 32-29, αλλά τελικώς υπέκυψε στην ανωτερότητα του αντιπάλου της και ηττήθη 70-76.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΠΑΟΚ (ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ)

Ο ΠΑΟΚ μετά τον αγώνα με την ΑΕΚ ο οποίος έληξε 1-1, όπως προανεφέρθη, αντιμετώπισε στην Θεσ/νίκη τον Ιωνικό με τον οποίον έμεινε ισόπαλος 1-1. Το ημίχρονο έληξε 1-0, αλλά ο Ιωνικός ισοφάρισε στο Β' ημίχρονο, αποτέλεσμα που θεωρήθη εκπληξίς. Στην συνέχεια στο ντέρμπυ της Θεσ/νίκης με τον Άρη, εκτός έδρας στο γήπεδο Χαριλάου, έμεινε ισόπαλος 0-0 ύστερα από μέτριο αγώνα. Ο τελευταίος αντίπαλος στην κανονική περίοδο ήτο, εκτός έδρας, η Λαμία η οποία κινδυνεύει με υποβιβασμό. Ο ΠΑΟΚ που ήτο ανώτερος ενίκησε 0-2. Το Α' ημίχρονο έληξε 0-1, ενώ στο δεύτερο ο ΠΑΟΚ επέτυχε και δεύτερο τέρμα. Στον πρώτον αγώνα των play-off, αντιμετώπισε τον ΠΑΣ Ιωάννινα την καλύτερη επαρχιακή ομάδα εφέτος. Ο ΠΑΟΚ ενίκησε δύσκολα 1-0 στις καθυστερήσεις.

Διά το Κύπελλο Ελλάδος, όπως ανεφέρθη, ο ΠΑΟΚ αντιμετώπισε στην Τούμπα την ΑΕΚ με την οποία έμεινε ισόπαλος 0-0. Στον δεύτερον αγώνα, στο ΟΑΚΑ, μετά την ισοπαλία στο ημίχρονο με 0-0, η ΑΕΚ προηγήθη 1-0, με τον ΠΑΟΚ να παίρνει την νίκη και την πρόκρισιν στα ημιτελικά [αντίπαλος ο ΟΣΦΠ], με τέρματα στις καθυστερήσεις.

Ο ΠΑΟΚ στο Europa Conference League διά τις Ευρωπαϊκές του υποχρεώσεις αντιμετώπισε εκτός έδρας την Midtjylland από την Δανία από την οποίαν ηττήθη 1-0. Στην ρεβάνς, στην Θεσ/νίκη, προηγήθη 2-0. Όμως, στο Β' ημίχρονο εδέχθη τέρμα στο τελευταίο δεκάλεπτο του αγώνος, ο οποίος έληξε 2-1 υπέρ του. Στην παράτασιν, όπου πλέον δεν ισχύει το εκτός έδρας τέρμα, δεν υπήρξε μεταβολή του σκορ. Στην διαδικασία των πέναλτυ, νικήτης ήτο ο ΠΑΟΚ με 5-3 προκρινόμενος στον επόμενο γύρο ως η μόνη πλέον εκπρόσωπος του Ελληνικού ποδοσφαίρου στην Ευρώπη. Εκεί, αντίπαλος ήτο η Βελγική Gent, με έδρα την Γάνδη. Στον πρώτον αγώνα στην Θεσ/νίκη ενίκησε ο ΠΑΟΚ 1-0.

ΚΑΛΑΘΟΣΦΑΙΡΙΣΙΣ

Ο ΠΑΟΚ διά την 15η αγωνιστική του Πρωταθλήματος Ελλάδος αντιμετώπισε εκτός έδρας την ΑΕΚ από την οποίαν ηττήθη 72-67 ύστερα από έναν αμφίρροπον αγώνα, προηγούμενος στο ημίχρονο με 36-41. Στην συνέχεια, στο Λαύριο, ενίκησε 59-61 την τοπικήν ομάδα η οποία στο πρώτο ήμισυ προηγείτο 32-31, μετά από ένα ενδιαφέρον και αμφίρροπο παιχνίδι. Επόμενος αντίπαλος, και πάλι εκτός έδρας, ήτο ο Ιωνικός Νικαίας τον οποίον ο ΠΑΟΚ ενίκησε δύσκολα 66-69 και χωρίς να είναι καλύτερος από την αντίπαλη ομάδα, η οποία στο ημίχρονο προηγείτο με 40-31.

Τέλος με γηπεδούχο τον Ηρακλή, ο οποίος κινδυνεύει με υποβιβασμό, ο ΠΑΟΚ που ήτο ανώτερος ενίκησε 73-84 προηγούμενος στο ημίχρονο 32-39.

α-Πολίτης

Η ΦΩΝΟΜΙΜΙΑ¹ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ Θ. ΚΟΛΜΑΝ

«πόλεμος είναι η συνέχιση της πολιτικής με άλλα μέσα...»²

Με τον διεξαγόμενο πόλεμο στην Ουκρανία για τρίτη εβδομάδα η επονομαζόμενη «μεταπολεμική» περίοδος για μια ακόμη φορά μετά το 1945 απομυθοποιήθηκε. Για μια ακόμη φορά, γιατί ως γνωστόν δεν είναι η πρώτη φορά που στην Ευρώπη μια χώρα εισβάλει σε μια άλλη για «ειρηνικούς» σκοπούς και ο πόλεμος βαπτίζεται «απελευθέρωση» των καταπιεσμένων. Κύπρος, Γιουγκοσλαβία και τώρα η Ουκρανία κατέβαλαν τον οβολό των άμαχων νεκρών, των προσφύγων και των χαμένων εδαφών από τις απρόκλητες (δεν κτύπησαν πρώτοι) πολεμικές πράξεις από την Τουρκία, τις ΗΠΑ και τη Ρωσία αντίστοιχα. Η ανθρωπότητα ζει μια ακόμη τραγωδία. Οι ποιητές των αρχαίων ελληνικών χρόνων μας διδάξανε ότι η τραγωδία ανατρέπει την κανονικότητα και με την απροσδιοριστία των μελλούμενων ανατρέπει και τον χρόνο. «Ίσως αυτή η τραγωδία όποια κι αν είναι η τελική της έκβαση, θα μείνει στην ιστορία ως ένα τέλειο παράδειγμα εφαρμογής του νόμου των ακούσιων συνεπειών».³

Σε κάθε πόλεμο τα τραγικά θύματα είναι τα παιδιά. Κυρίως αυτά που σκοτώνονται αλλά κι αυτά που ζούνε για να θυμούνται τις τραγωδίες που τους προκάλεσαν οι «σώφρονες» ενήλικες! Οι «πορνογράφοι» που ανενδοίαστοι σκηνοθετούν τα τανκς, τα μαχητικά αεροσκάφη, τις βόμβες τους ενάντια στις πόλεις, τα σπίτια, τα νοσοκομεία γνωρίζουν ότι δεν πρόκειται για παιχνίδι στον κυβερνοχώρο αλλά παιχνίδι γεωστρατηγικής κυριαρχίας.

Η «κατάρ» της γεωγραφίας σε συνδυασμό με τις πλουτοπαραγωγικές πηγές και τις ελκυστικές διαδρομές. Το γνωρίζουμε καλά και στην περιοχή του Αιγαίου και της Ανατολικής Μεσογείου. Στην προκείμενη περίπτωση η «Ουκρανία διαθέτει τον ασφαλή στρατηγικό διάδρομο με κατεύθυνση τη Μολδαβία και την Υπερδνειστερία⁴ ώστε η Ρωσία να προστατεύει τον χερσαίο διάδρομο προς την Κριμαία, σημαντικό στρατηγικό κέντρο και να δημιουργήσει επιχειρησιακό αντίβαρο στη αντιπυραυλική ασπίδα στο Ντεβσεέλου της Ρουμανίας».⁵

Ο πόλεμος αυτός παρόλο που επανέφερε στην επικαιρότητα την έννοια του «ελεύθερου κόσμου» στην πραγματικότητα δεν αφορά την επικράτηση του καπιταλισμού ενάντια στον σοσιαλισμό, μια και η εποχή του «ψυχρού πολέμου» έχει ενταφιαστεί ήδη το 1989. Αντιθέτως εγκαινιάστηκε ο επανασχεδιασμός ισχύος μεταξύ των ισχυρών αντίβαρων που αναδιατάσσονται με νέους όρους μεταξύ των ΗΠΑ, Ευρώπης, Κίνας και Ρωσίας.

«Όποια κι αν είναι τα επιμέρους στοιχεία της σύγκρουσης δεν αλλάζουν το βασικό σενάριο: ο πόλεμος θα αλλάξει τον γεωπολιτικό χάρτη του κόσμου και θα αναδιατάξει το ισοζύγιο ισχύος των υπερδυνάμεων, οι ΗΠΑ θα επανακάμψουν στην παγκόσμια σκηνή με νέα αφήγηση ιδεολογικής υπεροχής».⁶ Βέβαια να γνωστόν αγνοήθηκαν(γιατί άραγε;) οι παραινέσεις του παλιού λύκου Κίσινγκερ η Ουκρανία να αποτελέσει γέφυρα μεταξύ Δύσης και Ανατολής αντί της στρατηγικής περικύκλωσης όπως αναγνώστηκε η πρόθεσή της να γίνει μέλος του ΝΑΤΟ. «Ο πρώην υπουργός εξωτερικών της Αγγλίας Owen θύμισε στις 1/2/2022 στους Financial Times το πόσο στρατηγικά άστοχη υπήρξε η πολιτική της "θεσμικής εκθρόνισης"».⁷

Πρόκειται για την κυριαρχία του νόμου του ισχυρού ενάντια στο νόμο της δικαιοσύνης. Σ' όλους τους πολέμους καταπατώνται οι αρχές και τα διατάγματα του ΟΗΕ, της ΕΕ, της UNESCO και ταυτόχρονα στρεβλώνεται η αλήθεια. Η αλήθεια αποτελεί το πρώτο θύμα του πολέμου. Και μόνοι κερδισμένοι είναι οι βιομηχανίες παραγωγής όπλων. Ήδη εκπονούνται σχέδια για περαιτέρω στρατιωτικοποιήσεις, εξοπλισμούς και αγορές μαχητικών μέσων, αεροπλάνων, υποβρυχίων, ελικοπτέρων... Μέχρι και η πρότινος απέχουσα από εξοπλισμούς Γερμανία εξήγγειλε πρόγραμμα 100 δισεκατομμυρίων για εξοπλισμούς κι ας αρνείται από την άλλη πλευρά το ευρωπαϊκό ομόλογο!

Η παρέμβαση-διάγγελμα του γκέητ της Ρωσίας λίγο πριν την εισβολή στην Ουκρανία, που ως γνωστόν οι αναλυτές δεν την

περίμεναν, αποτελεί την επιτομή της «Αυτοκρατορίας που ξανά επιτίθεται!». Σ' αυτό το σημείο πρέπει να τονιστεί ως ιδιαίτερα ενθαρρυντικό η πρωτοφανής ταχύτητα αντίδραση της ΕΕ με πρωτόγνωρα επαχθή οικονομικά μέτρα ενάντια στους εισβολείς, καθώς και η πανστρατιά υποστήριξης των κατοίκων των βομβαρδισμένων πόλεων. Αλήθεια πόσο θα ήταν θεραπευτικό αν συνέβαινε κάτι ανάλογο το 1974! Κι όμως τα λάθη των ισχυρών της γης που φέρνουν την ανθρωπότητα στο χείλος της αυτοκαταστροφής δεν είναι «λάθη». Δυστυχώς είναι σχέδια που εκπονούνται επί «χάρτου» ποτισμένου με οργή αντί σκέψης. Με φανατισμό αντί σοφίας. Με απληστία αντί σωφροσύνης. Ο πόλεμος γεννά τέρατα και παραφροσύνη. (Η τον πόλεμο τον γεννούν τέρατα και παραφροσύνη).

Ο πόλεμος γεννάει ψέματα εκατέρωθεν. Και ο διεξαγόμενος πόλεμος πραγματοποιείται την εποχή των κοινωνικών δικτύων. Οι εικόνες είναι χείμαρρος, δεν προλαβαίνεις να τις αφομοιώσεις. Ξεχύνονται από παντού. Παιδιά που κλαίνε, μητέρες που τρέχουν αλαφιασμένες, κτίρια που φλέγονται, βομβαρδισμοί, αίμα, νεκροί στους δρόμους, πρόσφυγες που περπατάνε χιλιόμετρα, στρατιώτες με πλήρη οπλισμό έτοιμοι να πεθάνουν για τις δύο αντίπαλες πατρίδες... Και δίπλα οι αναμεταδότες των γεγονότων. Όλοι οι υπόλοιποι που είμαστε μακριά από το τραγικό σκηνικό του πολέμου ανάλογα με την πλευρά που ενημερωνόμαστε κάπου like στους ήρωες πάνω στο Φιδονήσι ή στους αιχμαλώτους που συνέλεξαν από το Φιδονήσι! «Το like είναι μόνο η αρχή γιατί στην εποχή των social media ο χρήστης παύει να είναι απλώς παρατηρητής, γίνεται με τη σειρά του κομιστής. Ενημερώνεται και ενημερώνει ως κρίκος μιας αλυσίδας. Άλλοτε της αλήθειας άλλοτε της προπαγάνδας. Ποτέ πριν η προπαγάνδα δεν διέθετε τόσο πρόθυμη καύσιμη ύλη!».⁸ Τα social media αναπαράγουν καύσιμη ύλη από βομβαρδισμούς άλλης χώρας, άλλης εποχής, ανθρώπους τους αλλάζουν την καταγωγή τους, μεταβάλλουν τη χώρα που ανήκουν τα μαχητικά, σκηνοθετούν συρράξεις και από τις δυο πλευρές κι όποιος «τσιμπήσει»! Η διακίνηση αυτής της επεξεργασμένης απάτης δεν απευθύνεται στους αντιπάλους, αλλά στους «οπαδούς» της κάθε πλευράς.

«Η δύναμη των social media είναι εξίσου σημαντική με τους Stinger, ας ξυπνήσουμε επιτέλους σ' αυτό τον τομέα.» Ο «τραγικός φακός» να είναι αληθινός κι όχι fake.

Πως ο απλός πολίτης μπορεί να ανιχνεύσει την αλήθεια; Χρειάζεται να επιστρατεύσει θάρρος, εξυπνάδα, τέχνη και κρίση όπως έλεγε ο Β. Brecht!¹⁰ ώστε να αποφλοιώσει την οργανωμένη προπαγάνδα από την πονηριά και τη σκοπιμότητα των επικοινωνιολόγων. Είναι πλέον γνωστό και δυστυχώς σιωπηλά αποδεκτό ο επιτιθέμενος να «αιτιολογεί» την πολεμική του πράξη συνδυάζοντας τις όποιες αλήθειες του με τις αντίστοιχες κατασκευασμένες. Το μίγμα κρατάει με άκρα μυστικότητα τις αναλογίες και τις δόσεις. Ας θυμηθούμε την σφαγή των Βοσνίων στη Σεμπρένιτσα, τα όπλα του Ιράκ, το πραξικόπημα στην Κύπρο πως χρησιμοποιήθηκαν από τους εισβολείς τότε. Τα ιστορικά γεγονότα, αφού εγγραφούν τις αμετάκλητες συνέπειες τους εκ των υστέρων, ανασκευάζονται με ένα ανώδυνο «συγγνώμη κάναμε λάθος»! Όμως οι άμαχοι νεκροί, οι πρόσφυγες, τα δακρυσμένα παιδικά μάτια μένουν απλά χωρίς δικαίωση. Με ένα «συγγνώμη» η Αμερική ξεμπέρδευε με την ανεπανόρθωτη ζημιά που προκάλεσε στην Κύπρο!

«Τούτος ο πλανήτης όμως δεν ανήκει στους αγγέλους ούτε στους ιδεαλιστές που βλέπουν σήμερα εκατομμύρια πρόσφυγες, κατά κύριο λόγο γυναίκες και παιδιά, να εγκαταλείπουν τις εστίες τους μέσα στον φόβο και να κάνουν σαν αυτό να συμβαίνει για πρώτη φορά».¹¹

Ο πόλεμος προκαλεί ανεπούλωτα τραύματα στους ανθρώπους, στις κοινωνίες, στα έθνη. Οι επιπτώσεις του δεν εξαλείφονται εύκολα και η συγχώρεση αργεί να έρθει κι αν ακόμη μετά

από ένα δυο μήνες υπογράφουν συνθήκες «ειρήνης». Ήδη οι ξεσπιτωμένοι έφτασαν στα έξη εκατομμύρια και απ' αυτούς δύο εκατομμύρια έγιναν πρόσφυγες. Ο πόνος δυσβάστακτος για τους νεκρούς, τους άστεγους, τους πρόσφυγες.

Δύο αδελφοί λαοί σφάζονται στον πόλεμο αυτό. Αυτός ο πόλεμος που προκάλεσε η Ρωσία διεξάγεται μπροστά στα μάτια των παιδιών που τρέχουν να σωθούν από τους βομβαρδισμούς στα καταφύγια και στην προσφυγιά. Τα παιδιά παρακολουθούν αθώα και ανήμπορα να ξετυλίγεται μπροστά τους το δράμα που προκάλεσαν οι «ώριμοι ενήλικοι».

«Πορνογραφία είναι η δολοφονία του αθώου βλέμματος χιλιάδων παιδιών της οικουμένης, ο εθισμός του κόσμου μας με το τρομαχτικό, η καλοζωισμένη αναισθησία μας στου διπλανού τον πόνο. Πορνογραφία είναι η πλαστογράφηση των λέξεων και των εννοιών. Η πλαστογράφηση της αλήθειας. Η πλαστή ταυτότητα της κάθε αλήθειας».¹²

Η φωνομιμία¹ υποβάλει και τον πόλεμο και την ειρήνη εμπλουτισμένες και οι δύο λέξεις με τη δύναμη αναπαραγωγής των κοινωνικών δικτύων. Φωνομιμία είναι απλά η σημερινή μορφή της προπαγάνδας. Εισέρχεται ως «δούρειος ίππος» στα σπίτια όλων των ανυποψίαστων πολιτών που επιλέγουν από ποιο κανάλι, ποιον δημοσιογράφο, ποιον φίλο του φατσβιβλίου θα «καταναλώσουν» ως «καύσιμη ύλη» για να την ανακυκλώσουν καταλλήλως.

Θα γεννηθεί άραγε ο σύγχρονος L. Tolstoy (Πόλεμος και Ειρήνη, 1866), F. Dostoyevsky (Εγκλημα και Τιμωρία, 1866), S. Eisenstein (Θωρηκτό Ποτέμκιν, 1925) να ανασυνθέσουν με την τέχνη τους την ειρήνη, τη φυγή, το τραγικό; Γιατί «η ουσία του τραγικού δεν βρίσκεται στο φακό του δημοσιογράφου που επιλέγει το εντυπωσιακό, το τρομερό, το απάνθρωπο, το εγκληματικό. Αλλά επιτρέπει με να πιστεύω πως στο περιθώριο των μεγάλων συμβάντων, ένα μωρό που κλαίει σε ένα δρόμο με σκόρπια και γνώριμα καθημερινά πράγματα (ρούχα, κουκλές, βιβλία) είναι η ουσία του τραγικού».¹³

Γιατί αν σωθεί το παιδί υπάρχει ελπίδα, όπως μας τραγούδησε ο Σιδηρόπουλος σε μουσική του Μίκη...

ΥΓ: Με αφορμή τις εικόνες που αναπαράγονται αυτές τις μέρες από τον πόλεμο στην Ουκρανία έρχεται στα μάτια μου η σκηνή από την ταινία «Θωρηκτό Ποτέμκιν»: Η μητέρα που τρέχοντας να σωθεί στις σκάλες της Οδησσού χάνει τον μικρό γιο της, ο οποίος ποδοπατείται από το πλήθος, ένα παιδικό καρτοτάκι κουτρουβαλάει μοναχό του και το αίμα τρέχει ασταμάτητα από τα μάτια

ΑΝΑΦΟΡΕΣ:

1. Ραψωδία δ' Οδύσσεια Ομήρου, «Η φωνομιμία στα χρόνια των σόσιαλ μίντια» Π. Μπουκάλα, Η Καθημερινή, 13/3/2022.
2. «Περί του Πολέμου» Carl Von Clausewitz 1832 (η τριλογία του πολέμου είναι επίκαιρη μέχρι και σήμερα: Α/Πρωτογενής βιαιότητα, μίσος, εκθρόνιση, Β/ Παιχνίδι πιθανοτήτων ευκαιριών-εμποδίων, Γ/ Υπαγωγή της λογικής στους πολιτικούς υπολογισμούς).
3. «Η ουκρανική ετερογονία των σκοπών» Π. Τσίμα, Τα Νέα 4-6/3/2022.
4. «Υπερδνειστερία ο ρωσικός διάδρομος στα σύνορα της Ουκρανίας» L. Ramirez, Le Monde Diplomatique Η Αυγή 6/3/2022.
5. «Το βασικό αίτιο της Ρωσικής Εισβολής» Σ. Λίτσα, Το Βήμα 6/3/2022.
6. «Διαβάζοντας τα σημάδια της επόμενης μέρας» Ν. Κυριακίδης, Η Αυγή 6/3/2022.
7. «Τα λάθη της Ευρώπης με τη Ρωσία» Π. Κ. Ιωακείμης, Το Βήμα 6/3/2022.
8. «Ο πόλεμος στην εποχή των social media» Ν. Λυμπεράκη, Το Βήμα 6/3/2022.
9. «Διδάγματα από τον πόλεμο στην Ουκρανία», Α. Παπαχελά Η Καθημερινή 13/3/2022.
10. Πέντε δυσκολίες για να γράψει κανείς για την αλήθεια, Β. Brecht, εκδ. Στοχαστής 2021.
11. «Το τέλος του ιδεαλισμού» Α. Αθανασόπουλου, Το Βήμα 13/3/2022.
12. Κείμενο από το πρόγραμμα της παράστασης «Πορνογραφία», Μ. Χατζδάκι 18 /1/1982.
13. «Ο τραγικός φακός» Κ. Γεωργουσόπουλου, Τα Νέα 4-6 /3/2022.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΚΗΔΕΙΑ

Την πολυαγαπημένη μας μητέρα, αδελφή, γιαγιά και συγγενή

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΟΓΡΕΤΜΕΝΟΓΛΟΥ
το γένος **ΚΙΟΣΕΦ**
εκ **Χαλκηδόνος**

Κωνσταντινουπόλεως κηδεύσαμε στις 5 Μαρτίου 2022 από τον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Χαλκηδόνος. Η ταφή έγινε στο κοιμητήριο Ζωοδόχου Πηγής Βαλουκλή.

Τα τέκνα **Σάββας Ογρετμένογλου** μετά της συζύγου του **Κυριακής, Προκόπης Ογρετμένογλου** μετά της συζύγου του **Αλεξάνδρας, Χριστίνα Ογρετμένογλου** μετά του συζύγου της **Ιάκωβου Πουλόγλου**
Η αδελφή Ελένη Πασκάλογλου το γένος **Κιόσεφ** και ο γιος της **Ραμόντ Πασκάλογλου**
Τα εγγόνια Νίκος Ογρετμένογλου μετά της συζύγου του **Φίονας, Ελπίδα Πουλόγλου, Αγγελική Ογρετμένογλου, Ευαγγελία Ογρετμένογλου** μετά του συζύγου της **Αχιλλέα, Συμεών Ογρετμένογλου, Νίκος Πουλόγλου, Άννα Μαρία Ογρετμένογλου, Χριστίνα Ογρετμένογλου**
Τα ανίψια και οι λοιποί συγγενείς

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Προς όλους τους συγγενείς και φίλους που παραβρέθηκαν στη νεκρώσιμη ακολουθία, τον ενταφιασμό και το 40ήμερο μνημόσυνο, κατέθεσαν στεφάνια και άνθη, διέθεσαν διάφορα ποσά σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, μας συλλυπήθηκαν με τηλεφωνήματα και όλους όσοι με οποιονδήποτε τρόπο συμμετείχαν στο πένθος μας για τον θάνατο της πολυαγαπημένης μας μητέρας

ΡΟΥΣΑΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

απευθύνουμε τις θερμότερες ευχαριστίες.

Οι γιοι της **Γεώργιος και Ιωάννης** μετά των οικογενειών τους

ΜΝΗΜΗ ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΑΣ

ANNA
(γένος **Τοπολιάν**)
ΚΟΛΜΑΝ

6 Ιουνίου 1927 Κωνσταντινούπολη - 10 Απριλίου 2020 Αθήνα

Τα παιδιά της **Νικόλαος και Μιχαήλ**
Οι νύφες της **Αφροδίτη και Λαμπρινή**
Τα εγγόνια της **Άννα, Γιάννης, Θεόδωρος, Άννα-Άρτεμις**

Τα δισέγγονά της **Φίλιππος, Μιχαήλ, Νικολέττα-Άννα**

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Βαθύτατα συγκινημένοι από τις εκδηλώσεις αγάπης και τιμής προς τη λατρευτή μας σύζυγο, μητέρα, γιαγιά, αδελφή, θεία, ανιψιά και συγγενή,

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΜΠΑΧΤΣΕΤΖΗ-MIRANKO

υποβάλλουμε και δημόσια τις ευλαβείς ευχαριστίες μας προς την Αυτού Θειοτάτη Παναγιότητα, τον Οικουμενικό μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο.

Οσαύτως προς την Αυτού Σεβασμιότητα τον Πατριαρχικό Επίτροπο Μητροπολίτη Γέροντα Χαλκηδόνος κ. Εμμανουήλ, εκπροσωπηθέντα από τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη κ. Θεοδώρητο, Διευθυντή του γραφείου εκπροσωπήσεως του Οικουμενικού Πατριαρχείου Αθηνών, προστάντα της νεκρώσιμης ακολουθίας, εκφωνήσαντα επικήδριο και μεταφέροντα λόγους παραμυθίας του Πατρός και Δεσπότης ημών Οικουμενικού Πατριάρχου. Προς τον Πανοσιολογιώτατο Αρχιμανδρίτη, τους ιερείς, τον διάκονο και τους χορούς του Ιερού Ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου Π. Φαλήρου.

Ιδιαίτερως προς τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Σηλυβρίας κ. Μάξιμο. Εγκάρδια ευχαριστούμε τους διά ψηφισμάτων τιμήσαντες την προσφυλή μας νεκρά εφοροεπιτρόπους του Ιερού Ναού Γενεθλίων της Θεοτόκου και του Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου Τόπκαπι.

Την εφοροεπιτροπή της κοινότητας Σταυροδρομίου, τον ιδρυτή, τον Λυκειαρχή της Ζωγραφείου Σχολής άρχοντα Ρεφερενδάριο της Μ.Χ.Ε. κ. Ιωάννη Δεμιρτζόγλου, τον καθηγητικό σύλλογο, το προσωπικό, τον Σύνδεσμο Γονέων και Κηδεμόνων του Ζωγραφείου Λυκείου. Ομοίως τον ιδρυτή, την εφορία, τους διευθυντές, καθηγητές, δασκάλους, μετά του προσωπικού και του Συνδέσμου Γονέων και Κηδεμόνων της Ζαππείου Σχολής. Τον Σύλλογο Ομογενών Εκπαιδευτικών, τους Συνδέσμους Αποφοίτων Ζαππείου, Ζωγραφείου και Ιωακείμίου, τον Σύλλογο Ζαππίδων Αθηνών και τον Σύνδεσμο των εν Ελλάδι Ζωγραφειωτών.

Εγκάρδιες ευχαριστίες απευθύνουμε προς τους τιμήσαντες διά επικηδείων, την πεφιλημένη μας νεκρή, ελλογίμους κ.κ. Ρίκα Μπεκιάρη Παντελάρα, Αιμιλία Θεοπούλου και Νικόλαο Κόλμαν. Επιπλέον θεωρούμε καθήκον όπως εκφράσουμε ευχαριστίες προς τους συνελθόντες στην εξόδιο ακολουθία, καταθέσαντες στεφάνους, διαθέσαντες ποσά υπέρ Σχολών και Σωματείων, τους διά γραμμάτων, ηλεκτρονικών μηνυμάτων, τηλεφωνημάτων συλλυπηθέντες και πάντες διαφορετικώς συμμετάσχοντες στο βαρύ μας πένθος. Ευχαριστούμε ιδιαίτερως τις εφημερίδες **Απογευματινή, ο Πολίτης, Ανατολή** και την υπηρεσία κηδεών Ποιμενίδη για την τηρηθείσα τάξη κατά την εξόδιο ακολουθία.

Η τεθλιμμένη οικογένεια

ΤΡΟΠΟΙ ΠΛΗΡΩΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ:

Στα γραφεία μας (Μαυρομικάλη 84 & Καλλιδρομίου) καθημερινά 9.00-15.00, με εισπράκτορα μετά από τηλεφώνω, με ταχυδρομική επιταγή, σε τράπεζα.

ΕΘΝΙΚΗ: 110/936221-54

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΜΙΡΑΝΚΟ-ΜΠΑΧΤΣΕΤΖΗ

Τούτη τη στιγμή του αποχαιρετισμού, που τα λόγια είναι αδύναμα να εκφράσουν τη θλίψη, τα συναισθήματα και ο πόνος παραμένει βουβός, τώρα που έχεις ξεκινήσει το μεγάλο σου ταξίδι, θέλουμε να πούμε δύο τελευταία λόγια αποχαιρετισμού.

Η Ιφιγένεια Μιράνκο Μπαχτσετζή, άξιο τέκνο του Ζαππείου, απεφοίτησε το 1968 με παναριστία από το Ζάππειο Παρθεναγωγείο και συνέχισε τις σπουδές της στη Ροβέρτειο Σχολή από όπου και απεφοίτησε το 1973. Ανέλαβε την Προεδρία του Συνδέσμου Αποφοίτων Ζαππείου στην Κωνσταντινούπολη σε δύσκολους καιρούς, το 1984 και υπήρξε πρόεδρος του Συνδέσμου επί 32 συναπτά έτη.

Το 1989 έλαβε κατόπιν εξετάσεων την επάρκεια διδασκαλίας μαθηματικών, από το Πανεπιστήμιο Μαρμαρά και στη συνέχεια πτυχίο παιδαγωγικών από το Πανεπιστήμιο Μιμάρ Σινάν. Από το 1993 δίδαξε φροντιστηριακά μαθήματα Μαθηματικών και Αγγλικών στο Σύνδεσμο Αποφοίτων Ζαππείου και το 1994 διορίζεται από το Ελληνικό Δημόσιο ως καθηγήτρια των Μαθηματικών. Το 2003 διορίζεται ως βιβλιοθηκάριος στο Ζωγράφειο Λύκειο και συνεχίζει στο ίδιο σχολείο την ενισχυτική διδασκαλία Μαθηματικών. Παράλληλα διδάσκει μαθήματα των Ελληνικών για μαθητές που χρειάζονται ενίσχυση και μαθήματα Τουρκικής και Ιστορίας και Γεωγραφίας στους Ελλαδίτες μαθητές. Ακόμη και μετά τη συνταξιοδότησή της, κατόπιν παράκλησης της Διεύθυνσης του Ζωγραφείου, ανέλαβε τη διδασκαλία των Μαθηματικών στους Ελλαδίτες μαθητές του Ζωγραφείου Λυκείου.

Θεωρούμε χρέος μας να σ' αποχαιρετήσουμε, εσένα που με ζήλο, αυταπάρνηση αλλά κυρίως με αγάπη συνέχισες τη μακρόχρονη εκπαιδευτική σου πορεία και κράτησες Θερμοπύλες στους χαλεπούς καιρούς για την ομογενειακή εκπαίδευση. Η προσφορά σου στα κοινά, στην εκπαίδευση της ομογένειας και στον Σύνδεσμο Αποφοίτων Ζαππείου της Κωνσταντινούπολης υπήρξε πολύτιμη.

Ήσουν και θα παραμένεις στη μνήμη μας ένας γλυκός και τρυφερός άνθρωπος που σκόρπιζες απλόχερα το γλυκό σου χαμόγελο και την καλοσύνη σου, στο συνάνθρωπο και σε όσους είχαν ανάγκη. Σε χαρακτήριζαν ο εθελοντισμός, η εργατικότητα, η ανιδιοτέλεια, η ευθυκρισία και η παρηρησία γνώμης.

Αγωνίστηκες και κατόρθωσες να πορευτείς σε δύσβατους δρόμους, διατηρώντας πάντα την αγάπη για ζωή και τη ζωντάνια που σε διέκρινε.

Θυμάμαι ακόμη την προθυμία και την αγάπη σου για τη μητέρα Σχολή όταν οργανώσαμε την εκδήλωση οι δύο Σύλλογοι, στη Ζάππειο Σχολή για τα 140 χρόνια της ίδρυσής της, τη ζωντάνια στο βλέμμα και στο πνεύμα σου, την τρυφερότητα με την οποία περιέβαλλες τη μεγάλη οικογένεια του Ζαππείου.

Δίδαξες στους μαθητές σου την αγάπη για τα κοινά, για τη μητέρα Σχολή της οποίας τις αναμνήσεις κρατάμε ζωντανά μέσα μας.

Είχες την τύχη να απολαμβάνεις τη θαλπωρή και την αγάπη των εγγονών και των θυγατέρων σου, της Όλγας στην οποία ενεφύσησες την αγάπη για τα κοινά, έμπρακτη απόδειξη η ενεργή συμμετοχή της στο Δ.Σ. του Συλλόγου μας.

Ως αντίδωρο της αγάπης και της στοργής με την οποία μας περιέβαλλες σου ανταποδίδουμε τη βαθιά ευγνωμοσύνη και την απέραντη αγάπη μας.

Σήμερα συγκεντρωμένοι όλοι εδώ σε αποχαιρετούμε.

Καλό Παράδεισο, η αγάπη και η σκέψη μας θα σε συντροφεύουν πάντα.

Αιμιλία Θεοπούλου

Αν. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών

Πρόεδρος Συλλόγου Ζαππίδων

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ
ΑΠΟ ΤΟ 1982

Αγίου Αλεξάνδρου 50, Παλαιό Φάληρο
Τηλ.: 210 9828800, 210 9814891
Κιν.: 6944 143133, 6944 242570
www.poimenidi.gr

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ

«ΠΙΣΤΩΦ»

ΤΟ ΓΝΩΣΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ, ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ - ΤΑΞΙΜ

τώρα και στο Φάληρο

Θα βρείτε σ' αυτό φροντίδα και ειλικρινή συμπαράσταση

ΑΓΙΑΣ ΒΑΡΒΑΡΑΣ 73Α, Π. ΦΑΛΗΡΟ

210.98.38.801 - 210.98.28.070

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΣΕΒΑΣΜΙΟΤΑΤΕ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΕ ΕΚΠΡΟΣΩΠΕ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΑ ΛΑΟΔΙΚΕΙΑΣ ΚΥΡΙΕ ΘΕΟΔΩΡΗΤΕ,
ΑΓΙΟΙ ΙΕΡΕΙΣ, ΕΥΛΑΒΕΙΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Αποφοίτων Ζαπτείου στην Κωνσταντινούπολη, εκ μέρους του Ιδρυτή, της Σχολικής Εφορίας, των Διευθύνσεων και εκπαιδευτικών του Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου του Ζαπτείου ανέλαβα το ιερό καθήκον να απευθύνω τον ύστατο χαιρετισμό στην πολυαγαπημένη μας κ. Ιφιγένεια.

Πολυαγαπημένη μας κ. Ιφιγένεια, το θλιβερό άγγελμα του θανάτου σας, πότισε τις καρδιές μας με ανείπωτο πόνο και απέραντη θλίψη.

Ο Θουκυδίδης στον *Επιτάφιο* του, εκφράζει το φόβο πως οι έπαινοι προς τους νεκρούς μπορεί να θεωρηθούν υπερβολικοί, γιατί ο θάνατος εξωραίζει τους ανθρώπους. Λίγες όμως είναι οι περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα εγκώμια έρχονται απλά να περιγράψουν αλήθειες και, ακόμη πιο σπάνιες, οι περιπτώσεις που τα λόγια είναι φτωχά για να αποδώσουν το πραγματικό έργο και την εξαιρετική προσφορά συγκεκριμένων ανθρώπων.

Ο θάνατος της Ιφιγένειας Μιράνκο δεν είναι από τους συνηθισμένους θανάτους ενός επιτυχημένου ανθρώπου και ενός καταξιωμένου εκπαιδευτικού. Είναι μια μεγάλη απώλεια για την ομογενειακή παιδεία, αλλά και για την ευρύτερη Ρωμαϊκή Κοινότητα.

Η μακαριστή Ιφιγένεια Μιράνκο υπήρξε πολυσχιδής προσωπικότητα της εκπαιδευτικής, κοινωνικής και πολιτιστικής ζωής της Πόλης. Υπήρξε άριστη σύζυγος, εξαίρετη μητέρα, εκλεκτή συνάδελφος, επιτυχημένη εκπαιδευτικός, άξια Πρόεδρος. Αρχόντισσα με όλη τη σημασία της λέξης. Διακρινόταν για την αγάπη, την ευαισθησία, την τρυφερότητά της. Η ζωή της υπήρξε ζωή προσφοράς, ανθρωπιάς και συγκατάβασης. Στην καθημερινότητά της ήταν απλή, λιτή, απέρριπτη, δωρική, χωρίς ίχνος έπαρσης και εγωισμού.

Η παρουσία μου αποτελεί έναν ελάχιστο φόρο τιμής στην αγαπητή κυρία Ιφιγένεια που έχει προσφέρει σπουδαίο κοινωνικό έργο, συμβάλλοντας αποφασιστικά στη μόρφωση και τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών μας, αλλά και για την ανεκτίμητη προσφορά της στο Σύνδεσμό μας.

Είμαι εδώ, για να τιμήσω μία εκπαιδευτικό που πάλεψε να διαμορφώσει ακέραιους χαρακτήρες, να μεταλαμπαδεύσει στους μαθητές της γνώσεις απαραίτητες, ώστε να διαμορφώσουν ψυχές γεμάτες ιδανικά και να εξελιχθούν στο μέλλον άξιοι πολίτες και άνθρωποι. Βρίσκομαι εδώ για να τιμήσω μία εκπαιδευτικό που είδε το παιδαγωγικό της έργο ως χρέος και όχι ως βιοποριστικό επάγγελμα, που αφουγκράστηκε τις ανησυχίες και τα θέλω των παιδιών της νέας γενιάς, που κατανόησε τις λεπτές χορδές της γνώσης και τις μετέδωσε στους μαθητές της. Είναι γεγονός, ότι τη δόξα και την αίγλη δεν τη δίνουν οι κοινωνικοί τίτλοι, αλλά η αναγνώριση της προσφοράς του δασκάλου προς το μαθητή.

Στον ιστορικό Σύνδεσμό μας έδωσε το δικό της στίγμα, έφερε και εμπέδωσε ένα φιλελεύθερο πνεύμα έκφρασης και δράσης.

Μαζί με τις συνεργάτιδες της έδωσε πολλές μάχες. Κι εμείς όλες μαζί με τη δική της έμπνευση και καθοδήγηση θα παλέψουμε για την πρόοδο και τον εκσυγχρονισμό του Συνδέσμου μας.

Τη βλέπαμε όλα τα χρόνια να τρέχει, να εναλλάσσει διάφορους ρόλους στην προσπάθειά της να δημιουργηθεί ένας σύνδεσμος αντάξιος της ποιότητας και των φιλοδοξιών των ανθρώπων που τον αποτελούν. Ένα σύνδεσμο για τον οποίο όλες περφηανευόμαστε που είμαστε μέλη του.

Στο Σύνδεσμό μας έζησε ωραίες στιγμές. Είναι ο χώρος που αγάπησε και αγαπήθηκε πολύ και θα την αναπολούμε πάντα με αγάπη.

Την ευχαριστώ και προσωπικά για την εμπιστοσύνη της προς το άτομό μου παραδίδοντας τη σκυτάλη της προεδρίας του Συνδέσμου και της υπόσχομαι ότι θα προσπαθήσω να φανώ αντάξια των προσδοκιών της.

Ολοκληρώνοντας, πολυαγαπημένη και χιλιάκριβη κ. Ιφιγένεια, θα ήθελα εκ μέρους του Δ.Σ. του Συνδέσμου Αποφοίτων Ζαπτείου στον οποίο η προσφορά σας υπήρξε απαράμιλλη αλλά και εκ μέρους όλης της οικογένειας της Ζαπτείου Σχολής να σας απευθύνω τον ύστατο χαιρετισμό και να σας ευχηθώ καλό ταξίδι στα ουράνια σκηνώματα, όπου σύμφωνα με την Αγία μας Εκκλησία, δεν υπάρχει πόνος, λύπη και στεναγμός, αλλά ζωή ατελεύτητη.

Ευχόμαστε ο Πανάγαθος Θεός να σας κατατάξει μετά των δικαίων και να χαρίσει βάλασμο στον πόνο της οικογενείας σας και όλων των γνωστών και φίλων σας.

Καλό ταξίδι,
Ας είναι ελαφρύ το χώμα της γης, που θα σας δεχθεί.
Αιώνια σας η μνήμη.

Δρ Ρίκα Μπεκιάρη Παντελάρα

ΑΚΟΙΝΩΝΗΤΟΙ ΜΕΝ ΟΡΘΟΔΟΞΟΙ ΔΕ

Ένα κείμενο, που δημοσιεύτηκε τον Απρίλιο 2020 στο Φως Φαναρίου.
Μην το προσπεράσετε αδιάφορα, διαβάστε το, γιατί είναι ακόμα επίκαιρο!

ΤΟΥ Μ. ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΣΕΤΣΗ

Βλέποντας την έντονη συζήτηση που διεξάγεται επ' εσχάτων, παραμονές της Μεγάλης Εβδομάδος και του Πάσχα, σχετικά με τα αυστηρά μέτρα τα οποία ελήφθησαν εκ μέρους της Ελληνικής Κυβερνήσεως και της Αγιοτάτης Εκκλησίας της Ελλάδος για την αποσόβηση του θανατηφόρου κορωνοϊού, αλλά παρακολουθώντας και την δυσφορία των πιστών, επειδή, χρονιάρες μέρες, λόγω του επιβληθέντος κατ' οίκον εγκλεισμού θα στερηθούν τον εκκλησιασμό και θα μείνουν ακοινώνητοι, ήρθε στη μνήμη μου κάτι που συνέβαινε στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Φανάρι χρόνια πριν. Την εποχή που κατά το δεύτερο ήμισυ της δεκαετίας 1940 ήμουν κανονάρχης στο αριστερό Αναλόγιο του Πατριαρχικού Ναού, παρά τους πόδας του Άρχοντος Λαμπαδαρίου Θρασυβούλου Στανίτσα, του καλλικέλαδου.

Κάθε έτος, την ημέρα της Εορτής των Θεοφανείων, ερχόταν στο Φανάρι ένας σαραντάχρονος περίπου Πόντιος από την Τραπεζούντα. Προσευχόταν σε μια γωνία του Σολέα με ευλάβεια, κατάνυξη, αλλά και κάποιο φόβο στα μάτια. Μετά την Απόλυση, κατευθυνόταν αμέσως στην Βόρεια Πύλη του Τέμπλου, παρελάμβανε από τα χέρια του κυρ Γιάννη, του Α' Κανδηλάπτου του Πατριαρχικού Ναού, ένα γαλόνι Μεγάλου Αγιασμού και έναν ευμεγέθη σάκο Αντιδώρου και ευθύς ελάμβανε την άγουσα προς τον Πόντο.

Το αστραπιαίο αυτό ταξίδι από τον Πόντο στην Πόλη δεν αποσκοπούσε σε τίποτε άλλο παρά στο να δοθεί στους από δεκαετίες ολόκληρες αλειτούργητους και ακοινώνητους Πόντιους κρυπτοχριστιανούς η δυνατότητα να μεταλάβουν, ελλείψει Τιμίων Δώρων, τουλάχιστον κάτι το άγιο και ευλογημένο από τα χέρια ενός ορθοδόξου παπά. Μια σταλιά Μεγάλου Αγιασμού και ένα κομμάτι Αντιδώρου.

Μπροστά στην αγανάκτηση ουκ ολίγων Ορθόδοξων, διότι φέτος θα μείνουν ακοινώνητοι την νύκτα του Πάσχα, γεννάται το εξής εύλογο ερώτημα:

Όσοι ενοχλούνται σήμερα με τα προληπτικά μέτρα που ελήφθησαν, θα μπορούσαν άραγε «να μπουν στο πετσί» των αναριθμητων κρυπτοχριστιανών οι οποίοι ζουν στον Πόντο και στα βάθη της Ανατολίας; Αυτών που λόγω βίαιου εξισλαμισμού γεννώνται και πεθαίνουν τους ζουν εδώ και εκατό περίπου χρόνια ακοινώνητοι μεν, σε διαρκή όμως κοινωνία με τον Σωτήρα Χριστό, επ' ελπίδι ζωής αιωνίου;

Αυτοί, λοιπόν, οι Ορθόδοξοι που με ένα ιδιάζοντα, και ξενίζοντα ομολογουμένως, τρόπο

ζουν χριστιανικά και εν αφελόττη καρδιάς, δεν θα ακούσουν από τα χείλη του Κυρίου το «κληρονομήσατε την ητοιμασμένην υμίν βασιλείαν από καταβολής κόσμου» επειδή, λόγω των συνθηκών, παραμένουν ακουσίως ακοινώνητοι; Δεν θα ενωτισθούν το κάλεσμα του Χριστού «ευ, δούλε αγαθέ και πιστέ, είσελθε εις την χαράν του κυρίου σου»;

Σαράντα ολόκληρα χρόνια περίμεναν αλειτούργητοι και ακοινώνητοι κάτω από τη στυγνή δικτατορία του Εμβέρ Χότζα οι Βορειοηπειρώτες και οι λοιποί Ορθόδοξοι της Αλβανίας διά να ψάλουν το «Χριστός Ανέστη» και να μεταλάβουν Σώμα και Αίμα του Χριστού. Και εβδομήντα χρόνια, οι Ρώσοι Ορθόδοξοι που σάπιζαν στα Σταλινικά Γκουλάγκ της Σιβηρίας. Δεν είχαν μείνει αλειτούργητοι και ακοινώνητοι, χωρίς Πάσχα και χωρίς Χριστούγεννα, 200.000 και πλέον Ρωμιοί Ορθόδοξοι κατά τη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, όταν η Οθωμανική Αυτοκρατορία είχε δημιουργήσει τα απαισιές μνήμης «τάγματα εργασίας», τα λεγόμενα «αμελέ ταμπουρού», για τα οποία ομιλεί η Διδώ Σωτηρίου στο θρυλικό μυθιστόρημά της Ματωμένα Χώματα;

Λοιπόν, αγαπητοί Πατέρες, αδελφοί και αδελφές, να μη μεμψιμοιρούμε και να μη ψέγουμε τους Πολιτικούς και Εκκλησιαστικούς ηγέτες επειδή μας επέβαλαν τον εγκλεισμό στα σπίτια μας και συνεπώς φέτος μάλλον δεν θα εορτάσουμε εν Εκκλησίαις Πάσχα Κυρίου. Αλλά με καρτερία να περιμένουμε να παρέλθει αφ' ημών το πικρόν τούτο ποτήριον. Να παραδειγματιστούμε από τον τρόπο που αντιμετώπισαν κάποτε χιλιάδες Ορθόδοξων τις αντιξοότητες που συνάντησαν στην ζωή τους.

Καθώς έλεγε το Σάββατο του Λαζάρου ο Σεπτός Οικουμενικός Πατριάρχης μας στο μήνυμά του επί τη εισόδω εις την Αγίαν και Μεγάλην Εβδομάδα: «Θά περάσει γρήγορα ὁ καιρός, θά ξεπεραστεί ἡ πανδημία, θά ἐπουλωθοῦν σὺν Θεῷ οἱ πληγές. Εὐχομαί νά βγοῦμε ὅλοι μας ἀπὸ τὴν κρίση, ἔχοντας ἀνακαλύψει τὴν διάσταση τοῦ βάθους τῶν πραγμάτων καί βιώσει τὴν «καλὴν ἀλλοίωσιν». Αμήν.

Φως Φαναρίου, 12/4/2020

πρόσωπα και άνθρωποι

Α' ΜΕΡΟΣ

Η διακεκριμένη Ελληνίδα pianίστα και συνθέτρια

Ελένη Καραϊνδρου

Η σημαντικότερη Ελληνίδα συνθέτρια των ημερών μας. Τον Οκτώβριο του '21 της απονεμήθηκε το βραβείο «Lifetime Achievement Award» στο Φεστιβάλ της Γάνδης στο Βέλγιο, για την εξαιρετική της συμβολή στην κινηματογραφική μουσική. Έχουν γραφτεί πάρα πολλά άρθρα και συνεντεύξεις γύρω από το όνομά της, μελέτες και διδακτορικά σχετικά με το είδος της μουσικής που δημιούργησε. Η μυθική της σύνθεση «Το Βαλς του Γάμου», εδώ και πολλά χρόνια ομορφαίνει με μαγικό τρόπο κάθε πέρασμά μας. Το διάβα μας από το Πέρα της Κωνσταντινούπολης, που ομιλεί για την ιστορική ελληνικότητά του.

ΤΗΣ ΚΟΡΝΗΛΙΑΣ ΤΣΕΒΙΚ ΜΠΑΪΒΕΡΤΙΑΝ

■ **Προτού επεκταθούμε στα θέματα που αφορούν την τέχνη σας, μπορείτε να μας αφηγηθείτε με λίγα λόγια τα σημαντικά παιδικά σας χρόνια, τα οποία αποτέλεσαν το ξεκίνημα της καλλιτεχνικής σας σταδιοδρομίας;**

Τα πολύ δύσκολα εκείνα χρόνια πολέμου, ο πατέρας είχε στείλει την οικογένειά του στο χωριό. Γιατί εκεί γενικώς επικρατούσε πιο ήρεμη κατάσταση σε σχέση με την Αθήνα, όπου οι άνθρωποι πέθαιναν στους δρόμους. Είχαμε άνεση ανάμεσα στη φύση και τα ζώα μας. Την κατσίκια λχ της οποίας πίναμε το γαλατάκι... Εκεί έζησα τα πρώτα επτά μου χρόνια. Ήταν μαγικά. Ζούσαμε σε ένα χωριό πανέμορφο, χωμένο κυριολεκτικά μέσα στο δάσος σε υψόμετρο 600 με 700 μέτρων. Γύρω γύρω δάση, βελανιδιές, πλατάνια, κερασιές. Ένας μαγικός τόπος ελευθερίας για μας, τα παιδιά. Όταν επιστρέψαμε στην Αθήνα, στα επτάμισή μου χρόνια, επειδή ο πατέρας μου ήταν εκπαιδευτικός, μαθηματικός, του παραχώρησαν ένα υπόγειο διαμέρισμα σε ένα σχολείο στους Αμπελοκήπους, τη Σχολή Νεστορίδου. Δίπλα στο σχολείο βρισκόταν ένας κινηματογράφος που λεγόταν ΦΛΕΡΥ. Απ' όλα τα παράθυρα του σχολείου μπορούσες να δεις την οθόνη και να παρακολουθήσεις την ταινία. Πράγμα που το έκανα με πολύ ζήλο. Αυτή είναι η πρώτη μου εικόνα. Η εικόνα της Αθήνας και του σχολείου όπου εγκατασταθήκαμε. Από μια εσωτερική σκάλα, βρέθηκα σε έναν χώρο όπου υπήρχε ένα πιάνο. Αυτή ήταν η πρώτη μου επαφή με το πιάνο. Μου άρεσε πολύ και πες πες, κατάφερα να πείσω τον πατέρα μου να μου βρει κάποιον να μου διδάξει. Με ανέλαβε μια πολύ καλή και γλυκιά δασκάλα πιάνου στους Αμπελοκήπους, η οποία κατάλαβε το ταλέντο μου και μου έδωσε την πρώτη βοήθεια για να ξεκινήσω όμορφα τις σπουδές μου γύρω από το πιάνο.

■ **Πώς συνέχισε η περιπέτεια του πιάνου έως την συνέχιση των σπουδών σας στο Ωδείο;**

Η μαμά μου πέθανε όταν έγινα επτάμισή χρονών. Στα δέκα μου χρόνια ο πατέρας μου ξαναπαντρεύτηκε με μια πολύ νέα εξαιρετική

γυναίκα, η οποία έμενε στο κέντρο της Αθήνας. Εκεί, απέναντι από το σπίτι της κατοικούσε και η δασκάλα η οποία με έβαλε στο ωδείο. Η ύπαρξη του πιάνου στο σπίτι στάθηκε αποφασιστικός παράγοντας στη συγκράτησή μου να παντρευτούν. Ήταν ένα πάρα πολύ ωραίο, μαγικό πιάνο με δουλεμένα χρυσά σκαλιστά κηροπήγια δεξιά κι αριστερά. Θα πρέπει να ήταν Λέμαν η μάρκα του. Ήταν πολύ παλιό, το είχε φέρει κάποιος παππούς από τη Βιέννη.

Έτσι στα δέκα μου πήγα σε άλλη καθηγήτρια, την κυρία Ματαράγκα. Αυτή με έβαλε στο ωδείο όπου έμεινα περίπου δέκα επτά χρόνια. Το '67, στη δικτατορία, έφυγα για το Παρίσι.

■ **Παράλληλα με τις μουσικές σας επιδόσεις είχατε ενδιαφέρον και για την Ιστορία. Κάνατε σπουδές Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο. Πώς εξηγείτε την τάση σας αυτή προς την Ιστορία;**

Ο πατέρας μου ήταν μαθηματικός και ανησυχούσε, διότι ενδιαφερόμουν μόνο για τη μουσική. Φοβόταν ότι η μουσική δεν θα ήταν αρκετό όπλο για να επιβιώσω. Έτσι διάλεξα κάτι που πραγματικά πίστευα ότι θα μου δώσει μια μόρφωση. Κι επειδή αγαπώ πολύ την Ιστορία και την Αρχαιολογία, επέλεξα να σπουδάσω στον τομέα αυτό. Έδωσα μάλιστα εξετάσεις χωρίς να ετοιμαστώ καθόλου τελειώνοντας το σχολείο. Ήμουν καλή φοιτήτρια και αγαπούσα αυτόν τον κλάδο πάρα πολύ, όπως και τους καθηγητές μου. Από την άλλη έπαιζα και το πιάνο που υπεραγαπούσα ...

■ **Σήμερα διατηρείται ακόμη δεσμούς με το Τύχιο Φωκίδας, όπου ζήσατε τα πρώτα παιδικά σας χρόνια; Πηγαίνετε ποτέ;**

Το χωριό μας τότε, παλιά, είχε 500 κατοίκους να φανταστείτε. Τώρα θα έχει καμιά 30αριά, λόγω της αστυφιλίας που αναπτύχθηκε σε σημείο εγκληματικό. Όλα τα χωριά μας εγκαταλείφθηκαν, ερήμωσαν και οι άνθρωποι μαζεύτηκαν στο κέντρο. Γιατί ούτε σχολεία λειτουργούσαν πλέον ούτε κέντρα υγείας ούτε δουλειές για τους νέους υπήρχαν, ώστε να μείνει ο κόσμος. Αυτά τα χρόνια της ζωής

μου λοιπόν ήταν πολύ καθοριστικά... Η ελευθερία που έζησα σε ένα μέρος που δεν είχε ανέσεις. Είχε όμως ομορφιά. Δεν είχαμε ηλεκτρικό, ούτε νερό τρεχούμενο στο σπίτι. Έπρεπε να το κουβαλάς. Να ανάβεις λάμπα το βράδυ. Ήταν μαγικά αυτά τα σπίτια, τα πέτρινα. Τη νύχτα μέσα από τα παράθυρά τους έβλεπες τις λάμπες να φωτίζουν. Είχε κάτι «αγγελοπουλικό» όλη αυτή η ιστορία...

Ο πατέρας μου αφού φύγαμε από το χωριό δεν ήθελε να ξαναπατήσει. Γιατί αγαπούσε πολύ τη μαμά. Είχαν παντρευτεί πολύ νέοι, μάλιστα την έκλεψε όταν ήταν φοιτητής, επειδή οι γονείς της μαμάς μου δεν επέτρεπαν το γάμο. Το ότι ήταν φοιτητής ο μπαμπάς δεν τους γέμιζε το μάτι. Έκανα πολλά χρόνια να γυρίσω στον παράδεισο των παιδικών μου χρόνων. Πήγα γύρω στα 19 με 20 μου. Τότε βέβαια δεν είχα σπίτι, γιατί τα είχε δώσει όλα ο πατέρας μου. Είχα όμως τις θείες μου, τους θείους μου. Ήταν συγκινητική επίσκεψη για μένα, ύστερα από τόσα χρόνια. Ο αδερφός μου, που ήταν μεγαλύτερός μου κατά επτά χρόνια, νοσταλγούσε πολύ το χωριό. Κάποια στιγμή έμαθε ότι πωλείται το σπίτι μας, το πατρικό. Το ξαναγοράσαμε και το ανακαινίσαμε. Ο αδερφός μου ήταν πολιτικός μηχανικός. Μετά τη μεταπολίτευση ξαναφτιάξαμε το στέκι μας. Κι εγώ αργότερα πήρα το διπλανό σπίτι. Ο αδερφός μου είχε δυο γιους, εγώ επίσης είχα τον γιο μου. Καθώς μεγάλωσαν τα παιδιά είχαμε εγγόνια με αποτέλεσμα να μην χωράμε στο ένα σπίτι. Έτσι από το '94 έχω αγοράσει το διπλανό σπίτι, το οποίο έγινε πολύ ωραίο, έχει όλα τα απαραίτητα και, βέβαια, κι ένα πιάνο. Έχει τα πάντα για να πηγαίνουμε με τον άνδρα μου, για δουλειά, για ηρεμία και περισυλλογή. Από τη θάλασσα απέχει μόνο μισή ώρα. Κι αυτό είναι άλλο ένα θετικό χαρακτηριστικό του σπιτιού. Ενώ είσαι στα ψηλά του βουνού, έχεις όλες τις χαρές του βουνού, στους πρόποδες έχεις και τη θάλασσα. Είμαστε κοντά στη Ναύπακτο, στο Μοναστηράκι, στο Σκάλωμα.

■ **Κατά τη φοιτητική σας ζωή στην Αθήνα, πολιτικοποιηθήκατε;**

Ποτέ μου δεν εντάχθηκα σε ένα πολιτικό

κόμμα. Ήμουν πολιτικοποιημένο άτομο με την έννοια ότι με πονούσε η κοινωνική αδικία, ήθελα δικαιοσύνη. Όλα τα νέα παιδιά, αυτό θέλουνε νομίζω για τον τόπο τους. Την περίοδο της χούντας, ήμασταν εναντίον της. Πώς να το κάνουμε; Με πιάσανε, με τραβολόγησαν, με πήγαν στην ασφάλεια, μαζί με το παιδάκι μου μάλιστα, το οποίο τότε ήταν 4,5 χρονών. Το είχα πάρει μαζί, γιατί είχα ακούσει ότι καλύτερα είναι να πας με το παιδί για να βγεις εύκολα. Κι έτσι έγινε. Στη συνέχεια με βοήθησε και η οικογένειά μου κι έφυγα στο εξωτερικό. Είχα προστατέψει, είχα φιλοξενήσει ανθρώπους που κυνηγόυσαν. Οι γονείς μου ήταν ανίδεοι γι'αυτά. Δεν τους τα έλεγα για να μην τους στενοχωρέσω.

■ **Πώς ήταν η ζωή σας στο Παρίσι; Βρήκατε αυτό που ζητούσατε;**

Το ότι έφυγα μου βγήκε σε καλό. Είχα τελειώσει τις σπουδές μου στο πανεπιστήμιο, είχα ολοκληρώσει τις σπουδές μου στο πιάνο, είχα ετοιμάσει το δίπλωμά μου και η ζωή μου άλλαξε ριζικά εκεί. Στο Παρίσι έμεινα 7-8 χρόνια κι άνοιξαν οι ορίζοντές μου... 7 χρόνια σπούδασα στη Σορβόνη, στην «Εθνομουσικολογία», που μου άρεσε πάρα πολύ και μου έδωσε την ευκαιρία να πάρω υποτροφία από τη γαλλική κυβέρνηση. Πράγμα το οποίο ήταν απαραίτητο για να μείνω. Στη συνέχεια συνεργάστηκα εντελώς τυχαία με τη Νάνα Μούσχουρη, η οποία ήταν τότε πάρα πολύ διάσημη. Της έκανα ένα πρώτο τραγούδι, κατόπιν ένα άλλο σε δίσκο 45 στροφών, το οποίο πούλησε πάρα πολλά αντίτυπα κι έτσι άρχισα να ζω πιο άνετα. Επίσης γράφτηκα στο ωδείο, στη Schola Cantorum, για να συνεχίσω σπουδές ενόρχηστρωσης και διεύθυνσης ορχήστρας, όλα αυτά που με ενδιέφεραν και δεν πρόφθασα να ολοκληρώσω τις σπουδές στην Αθήνα. Το Παρίσι δεν το συζητάμε, την εποχή εκείνη ήταν παράδεισος, κέντρο φωτός και πολιτισμού. Ζούσαν τότε εκεί 30 χιλιάδες Έλληνες που είχαν αποτραβηχτεί προς τα εκεί. Δεν έκανα πολύ παρέα με Έλληνες, γιατί και δεν προλάβαινα και ήμουν στο πανεπιστήμιο, δούλευα για το ωδείο, μεγάλωνα το παιδί μου. Οπότε δεν

είχα χρόνο για παρέες. Βέβαια κάποτε, κάποτε μαζευόμασταν κι έβλεπα ανθρώπους, οι οποίοι έγιναν μάλιστα σπουδαίοι άνθρωποι. Ανάμεσα στους φίλους μου ήταν και ο Νίκος ο Κούνδουρος, μεγαλύτερός μου, πολύ ευγενικός και γλυκός. Μας μάζευε στο σπίτι του. Έκανα παρέα με τη Μελίνα και τον Ντασέν το '72. Με τον Γιάννη Τσαρούχη. Πήγαίνα στο χωριό που έμενε. Έχει έρθει κι αυτός στο σπίτι μου... Κι ένα άλλο παιδί καταπληκτικό, ήταν φίλος μου, ο Δημήτρης Μαυρίκιος, ο οποίος έχει κάνει μεγάλη καριέρα στην Ελλάδα σαν σκηνοθέτης θεάτρου και κινηματογράφου. Είχε μόλις τελειώσει τις σπουδές του στη Ρώμη. Και βέβαια η πολυαγαπημένη μου φίλη, η οποία είναι και κουμπάρα μου, η Μαρία Φαραντούρη. Την ξέρω από το '66. Νεότερη από μένα κάποια χρόνια, μόλις είχε τελειώσει το σχολείο. Αυτά τα δύσκολα χρόνια, όταν γύριζε τον κόσμο για τις συναυλίες της κι ερχόταν στο Παρίσι, έμενε στο σπίτι μου. Όπου της έκανα κι έναν μεγάλο δίσκο «Τη μεγάλη αγρυπνία-1972», σε στίχους και ποίηση του Κώστα Γεωργουσόπουλου. Αυτός, μου είχε δώσει σε κάποια φάση τα ποιήματά του που ήταν με συγκαλυμμένο τρόπο αντιστασιακά. Ανάμεσα στους φίλους μας ήταν και η Τατιάνα Μιλέξ, η οποία λάτρευε αυτά τα τραγούδια της Μαρίας. Κι όταν βγήκε ο δίσκος το '75, η Τατιάνα έγραψε ένα καταπληκτικό κείμενο γι' αυτά. Με περιεχόμενο τα βιώματα των εξόριστων Ελλήνων από το '72 μέχρι το '75. Κυκλοφόρησε μετά με τη μεταπολίτευση.

■ **Όταν μετά τη μεταπολίτευση επιστρέψατε στην Ελλάδα ως καλλιτέχνης, τι αντιμετώπιση είχατε από το ελλαδικό κοινό;**

Μόλις ήρθα στην Ελλάδα, χωρίς να επιδιώξω κάτι, επειδή βγήκε ο δίσκος με τη Φαραντούρη, έκαναν ουρά έξω από το σπίτι μου οι στιχουργοί... Τρόμαξα. Δεν ήθελα να έχω τόσο μεγάλη ζήτηση. Ούτε ήθελα να κάνω τη δουλειά μου βιοποριστικό επάγγελμα. Γιατί δεν μου άρεσε καθόλου να μην αισθάνομαι ελεύθερη. Γι' αυτό ποτέ δεν υπέγραφα συμβόλαια με δυσκογραφική εταιρεία. Με τη ΜΙΝΟΣ-ΕΜΙ, για το δίσκο της Φαραντούρη, δεν υπέγραφα συμβόλαιο αποκλειστικότητας, διότι θα έπρεπε να μπω στη ρουτίνα να συνθέτω κάτι κάθε χρόνο, έχοντας ή μην έχοντας έμπνευση! Από την πρώτη στιγμή περιφρούρησα την καλλιτεχνική μου ελευθερία. Έκανα τον δίσκο, δεν υπέγραφα όμως συμβόλαιο. Ο Σταύρος Ντουφεξής, ο οποίος μεσουρανούσε στη Γερμανία, μου ζήτησε να κάνω Σαίξπηρ με τη Νίκη Τριανταφυλλίδη. Του εξήγησα ότι «Δεν έχω κάνει μουσική για θέατρο, δεν σπούδασα ειδικά αυτό». Μου είπε: «Από αυτό που άκουσα στο δίσκο της Φαραντούρη και από τις εισαγωγές

σου σε διάφορα τραγούδια καταλαβαίνω ότι έχεις πάρα πολύ ταλέντο». Δέχθηκα τελικά, με πίεση κι έκανα τη μουσική για την πρώτη παράσταση που λεγότανε «Το ημέρωμα της Στρίγγλας». Με την Τριανταφυλλίδη και τον Κώστα Καρρά. Κατόπιν ήρθε ο Νίκος Κούνδουρος στην Ελλάδα, ο οποίος έμενε κι αρκετά κοντά στο σπίτι μου στο Κολωνάκι. Μου είπε λοιπόν: «Σε παρακαλώ, ο Τάκης Κανελλόπουλος, ο ποιητής της Θεσσαλονίκης και της εικόνας, έκανε μια ταινία και επιθυμεί να του γράψεις μουσική». Του λέω: «Πώς θα γίνει; Εγώ στην Αθήνα, αυτός στη Θεσσαλονίκη. Δεν έχω δει ούτε ένα πλάνο». Και μου απαντά: «Θα σου αφηγηθώ εγώ την ιστορία και θα το κάνεις. Και θα δεις ότι θα γίνει και πολύ ωραία». Πράγματι κι έγινε. Μάλιστα την πρώτη μουσική για το σινεμά την έγραψα στο στούντιο της ΦΙΝΟΣ. Κουβάλησα το πιάνο μου εκεί για να συνθέσω τη μουσική. Κι ένας από αυτούς που ήρθε μαζί μου να με βοηθήσει κι έπαιζε φουσαρμόνικα ήταν ο Δημήτρης Μαυρίκιος, ο σκηνοθέτης. Ολοκληρώθηκε η μουσική και μπήκε στην ταινία. «Το πρωινό μιας Κυριακής», λέγεται η ταινία. Μετά αρχίζω τις πρόβες για τον Σαίξπηρ. Ξανακουβαλώ το πιάνο μου στο θέατρο. Η Ιωάννα Παπαντωνίου τότε -πρόκειται για μυθικά ονόματα- έραβε τα σκηνικά και τα κοστούμια. Αυτή έραβε κι εγώ έκανα πρόβα παίζοντας πιάνο με τους ηθοποιούς. Ο σκηνοθέτης στο μεταξύ έλειπε στη Γερμανία για μια πρεμιέρα κι έπρεπε εγώ να βγάλω το φίδι από την τρύπα. Πρωτάρα στο είδος, δοκίμαζα τη μουσική μου μόνη με τους ηθοποιούς. Κάναμε καλή δουλειά κι αποδείχθηκε ότι είχα ταλέντο να το κάνω. Αυτές ήταν οι πρώτες μου εμπειρίες...

Ήταν όλα πάρα πολύ ευνοϊκά, όταν γύρισα στην Ελλάδα. Η Ελλάδα με δέχθηκε με πολλή αγάπη και πολύ ζήλο και όλοι ήθελαν να κάνω κάτι. Δεν υπήρξε κανένα πρόβλημα στη δουλειά, κανένα απολύτως. Κι ό,τι έκανα το έκανα με αγάπη για τους ανθρώπους με τους οποίους συνεργάστηκα.

■ **Τι έχετε να μας πείτε για την καλλιτεχνική σας σχέση με το Θεόδωρο**

Αγγελόπουλο, το μεγάλο κινηματογραφίστα, με τον οποίο συνεργαστήκατε άψογα και δημιουργικά για πάρα πολλά χρόνια;

Η συνεργασία μου με τον Αγγελόπουλο ήταν εξαιρετικά ενδιαφέρουσα για μένα. Λειτουργήσε καταπληκτικά η σχέση που είχαμε. Ήμασταν δυο καλλιτέχνες που ενέπνεε ο ένας τον άλλο. Είναι σπάνια περίπτωση, αν όχι πρωτοφανής. Υπάρχουν και άλλα αντίστοιχα παραδείγματα στην ιστορία του κινηματογράφου, όπως με το Φ. Φελλίνι και το Ν. Ρότα.

Ο Αγγελόπουλος ήταν ο πρώτος που μου μιλούσε για τις ιδέες του σχετικά με την ταινία κι αυτός που έφευγε τελευταίος από τον μοντάζ. Του έκανα τα θέματα από πριν, τα άκουγε στο πιάνο, κατόπιν καθόμουν εγώ στο σπίτι μου κι ενορχήστρωνα. Γιατί η ενορχήστρωση είναι δύσκολη και χρονοβόρα δουλειά. Είχα την τόλμη να μπαίνω στο στούντιο και να τα ολοκληρώνω. Αυτός ο τρόπος συνεργασίας μας άρεσε στον Αγγελόπουλο. Είχε επαφή μαζί μου, τον ενέπνεε ο τρόπος που δούλευα. Έβαζε κάτι στο μυαλό του και μετά σκηνοθετούσε πολλές φορές πάνω σε αυτό το μουσικό κομμάτι. Ένα παράδειγμα: Υπάρχει μια συγκλονιστική σκηνή στο φινάλε της ταινίας «Το μετέωρο βήμα του πελαργού». Η σκηνή με τις ηλεκτρικές στήλες πάνω στις οποίες ανεβαίνουν οι εργάτες με τα κίτρινα ρούχα. Όπως το βλέπεις από μακριά, φαίνεται σαν μια μεγάλη άρπα. Είναι πολύ γοητευτικό. Έστησε τη σκηνή του, ακούγοντας τη μουσική, δηλαδή χορογραφούσε. Ένα αντίστοιχο υπάρχει στον «Μελισσοκόμο». Υπάρχουν τρεις σκηνές των οποίων η μουσική προϋπήρχε του γυρίσματος. Η μία είναι «Το βαλς του γάμου», με τον Μαστρογιάννη που χορεύει με την κόρη του. Η δεύτερη σκηνή είναι «Το ροκ της καντίνας». Η σκηνή όπου η κοπέλα δαγκώνει και ματώνει το χέρι του Μαστρογιάννη. Το τρίτο κομμάτι που ακουγόταν εκεί ήταν το «Jukebox», εκείνη η σκηνή όπου χόρευε το κοριτσάκι, η νέα κοπέλα και παρακολουθούσε ο Μαστρογιάννη. Ο Αγγελόπουλος μου ζήτησε να είναι ένα τραγούδι στα αγγλικά και ...«σουξεδιάρικο», να εκφράζει τη νέα γενιά. Και πράγματι, έκανα ένα ροκ κομμάτι το οποίο τραγούδησε η Julie Massino που μόλις είχε έρθει στην Ελλάδα, σε στίχους της Μελίνας Τανάγρη. Το αποκορύφωμα της συνεργασίας αυτής ήταν η τελευταία ταινία που κάναμε, «Η σκόνη του χρόνου». Στήσαμε τη σκηνή στο υποσκήνιο της Μεγάλης Αίθουσας του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών, κάτω στα υπόγεια. Εκεί ήρθε η συμφωνική ορχήστρα της ΕΡΤ, που διηύθυνε ο Αλέξανδρος Μυράτ, έπαιζε η Ναταλία Μιχαλίδου πιάνο και η Ρένη Πιπτακή, η ηθοποιός, έκανε τη συνθέτρια. Ήταν μια τρομερή σκηνή...

Τσίκο & Λάρα

ΤΟΥ ΜΗΝΑ
ΙΩΑΚΕΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

Δεν βρίσκουμε τα κατάλληλα λόγια για να εκφράσουμε τα αισθήματά μας, για όσα συμβαίνουν το τελευταίο διάστημα. Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε, είναι να στείλουμε το χρώμα της όψης που νομίζουμε ότι έχουν όλοι αυτοί που θέλουν να ονομάζονται ΗΓΕΤΕΣ...

ΤΟ ΑΠΟΛΥΤΟ ΜΑΥΡΟ

ΣΤΕΛΙΟΣ Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ - ΑΘΗΝΑ

Στους δρόμους τους
θα γυρνά πάντα τους ίδιους

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

ΔΟΞΑ ΤΟΝ ΑΛΛΑΧ ΕΙΜΑΙ ΑΘΕΟΣ
(KAFIR)

SINCLAIR LEWIS
ΜΠΑΜΠΙΤ

ΚΕΝΤΡΟ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ και ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ **ΓΕΩΡΓ. ΑΘ. ΓΟΥΓΟΥΔΗ**

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΩΝ,
ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΘΗΣΕΩΝ
ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ 1 και ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ - Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ. 210.9848482

Dr. ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΤΣΟΛΑΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών **ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ**

Αλκυόνης 18α, Π. Φάληρο 175 61 Τηλ./Fax: 210-98 28 894
(έναντι Ι.Ν. Αγ. Αλεξάνδρου, στον Φλοίσβο) Κινητό: 697-2201044
Β' Ιατρείο: Πάρνηθος 32, Σαρωνίδα Τηλ.: 22910 55019

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΖΗΣΙΑΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ
Αμφιτρίτης 12, Π. Φάληρο
Τηλ. Ιατρείου: 210 9838877, κιν.: 6944 475212
e-mail: k.zisiadis@gmail.com

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ Χ. ΡΟΜΠΟΠΟΥΛΟΣ **ΙΑΤΡΟΣ** **ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΟΣ**

Δημ. Σούτσου 7, Πλατ. Μαβίλη, Αθήνα
Πλησίον Σταθμού Μετρό Μέγαρο Μουσικής
Δέχεται με ραντεβού
Τηλ.: 210 64 27 956 Κινητό: 694 49 42 103

Δρ Λυδία Ιωαννίδου-Μουζάκα

ε. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής Παν/μίου Αθηνών
Χειρουργός-Γυναικολόγος, Μαστολόγος-Ογκολόγος

- Πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Μαστολογίας
- Εθνικός Εκπρόσωπος της Ελλάδος στην Ε.Ε. για τον καρκίνο του μαστού και τα Κέντρα Μαστού
- Εκπρόσωπος του Π.Ι.Σ. στη UEMS για τις ανάγκες στη χειρουργική εκπαίδευση στον καρκίνο του μαστού
- Δ/ντης Ελληνικής Σχολής Μαστολογίας
- Πρόεδρος του 21st SIS World Congress on Breast Cancer and Breast Health Care

ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 27Α, 115 23 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ. 210 7771246 - ΦΑΞ. 210 7716834

ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟΥ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΚΑΪΡΗΣ

Θεραπεία Ορθοπεδικών, Νευρολογικών,
Ρευματοαρθρικών παθήσεων
και Αθλητικών κακώσεων

Επισκέψεις κάθε μέρα 12.00 - 21.00 εκτός Σαββάτου
Λεωφ. Ποσειδώνος και Παρθενώνος 1, ισόγειο
Τηλ.: 210 9843810, 210 9834227 Fax: 210 9812504
www.kairis.gr

Δρ. ΑΡΓΥΡΩ ΧΑΤΖΗΪΩΑΝΝΟΥ

MD, Dipl. rer. nat., PhD

ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
Υπεύθυνη τμήματος Ειδικών Θεραπειών
& Δερματοχειρουργικής, Νοσ. "Α. Συγγρός"

Βασ. Σοφίας & Χατζηκώστα 7 Τηλ. 6937 191322
ahatzi@med.uoa.gr 210 6411766

ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ **ΧΡΙΣΤΙΝΑ Α. ΟΖΟΥΛΕΡ**

Δέχεται από τις 10.00-13.00. και 17.00-20.00
Έλλης 16 (Έδεμ) Παλ. Φάληρο
Τηλ. Φυσικ/τηρίου 210 9832978, Κιν.: 6944958130

Κωνσταντίνος Π. Ασματζής **ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ**

Πτυχιούχος Φ. Σ. Μονάχου, Πανεπιστήμιο Άμστερνταμ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ ΣΕ ΤΕΧΝΙΚΕΣ:

- MANUELLE THERAPIE (Μυοσκελετικά - Αθλητικές κακώσεις)
- BOBATH N.D.T. (Εγκεφαλικά, Νευρολογικές παθήσεις)

ΛΕΜΦΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΕΜΦΟΙΔΗΜΑΤΟΣ
(ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ - ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΣ)
"ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΑΠΟΣΥΜΦΟΡΗΤΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΙΑ MLD/CDT"
ΚΙΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΑΔΙΣΗΣ ΠΕΛΜΑΤΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΗΒΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ 30 Α & ΤΡΙΤΩΝΟΣ, Τ.Κ. 175 62 Π. ΦΑΛΗΡΟ
(ΕΙΣΟΔΟΣ ΑΠΟ ΟΔΟ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΥ)
Τηλ. 210 9848793, Κιν. 6944 798314, E-mail: physioasma@otenet.gr
www.physioasma.gr

ΜΕΤΤΙΣΟΠΟΥΛΟΣ **ΟΠΤΙΚΑ ΕΙΔΗ**

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ

ΟΜΗΡΟΥ 64 Ν. ΣΜΥΡΝΗ

ΤΗΛ: 210 9359539 - 210 9344690

Δρ. ΣΤΕΛΙΟΣ Χ. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ ΠΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΑΙΔΟΚΑΡΔΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ
Τ. ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΣ ΝΟΣ. GREAT ORMOND STR. ΛΟΝΔΙΝΟΥ
ΠΑΝ/ΜΙΩΝ HARVARD και COLUMBIA ΗΠΑ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 4 - ΚΟΛΩΝΑΚΙ
ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 210 36 02 745 • ΟΙΚΙΑΣ 210 98 33 413
ΚΙΝΗΤΟ 6932 414 943 e-mail: prdrsant@otenet.gr

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΚΟΥΝΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται 9-1 και 5-8 επί συνεντεύξει

Σόλωνος 52 και Ομήρου, 5ος όροφος Αθήνα
Τηλ. 2103615867 Κιν. 6937120360

ΙΩΑΝΝΗΣ Σ. ΚΑΤΡΑΝΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Δέχεται κάθε μέρα 9-1 π.μ. και 5-8 μ.μ.,
πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει

Αλκυόνης 25 - Π.ΦΑΛΗΡΟ
Τηλ. Ιατρείου 210 9831509, οικίας 210 9814675

ΠΑΝΤΕΛΗΣ Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΟΣ

Επ. Καθηγητής Οφθαλμολογίας SMU
Διευθυντής Οφθαλμολογικής Κλινικής
Νοσοκομείου Metropolitan

www.eyelaser.gr

Λεωφ. Ποσειδώνος 42, Π. Φάληρο 210 9881800

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Κ. ΜΟΥΓΚΡΙΔΗΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΜΟΥΓΚΡΙΔΗΣ

ΧΕΙΡ. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ-ΕΜΦΥΤΕΥΜΑΤΟΛΟΓΟΣ

Μετεκπαιδευθείς στην

Οδοντιατρική Σχολή Αθηνών

Παρθενώνος 5 (στάση Μπάτης) Π. Φάληρο
Τηλ. Ιατρείου: 210 9824212 οικίας: 210 96 7740

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

ΜΙΧΑΛΗΣ ΠΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Χειρ. Οδοντίατρος

Τοποθετούνται εμφυτεύματα-Εφαρμογές LASER

Δέχεται καθημερινά με ραντεβού

Αγγέλου Σικελιανού 12, Ν. Ψυχικό

Τηλ.: 210.6740.777 - Fax: 210.6740.900

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ το έργο ζωής
ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΑΓΝΩΤΗ

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ**

ΑΣΤΕΟΔΟΜΙΑ - ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ - ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

Πολυτελής Πανόδετη Έκδοση σε Κουτί Δώρου

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΣΟΥΚΑΤΟΥ

"ΧΑΡΗ... ΤΟΠΟΤΩΝΤΑΣ"

Σταματήστε τον πόλεμο

«Ουδείς γαρ ούτω ανόητος εστί όστις πόλεμον προ ειρήνης αιρέται· εν μεν γαρ τη οι παιδες τους πατέρας θάπτουσι, εν δε τω οι πατέρες τους παίδας».

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΓΑΝΤΖΟΥΔΗ

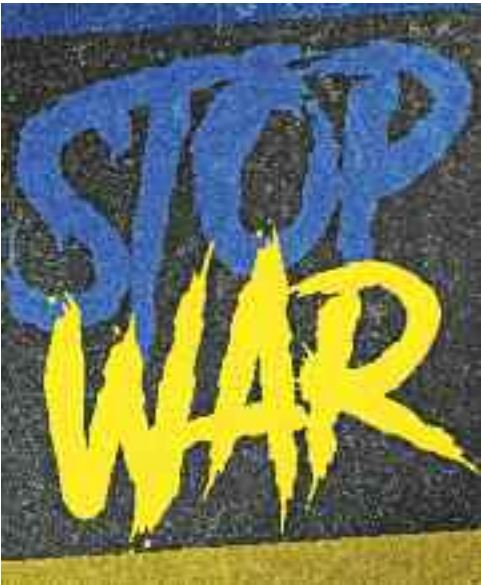
Με αυτό το γνωμικό του Ηρόδοτου, αγαπημένε μου αναγνώστη, αποφάσισα να αρχίσω αυτό το άρθρο. Φυσικά και όχι τυχαία. Αφορμή ο πόλεμος στην Ουκρανία. Μέρες πριν την έναρξη του πολέμου και με τις φήμες για εισβολή των Ρώσων στην Ουκρανία να φουντώνουν (από την κατεύθυνση στρατιωτικών δυνάμεων των πρώτων προς τα σύνορα των δεύτερων) σκεφτόμουν «Είναι εκφοβισμός. Επίδειξη δύναμης...» και άλλα τέτοια. Με λίγα λόγια θεωρούσα απίθανο το σενάριο έναρξης ενός ακόμη πολέμου. Όταν τελικά έγινε η εισβολή φόβος, πανικός με πλημμύρισε κι ένα τεράστιο ερωτηματικό: Είναι δυνατόν;

Ήθελα κάτι να γράψω, κάτι να πω για αυτήν την κατάσταση. Δεν τα κατάφερα. Το κάνω τώρα εδώ. Μέσα από αυτό το άρθρο που διαβάζεις. Ακόμη το ίδιο ερωτηματικό υπάρχει μέσα μου. Είναι δυνατόν; Τι δεν μάθαμε; Τι δεν διδαχτήκαμε από την ιστορία; Άλλος ένας πόλεμος. Κι άλλο αίμα. Γιατί;

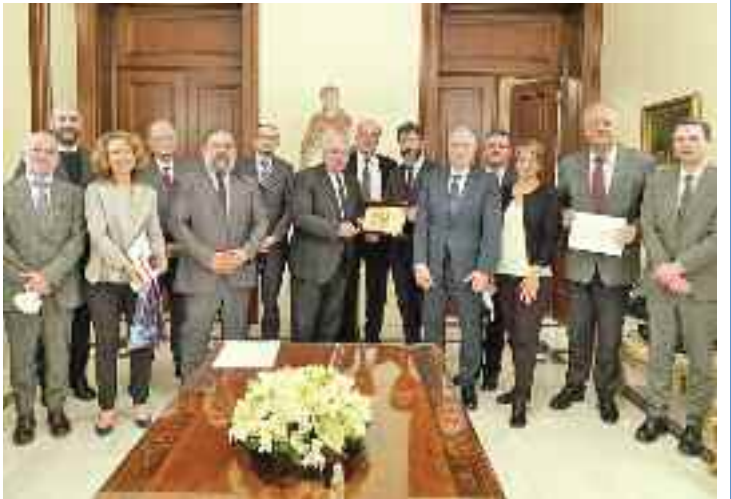
Όχι, δε με νοιάζει ποιος έχει δίκιο και ποιος έχει άδικο. Δε με ενδιαφέρει τι δημιούργησε αυτήν τη συνθήκη. Αυτό που με ανησυχεί είναι πως το 2022 υπάρχουν άνθρωποι που πιστεύουν ακόμη στον πόλεμο. Στο αίμα. Στην καταστροφή. Πως τα όπλα, οι βόμβες είναι η λύση. Τρόπος για να διεκδικήσεις το δίκιο σου. Όχι, αγαπημένε μου αναγνώστη, δεν είναι έτσι τα πράγματα. Πόλεμος σημαίνει θάνατος. Κανένα δίκιο δεν κερδίζεται με πόλεμο. Κανένα καλό, αύριο, ελπίδα δεν είναι αποτέλεσμα του πολέμου. Το μόνο αποτέλεσμα του πολέμου είναι σκοτάδι, πόνος, ξεριζωμός, χαλάσματα σπιτιών και ζωών.

Πόσες φορές ράγισε η ψυχή μου παρακολουθώντας ρεπορτάζ που έδειχναν μικρά παιδιά να αποχαιρετούν πατεράδες, συγγενείς, την παλιά τους ζωή και να πηγαίνουν προς το άγνωστο. Με μάτια υγρά. Με χείλη σφιγμένα. Μόνο η ειρήνη, ο σεβασμός στον άνθρωπο και στα δικαιώματά του μπορούν να εξασφαλίσουν την ομορφιά στη ζωή όλων. Πώς είναι δυνατόν να μην το καταλαβαίνουν; Πώς είναι δυνατόν να μην έχουν καταλάβει πως η συζήτηση, η διαπραγμάτευση, η διπλωματία είναι τα μόνα όπλα που επιτρέπονται και τα οποία μπορούν να φέρουν πιο σταθερά αποτελέσματα. Σίγουρα αναίμακτα αποτελέσματα.

«Κανένας δεν είναι τόσο ανόητος ώστε να προτιμά τον πόλεμο από την ειρήνη. Στην ειρήνη, οι γιοι θάβουν τους πατεράδες τους. Στον πόλεμο, οι πατεράδες θάβουν τους γιους», τα λόγια του Ηρόδοτου σε μετάφραση. Κι εγώ, αγαπημένε μου αναγνώστη, πίστευα πως δεν υπάρχουν τόσο «ανόητοι». Έκανα λάθος. Υπάρχουν. Έχουν εξουσία την οποία επιμένουν να χρησιμοποιούν με τον λάθος τρόπο. Σταματήστε το κακό. Σταματήστε τον πόλεμο. Πιστέψτε στο καλό. Πιστέψτε στην ειρήνη.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΣΥ.Ρ.Κ.Ι. ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΕΣΒΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Την Τρίτη 15η Μαρτίου 2022 πραγματοποιήθηκε συνάντηση στο Σισμανόγλειο Μέγαρο στην Κωνσταντινούπολη των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του ΣΥ.Ρ.Κ.Ι. με τον Πρέσβη της Ελλάδας στην Άγκυρα, κ. Χριστόδουλο Λάζαρη. Στη συνάντηση παρευρέθηκαν η Γενική Πρόξενος της Ελλάδας στην Πόλη, κ. Τζωρτζίνα Σουλτανοπούλου, ο Πρόξενος της Ελλάδας, κ. Σταύρος Χριστοδουλίδης, η Πρόξενος της Ελλάδας κ. Δανάη Βασιλάκη καθώς και ο Σεβ. Μητροπολίτης Σαράντα Εκκλησιών κ. Ανδρέας, Αρχιερατικός Προϊστάμενος της Κοινότητας Σταυροδρομίου.

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια γνωριμίας του Δ.Σ. του ΣΥ.Ρ.Κ.Ι. με τον Πρέσβη κ. Λάζαρη λίγους μήνες μετά την ανάληψη των καθηκόντων του ως νέου Πρέσβη της Ελλάδας στην Άγκυρα. Τα μέλη του ΣΥ.Ρ.Κ.Ι. τον ενημέρωσαν σχετικά με τα θέματα που απασχολούν την Ομογένεια της Πόλης τονίζοντας την καλή και παραγωγική συνεργασία που έχουν με τη Γενική Πρόξενο κ. Σουλτανοπούλου και το Προξενείο Κωνσταντινούπολης. Ο Πρέσβης δήλωσε ότι είναι ευχαριστημένος με τη θετική προδιάθεση των μελών του ΣΥ.Ρ.Κ.Ι. και υποσχέθηκε παροχή βοήθειας σε οτιδήποτε χρειαστούν.

Η Κωνσταντινούπολη πριν από 55 χρόνια

Ας προσέξουμε με προσοχή τις φωτογραφίες που πρωτοεμφανίστηκαν στη δημοσιότητα από ντοκιμαντέρ του 1967 για τη μεγάλη κινηματογραφική εταιρία Pathé.*
Εικόνες μιας Πόλης που γνωρίζαμε και εμείς.
Από την εφημερίδα Sabah (22/2/2022).

Θα σας εντυπωσιάσουν οι εικόνες που τραβήχτηκαν πριν από πολλά χρόνια στην Κωνσταντινούπολη, την πόλη που από αιώνες ήταν το μεγαλύτερο παγκόσμιο κέντρο, η πρωτεύουσα πολλών αυτοκρατοριών, όπως η Οθωμανική, η Βυζαντινή αλλά και προηγούμενων. Η Κωνσταντινούπολη αποτελούσε πάντα το πλέον κρίσιμο κέντρο πολιτισμών. Στα στοιχεία που έδωσε η Τουρκική Στατιστική Υπηρεσία (TÜİK) ανα-

φέρει ότι από τον συνολικό πληθυσμό της Τουρκίας, ο οποίος σήμερα ανέρχεται στα 84 εκατομμύρια 680 χιλιάδες, τα 15 εκατομμύρια 840 χιλιάδες ζουν στην Κωνσταντινούπολη.
Για την Κωνσταντινούπολη, η οποία είναι μια μεγαλούπολη, γυρίστηκε το 1967 ένα ντοκιμαντέρ και τα πλάνα, οι εικόνες τους τράβηξαν το μεγάλο ενδιαφέρον του κόσμου. Οι φωτογραφίες, οι οποίες εμφανίζονται πολλά

χρόνια αργότερα, μας αποκαλύπτουν πώς άλλαξε η Πόλη με την πάροδο του χρόνου. Υπάρχουν αξιοσημείωτες λεπτομέρειες στις εικόνες που βγήκαν από τα σκονισμένα ράφια του αρχείου. Είστε έτοιμοι να απολαύσετε μια περιήγηση στην Κωνσταντινούπολη με τις ιστορικές παλιές εικόνες; Τραβήχτηκαν το 1967 για ένα ντοκιμαντέρ και θα σας μεταφέρουν σε ένα νοσταλγικό ταξίδι. Η Κωνσταντινούπολη ήταν κάτι άλλο. Φυσικά υπάρ-

χουν πράγματα τα οποία δεν έχουν αλλάξει. Θα είστε οι πρώτοι που θα δείτε, από αυτό το παλαιό ντοκιμαντέρ, εικόνες της τότε Κωνσταντινούπολης.
.....
* Μία από τις παλαιότερες εταιρείες κινηματογραφικών παραγωγών (ιδρύθηκε το 1896), η οποία μας δίνει πρόσβαση σε συλλογή με 85.000 ιστορικών ταινιών υψηλής ανάλυσης. Πρόκειται για τη βρετανική κινηματογραφική εταιρεία Pathé.

ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ BEALES

Α' ΜΕΡΟΣ

Η «μάζωξη» των γυναικών

Ηταν θεία μου, η πιο μικρή μου θεία, η πιο μικρή εξαδέλφη, η μοναχοκόρη του μικρότερου θείου της μαμάς μου Σπύρου και της θείας Σμαρώς. Το όνομά της ήταν δεμένο με ζάχαρη, κανέλα, κουφέτα και κέντημα. Εργόχειρο σωστό από τα χέρια της θείας Λεμονίτσας. Χωρίς κλωστές και βελόνια. Καρφίτσα όμως είχε, καρφίτσα με κεφάλι, όπως λεγόταν και λέγεται. Δηλαδή το κεφάλι ήταν μια άσπρη πέρλα που ήταν φυσικά ψεύτικα, αρτιφισιέλ.

Λοιπόν αφού περνούσε του Άη Αντρείος, που το κρύο αντρειώνει, ερχόταν η γιορτή της Αγίας Βαρβάρας. Γιόρταζε λοιπόν η μικρή μου θεία, η οποία μαζί με τη μαμά της συγκατοικούσαν με τη γιαγιά μου και τη θεία Λεμονίτσα, ίδια πόρτα που λένε, στο Πολυχρονείο, στο σπίτι του παππού Πολυχρόνη, που είχε κάνει πέντε παιδιά. Αγόρια όλα, ο παππούς μου Κώστος, ο Βασίλης, ο Χαρίλαος, ο Σπύρος που λέγαμε, πέθαναν σε νέα ηλικία αφού πρώτα παντρεύτηκαν και έκαναν δικά τους παιδιά. Α, ήταν και ο Γιάννης που πέθανε γηραλέος στην ηλικία. Όπως πάντα, δεν έπεφτε λόγος σε μένα να ξέρω τα γιατί και τα επειδή.

Το σπίτι αυτό είχε φούριες από την παραμονή. Θα ερχόταν κάποια στιγμή η «μαμαζέλ» Ευρύκλεια, που είχε αδελφή τη «μαμαζέλ» Ιωάννα και αδελφό τον «κύριο» Αντρέα –οι τίτλοι ήταν μόνο για μένα, οι μεγάλοι τούς παράλειπαν– φορτωμένη με ζάχαρες, κουφέτα, δεν ξέρω τι άλλο και σιτάρι. Για τα κόλλυβα. Όχι που είχε πεθάνει κάποιος. Αυτά ήταν αλλιώςτικα κόλλυβα. Της Αγίας Βαρβάρας, προστάτιδας της αρρώστιας του παραξιμού και γι' αυτό νηστεύαμε στις τέσσερις του Δεκέμβρη. Φαίνεται πως η Ευρύκλεια, η μαμαζέλ, ήταν αρχηγός στο Αδελφάτο της Αγίας Βαρβάρας και είχε την ευθύνη των κολλύβων. Έφερνε λοιπόν τα υλικά στο Πολυχρονείο και η χρυσοχέρα θείτσα μου –όλες οι θείες, εξαδέλφες, η γιαγιά, η μαμά μου ήταν χρυσοχέρες, η θείτσα μου όμως κάτι παραπάνω– αναλάμβανε τα περαιτέρω. Μέσα στα περαιτέρω ήταν και άλλα υλικά, μπαχαρικά που η γιαγιά τα έλεγε μυρωδικά, κουκουνάκια και σταφίδες, καθαρισμένες να μην έχουν τσουνάκια, μουσκεμένες και στεγνωμένες σε τρισόνη με μονόγραμμο, petit-berre μπισκότα αλεσμένα στο μουλέν και ζάχαρη ψιλή. Καρύδια φιλοκομμένα, αμύγδαλα ασπρισμένα και κομμένα στη μέση όλα αραδιασμένα στο τραπέζι περίμεναν σαν και εμένα, καρτερικά τη διαδικασία της εκτέλεσης.

Ο μεγάλος δίσκος, ο ασημένιος, με τα χερούλια στα πλάγια, ο καμπαρές, που έλεγε η Αννούλα, παιδική μου φίλη που αργότερα στα εφηβικά μας χρόνια όταν μάθαινε ράψιμο στη μαντάμ Σουζάν, από αγάπη και τρυφερότητα, η μαντάμ Σουζάν, η μαμά της Σίνας τη μετονόμασε «Νουνού», περίμενε και αυτός καλογυαλισμένος να έρθει η σειρά του.

Πρώτα το βρασμένο σιτάρι, ανακατωμένο με λίγο καβουρντισμένο αλευράκι (τόσο, όσο να πάρει ένα ανοιχτό χρώμα σαν της κρέμας) και μετά, τόσο από αυτό και κάμποσο από εκείνο, λίγο από το ένα και λιγάκι από το άλλο, ανακατευόταν όλα τα υλικά στη μεγάλη σουπιέρα. «Μητέρα, τι λες; Πώς σε φαίνεται;». «Μμμμμ, φτάνουν τα μυρωδικά, Σμαρώ, εσύ τι λες;», απαντούσε και ρωτούσε τη συννυφάδα της στο διπλανό δωμάτιο η γιαγιά μου, αφού οσφριζόταν το αποτέλεσμα του χαρμανιού. Η συννυφάδα δεν έλεγε τίποτα. Εμένα, φυσικά, δεν με ρωτούσε κανείς. Η Βαρβάρα, που είναι η Βαρβάρα; αναρωτιόμουν.

Μια τελευταία ματιά για να είναι σίγουρη η γιαγιά πως ο Πισώνης, ο γάτος, ήταν έξω, για να μην πέσουν τρίχες πουθενά, ένα ξανατρίψιμο για να μην υπάρχει κανένας λεκές στον «καμπαρέ» με τα χερούλια και άρχιζε η ιεροτελεστία. Με το μεγάλο ξύλινο χουλιάρι –ήταν μισοκαμένο και στραβό, νομίζω ήταν της προγιαγιάς μου Λεμονιάς, χιώτικο όνομα– το χαρμάνι, σκέπαζε τον πάτο του δίσκου. Κρίμα το γυάλισμα! Με τις παλάμες της η θείτσα μου, το ίσιωνε, το πατούσε, το ξαναπατούσε, το ξαναΐσιωνε σχηματίζοντας ένα βουναλάκι στο κέντρο. Και μετά η σειρά του αλεσμένου μπισκότου – και η δική μου. Είχα και εγώ δουλειά! Κρατούσα το τρυπητό με μεγάλη προσοχή και ένιωθα να μεγαλώνω έναν πόντο... ήμουν χρήσιμη, υπήρχα! Και πάλι πάτημα με τις παλάμες και στη συνέχεια λίγο από το καβουρντισμένο αλευράκι για να «ασπρίσει» ο δίσκος με τη δική μου βοήθεια, ευκαιρία για έναν άλλο πόντο στο δικό μου μεγάλο.

